

STRATEGIJA RAZVOJA OBČINE KANAL OB SOČI ZA OBDOBJE 2022-2030

OSNUTEK

Kanal, junij 2022

STRATEGIJA RAZVOJA OBČINE KANAL OB SOČI

Kazalo vsebine

1	UVOD IN METODOLOGIJA	7
1.1	NAMEN.....	7
1.2	METODOLOGIJA	8
2	ANALIZA SEDANJEGA STANJA OBČINE KANAL OB SOČI	9
2.1	SPLOŠNI PODATKI.....	9
2.2	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	11
2.3	DRUŽBENE DEJAVNOSTI	14
2.3.1.	Izobraževanje in otroško varstvo	14
2.3.2.	Zdravstvo in zdravje	17
2.3.3.	Socialno varstvo.....	22
2.3.4.	Kultura	22
2.4	STORITVE SPLOŠNEGA DRUŽBENEGA POMENA	26
2.5	STANOVANJA	26
2.6	TRG DELA.....	27
2.7	GOSPODARSTVO	29
2.8	TURIZEM	32
2.9	KMETIJSTVO	36
2.10	PROMETNA INFRASTRUKTURA	38
2.11	OKOLJE IN PROSTOR.....	41
3	USKLAJENOST STRATEGIJE RAZVOJA OBČINE KANAL OB SOČI Z REGIJSKIMI, DRŽAVNIMI IN EU STRATEGIJAMI	49
3.1	USKLAJENOST Z OBČINSKIMI IN REGIJSKIMI STRATEGIJAMI	49
3.2	USKLAJENOST Z DRŽAVNIMI STRATEGIJAMI	53
3.3	USKLAJENOST Z EVROPSKIMI STRATEGIJAMI	58
4	ANALIZA VPRAŠALNIKOV O ZADOVOLJSTVU S STANJEM V OBČINI.....	60
4.1	ANALIZA VPRAŠALNIKOV O ZADOVOLJSTVU OBČANOV S STANJEM V OBČINI KANAL OB SOČI	60
5	POVZETEK DELAVNIC Z VKLJUČEVANJEM OBČANOV IN OBČANK	66
5.1	POVZETEK DELAVNIC, ORGANIZIRANIH V OKVIRU KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN DRUGIH CILJNIH SKUPIN	66
5.2	POVZETEK PREDLOGOV NA DELAVNICI S PREDSTAVNIKI GOSPODARSTVA.....	66
5.3	POVZETEK PREDLOGOV NA DELAVNICI Z RAVNATELJICAMA OSNOVNIH ŠOL	66
6	ANALIZA PREDNOSTI, SLABOSTI, PRILOŽNOSTI IN NEVARNOSTI	67
6.1	ANALIZA PREDNOSTI, SLABOSTI, PRILOŽNOSTI IN NEVARNOSTI NA RAVNI OBČINE KANAL OB SOČI	67
7	VIZIJA	70
7.1	VIZIJA	70
7.2	RAZLAGA VIZIJE.....	70
8	STRATEŠKI RAZVOJNI CILJI.....	71
9	STRATEGIJA.....	72
9.1	OPIS PRIORITET (P) IN UKREPOV Z AKTIVNOSTMI (U)	72
10	URESNIČEVANJE STRATEGIJE.....	79

Trg svobode 23
5213 Kanal
T: 05 398 12 00
E: obcina.kanal@obcina-kanal.si

STRATEGIJA RAZVOJA OBČINE KANAL OB SOČI

10.1	SPREJEM STRATEGIJE.....	79
10.2	IZVAJANJE STRATEGIJE	79
10.3	SPREMLJANJE STRATEGIJE	79
11	AKCIJSKI NAČRT ZA OBDOBJE 2022-2025	80
12	PREDLOGI NEKATERIH PROJEKTOV V OBDOBJU 2026-2030.....	104
13	ZAKLJUČEK.....	105

Trg svobode 23
5213 Kanal
T: 05 398 12 00
E: obcina.kanal@obcina-kanal.si

STRATEGIJA RAZVOJA OBČINE KANAL OB SOČI

Kazalo tabel

Tabela 1: Število prebivalcev občine Kanal ob Soči v obdobju 2011 do 2021	11
Tabela 2: Število in delež prebivalcev izbranih starostnih skupin v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v letu 2021	12
Tabela 3: Izobrazbena struktura na ravni občine Kanal ob Soči, Goriške regije in Slovenije v obdobju 2011-2021	13
Tabela 4: Število predšolskih otrok v šolskih letih 2020/2021 in 2021/22	15
Tabela 5: Podatki za občino Kanal ob Soči v primerjavi s podatki za Upravno enoto Nova Gorica, Goriško statistično regijo in Slovenijo za leto 2022	18
Tabela 6: Novi Primeri raka	20
Tabela 7: Število zbolelih za mezoteliomom v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji med leti 1977 in 2016	21
Tabela 8: Primerjava pojavljanja različnih vrst raka v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v obdobju 2012-2016	21
Tabela 9: Enote nepremične kulturne dediščine v Občini Kanal ob Soči	23
Tabela 10: Obstoječe in predvidene poslovne cone v občini Kanal	32
Tabela 11: Prihodi turistov, prenočitve turistov in povprečna doba bivanja v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v obdobju 2018-2020	33
Tabela 12: Javni vodovod Kanal	44
Tabela 13: Javni vodovod Deskle	44
Tabela 14: Povezanost strateških ciljev in prioritet	72

Trg svobode 23
5213 Kanal
T: 05 398 12 00
E: obcina.kanal@obcina-kanal.si

STRATEGIJA RAZVOJA OBČINE KANAL OB SOČI

Kazalo slik

Slika 1: Lega občine Kanal ob Soči v Sloveniji	9
Slika 2: Območje občine Kanal ob Soči	10
Slika 3: Incidenčna stopnja raka brez nemelanomskega kožnega raka	20
Slika 4: Info tabla pri muzejski zbirki Franca Jerončiča, Melinki	26
Slika 5: Lokacije poslovnih con v občini Kanal ob Soči	32
Slika 6: Mušje dirke	36
Slika 7: Prometno omrežje v Občini Kanal ob Soči	39
Slika 8: Prikaz pokritosti naselij z območji javnega vodovoda	43
Slika 9: Energetika v Občini Kanal ob Soči	46
Slika 10: Cilji skupne kmetijske politike 2023-2027 (osnutek)	55
Slika 11: Tipologija razvitosti občin v OPO glede na kazalnike razvitosti občin	57
Slika 12: Kanal ob Soči	70

Trg svobode 23
5213 Kanal
T: 05 398 12 00
E: obcina.kanal@obcina-kanal.si

STRATEGIJA RAZVOJA OBČINE KANAL OB SOČI

Kazalo grafov

Graf 1: Število prebivalcev v občini Kanal ob Soči v obdobju od 2011 do 2021	11
Graf 2: Delež izbranih starostnih skupin prebivalcev občine Kanal ob Soči v letu 2021	12
Graf 3: Indeks staranja v obdobju 2011-2021 v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in v Sloveniji	12
Graf 4: Izobrazbena struktura v občini Kanal ob Soči v letu 2020	13
Graf 5: Izobrazbena struktura v občini Kanal ob Soči v letu 2021	13
Graf 6: Število otrok na vrtec v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v šolskih letih od 2016/2017 do 2020/2021; Vir: Statistični urad Republike Slovenije, SiStat	14
Graf 7: Število učencev po občini stalnega bivališča v šolskih letih 2016/2017 do 2020/2021	15
Graf 8: Število dijakov srednjih šol v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v šolskih letih 2016/2017 do 2020/2021	16
Graf 9: Število študentov terciarnega izobraževanja v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v šolskih letih 2016/2017 do 2020/2021	16
Graf 10: Število dokončanih stanovanj na tisoč prebivalcev v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v letih od 2016 do 2020	27
Graf 11: Delovna mesta v občini Kanal ob Soči po dejavnostih v letu 2019	27
Graf 12: Stopnja delovne aktivnosti na ravni občine Kanal ob Soči, Goriške regije in Slovenije v obdobju 2011-2021	28
Graf 13: Stopnja brezposelnosti na ravni občine Kanal ob Soči, Goriške regije in Slovenije v obdobju 2011-2021	28
Graf 14: Število gospodarskih družb v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in v Sloveniji v obdobju 2011-2020	30
Graf 15: Število samostojnih podjetnikov v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in v Sloveniji v obdobju 2011-2021	30
Graf 16: Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah v Občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in v Sloveniji v obdobju 2011-2020	31
Graf 17: Neto dodana vrednost na zaposlenega pri samostojnih podjetnikih v Občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v obdobju 2011-2020	31
Graf 18: Prihodi turistov v občini Kanal ob Soči, Goriško regijo in Slovenijo v obdobju 2018-2020	34
Graf 19: Prenositve turistov v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v obdobju 2018-2020	35
Graf 20: Stopnja motorizacije v Občini Kanal ob Soči, v Goriški regiji in v Sloveniji v obdobju 2015-2020	40
Graf 21: Povprečna starost osebnih avtomobilov v Občini Kanal ob Soči, v Goriški regiji in v Sloveniji v obdobju 2015-2020	41

1 UVOD IN METODOLOGIJA

1.1 Namen

Občina Kanal ob Soči je v letu 2021 pričela s pripravo Strategije razvoja občine Kanal ob Soči za obdobje 2022-2030 (v nadaljevanju: strategija) predvsem z namenom, da opredeli ključne razvojne smernice, poveže različne deležnike in uskladi razvojna prizadevanja v povezavo celoto s ciljem izkoriščanja razvojnih potencialov in zagotavljanja trajnostnega razvoja.

Razvoj občine mora biti skrbno načrtovan proces, ki ga bo potrebno izvajati premišljeno in odgovorno. S skupnim sodelovanjem deležnikov v procesu priprave strategije bodo opredeljene prioritete in ukrepi s ciljem bolj načrtnega usmerjanja finančnih sredstev na področja, ki bodo določena kot najbolj prioriteta. Občino namreč predstavljajo občani, s katerimi je moč izmenjati koristne informacije in slediti njihovim potrebam ter pristopiti k oblikovanju skupnih ciljev.

Po drugi strani strategija predstavlja osnovo za črpanje finančnih virov, tako na državni kot tudi na mednarodni ravni. Zaradi slednjega je potrebno poznati tudi prioritete in ukrepe ključnih državnih in mednarodnih strateških razvojnih dokumentov. Pravilno zastavljene prioritete so podlaga za občinsko upravo in občinski svet za oblikovanje razvojno usmerjenih občinskih proračunov ter načrtov razvojnih programov v obdobju 2023-2026 in 2027-2030.

Strategija odgovarja na razvojna vprašanja, kakšno občino si občani želijo oziroma v kakšni občini želijo živeti v prihodnosti. Potrebno pa se je zavedati, da strategija ne predstavlja mozaik želja, temveč konkretne in uresničljive projekte z jasno zastavljenimi cilji.

Strategija je živ dokument, ki se bo prilagajal spremembam in predvsem potrebam občanov. S pomočjo razvojnega načrtovanja, izvajanja in spremljanja bodo bolje izkoriščeni razvojni potenciali občine na področju ključnih razvojnih dejavnosti, kot so:

- družbene dejavnosti;
- stanovanjska politika;
- trg dela;
- gospodarstvo;
- turizem;
- kmetijstvo in razvoj podeželja;
- promet, okolje in prostor.

Kdor ve, kaj hoče, bo to tudi dosegel, če bo le dovolj dolgo vztrajal!

1.2 Metodologija

Metodologija priprave občinske strategije razvoja ni predpisana, predpisana pa je metodologija priprave regionalnih razvojnih programov. Priprava Strategije razvoja občine Kanal ob Soči za obdobje 2022-2030 bo smiselno sledila metodologiji priprave regionalnih razvojnih programov in bo upoštevala načelo aktivnega vključevanja občanov v proces njene priprave ter načelo učinkovite dvosmerne komunikacije oziroma dialoga med različnimi deležniki in posamezniki.

Postopek priprave razvojne strategije je vključeval analizo stanja s pripadajočo analizo prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti, izvedbo delavnic z občani po krajevnih skupnostih ter dodatno s ključnimi ciljnimi skupinami (gospodarski subjekti, mladi, institucije s področja družbenih dejavnosti), pripravo in analizo vprašalnika o zadovoljstvu občanov z obstoječim stanjem v občini, pripravo vizije, razvojnih prioritet in ukrepov vključno s kvantificiranimi cilji ter obravnavo in sprejem strategije na občinskem svetu.

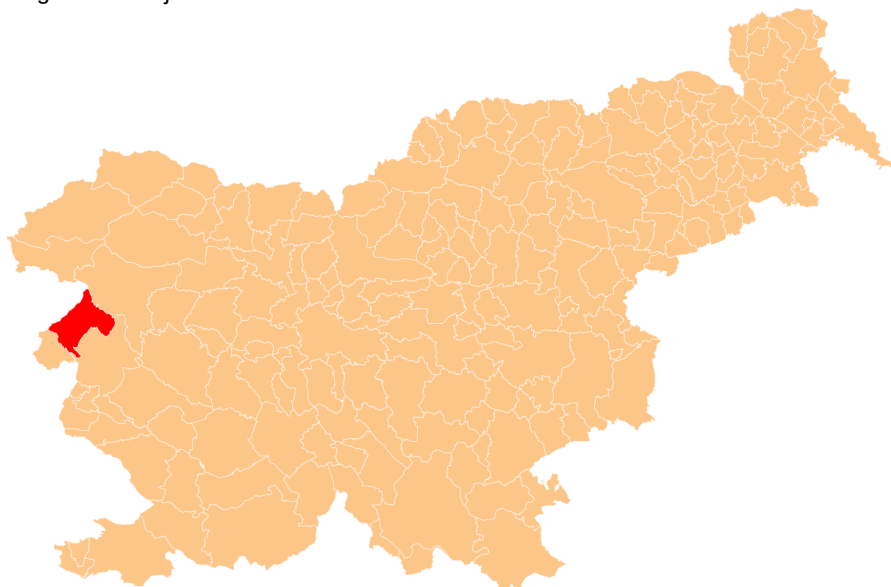
2 ANALIZA SEDANJEGA STANJA OBČINE KANAL OB SOČI

2.1 Splošni podatki

Občina Kanal ob Soči (v nadaljevanju: občina) je bila ustanovljena leta 1994 z razdelitvijo občine Nova Gorica na osnovi takratnega Zakona o lokalni samoupravi (slika 1). Občinsko središče, kulturni in gospodarski center je naselje Kanal. Površina občine znaša 146,5 km², kar predstavlja 0,32 % površine ozemlja Slovenije.

Občina leži v zahodnem delu Slovenije, neposredno ob meji z Italijo (slika 1). Ozemlje občine se razprostira prek treh pokrajinsko različnih delov:

- spodnje Soške doline,
- Kanalskega Kolovrata,
- zahodnega dela Banjšic.

Slika 1: Lega občine Kanal ob Soči v Sloveniji

Vir: [https://sh.wikipedia.org/wiki/Kanal_ob_So%C4%8Di_\(op%C4%87ina\)](https://sh.wikipedia.org/wiki/Kanal_ob_So%C4%8Di_(op%C4%87ina))

Vsem trem tipom pokrajin je skupna prehodnost med dinarskim, alpskim in sredozemskim svetom. **Spodnje Soško dolino** določa ozka dolina Soče med Mostom na Soči in Solkanom z manjšimi razširitvami. Ob glavni prometnici v dolini Soče je najgostejša poseljenost, saj so na tem območju največja naselja v občini, in sicer Deskle, Kanal in Ročinj. **Zahodni del Banjšic** predstavlja planoto, ki zajema dve tretjini območja občine z redko poseljenostjo in slabimi prometnimi povezavami s sosednjimi območji v smeri proti vzhodu. Največja naselja so Kal nad Kanalom, Levpa in Kanalski Vrh. Območje **Kanalskega Kolovrata** se razteza med dolino Soče, Goriškimi Brdi, mejno reko Idrijo in Livškim Kolovratom. Največji naselji na tem območju sta Kambreško in Lig.

Reka Soča ima v delu toka skozi občino z obeh strani veliko manjših pritokov, od katerih sta najpomembnejša Doblarec in Avšček. Pomembnejši vodotoki v občini so še potok Ajba, Rohot in mejna reka Idrija.

Občina je razdeljena na osem krajevnih skupnosti (v nadaljevanju: KS, slika 2):

- KS Anhovo-Deskle;
- KS Avče;
- KS Kal nad Kanalom;
- KS Kambreško;
- KS Kanal;
- KS Levpa;
- KS Lig;
- KS Ročinj-Doblar.

Slika 2: Območje občine Kanal ob Soči

Vir: <https://sites.google.com/site/pgdavce/podatki/teritorij>

Občina Kanal ob Soči meji na občino Tolmin, mestno občino Nova Gorica in občino Brda, njena zahodna meja pa je državna meja z Italijo. Občina je del Goriške statistične regije.

Občina ima svoj grb in zastavo. Občinski praznik praznuje 29. aprila, in sicer v spomin na življenjsko delo velikega človeka, duhovnika, alpinista in prosvetnega delavca Valentina Staniča, ki je bil rojen v Bodrežu pri Kanalu. Leta 2008 je bila obeležena dvesto-letnica, odkar je Valentin Stanič z barometrom prvi izmeril višino Triglava.

Proizvodne zmogljivosti so locirane v dolini Soče, na območju poselitve med Desklami in Kanalom. Med njimi izstopajo proizvodni kompleks Anhovo, poslovna cona v Kanalu in objekti za izkoriščanje energetskega potenciala reke Soče (hidroelektrarna Doblar I in Plave I., hidroelektrarna Doblar II in Plave II, ter črpalna hidroelektrarna Avče).

Dolgoročni cilji občine Kanal ob Soči so na področju urejanja prostora in varstva okolja skladni s cilji Goriške regije. Ti cilji so:

- zagotoviti aktivno ohranjanje in razvijanje prepoznanih kakovosti v prostoru;
- omogočiti aktiviranje gospodarskih razvojnih potencialov občine in njenih posameznih delov;
- ustvariti kakovostne pogoje za bivanje z zagotovitvijo kakovosti posegov v prostor, z urejeno opremljenostjo naselij s komunalno opremo in drugimi storitvami ter dobro povezanostjo – med naselji v občini in navzven;
- zagotoviti kakovostno oskrbo in dostopnost do storitev na področju družbenih dejavnosti;
- izboljšati kakovost okolja in energetske oskrbe z načrtovanjem izrabe obnovljivih virov energije in s spodbujanjem učinkovite rabe energije;
- odpraviti druge probleme v urbanem in odprtem ruralnem prostoru oziroma krajini;
- ohraniti in varovati naravne vire, naravno okolje, kulturno in naselbinsko dediščino;
- zagotavljati prostorske pogoje za obstoj in razvoj kmetij;
- spodbujati sonaravno kmetijstvo, ohranjanje kulturno krajino in poseljenost;

- zagotoviti varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- zagotoviti celovit razvoj osrednjega poselitvenega območja občine z naselji Deskle in Kanal ter drugih naselij v dolini Soče;
- ohraniti poseljenost na območjih Kanalskega Kolovrata in Zahodnih Banjšic.

2.2 Demografska struktura

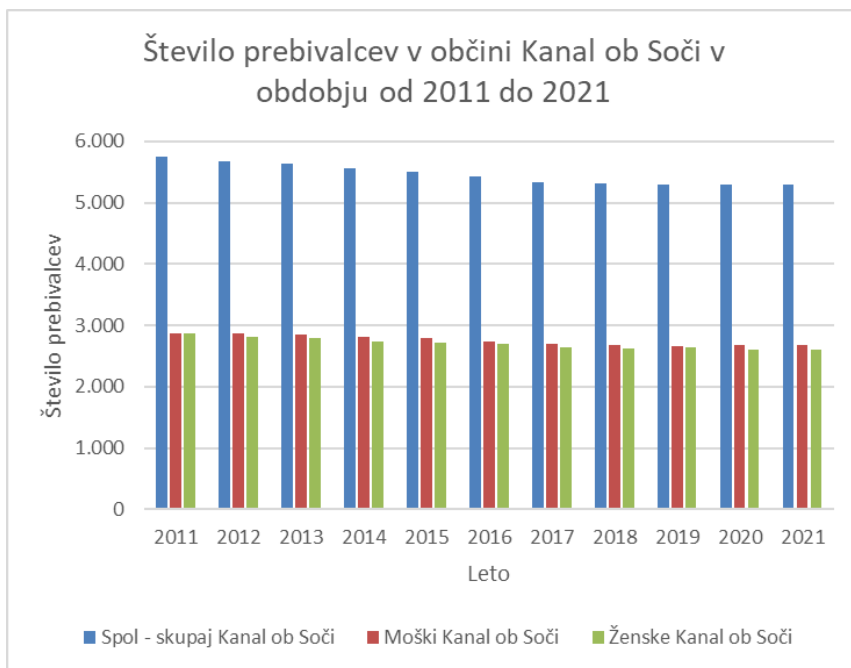
Padanje števila prebivalstva v desetletnem obdobju

V občini Kanal ob Soči je v letu 2021 (1.januar) živel 5.289 prebivalcev (SURS, 01.01.2021), od tega je 49,4 % žensk in 50,6 % moških (tabela 1). V obdobju 2011-2021 se je število prebivalcev zmanjšalo, kar izkazuje indeks rasti 2021/2011, ki znaša 92,01. To pomeni, da je število prebivalcev v obdobju od leta 2011 do leta 2021 padlo za 7,99 indeksnih točk oziroma za 459 prebivalcev. V zadnjih desetih letih je torej za občino značilno stalno upadanje števila prebivalcev¹.

Tabela 1: Število prebivalcev občine Kanal ob Soči v obdobju 2011 do 2021

Št. prebivalcev	Občina / Leto	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2011
Spol - skupaj	Kanal ob Soči	5.748	5.683	5.644	5.557	5.502	5.431	5.342	5.311	5.301	5.291	5.289	92,01
Moški	Kanal ob Soči	2.869	2.872	2.858	2.813	2.790	2.737	2.692	2.678	2.664	2.684	2.677	93,31
Ženske	Kanal ob Soči	2.879	2.811	2.786	2.744	2.712	2.694	2.650	2.633	2.637	2.607	2.612	90,73
Verižni indeks rasti			98,87	99,31	98,46	99,01	98,71	98,36	99,42	99,81	99,81	99,96	

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Si-Stat, podatki na 1.1. (M1)

Graf 1: Število prebivalcev v občini Kanal ob Soči v obdobju od 2011 do 2021

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Si-Stat, podatki na 1.1. (M1)

Nizka gostota poseljenosti

Gostota poseljenosti v občini Kanal ob Soči je nizka, saj znaša le 36,10 prebivalcev/km². Gostota poseljenosti Goriške regije je 50,8 prebivalcev/km², slovensko povprečje pa znaša 103,9 prebivalcev/km².

Neugodna starostna struktura in visok indeks staranja

Občina ima relativno neugodno starostno strukturo, saj ima slabo četrtno starih prebivalcev (65 let +) ter le 13,5 % mladih prebivalcev (starih od 0 do 14 let) (tabela 2, graf 2). Prebivalstvo se intenzivno stara, kar kaže tudi indeks staranja, ki v zadnjih letih skokovito narašča (graf 3). V primerjavi z Goriško regijo (157,3), v kateri indeks

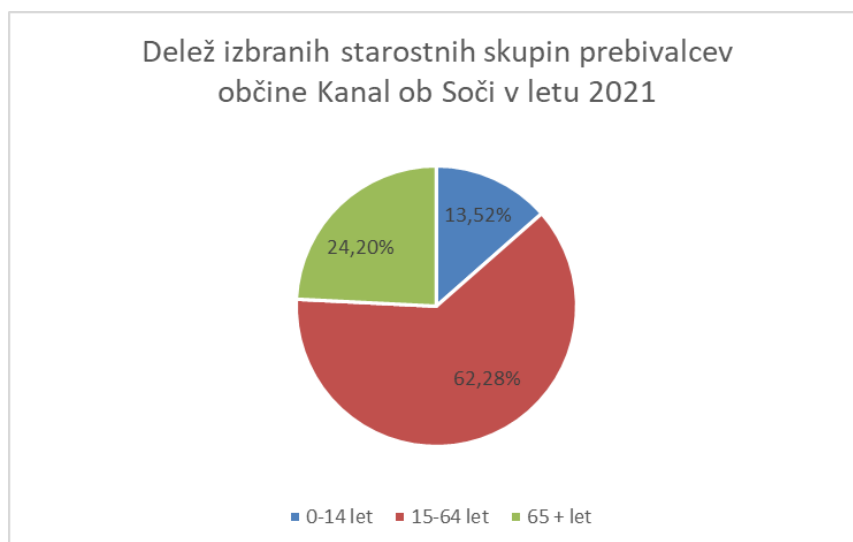
¹ V obdobju zajema podatkov od leta 2011 do 2021 je bila uvedena sprememba zajema podatkov o številu prebivalcev, ki imajo začasen naslov v tujini. Pojasnila so dostopna na povezavi: <https://www.stat.si/statweb/File/DocSysFile/7808>, maj 2022

staranja v zadnjih letih močno narašča, in slovenskim povprečjem (137,1) je občina v letu 2021 zabeležila višji indeks staranja (**179,0**). Še višji indeks staranja pa imata občina Bovec (229,1) in občina Tolmin (187,4).

Tabela 2: Število in delež prebivalcev izbranih starostnih skupin v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v letu 2021

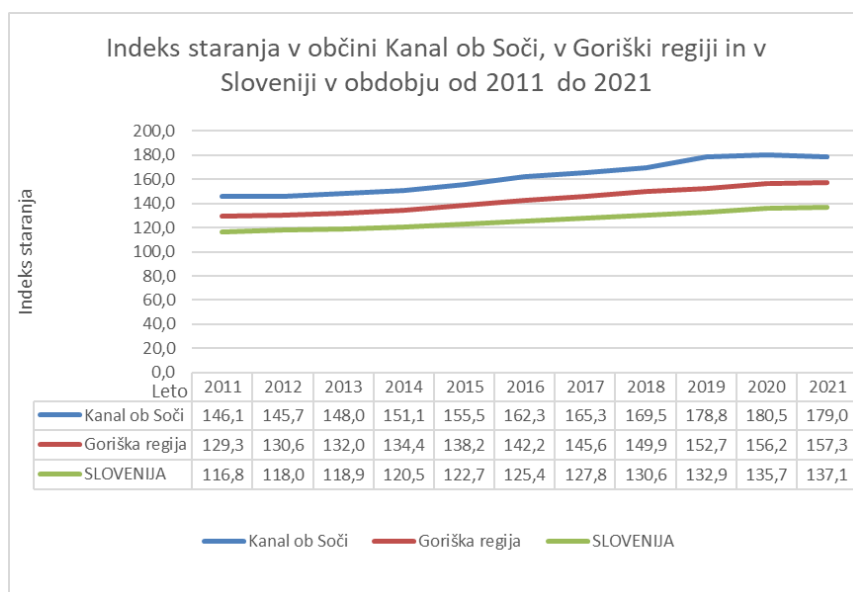
Št. prebivalcev / Delež	Leto Območje / Starostna skupina	2021				Indeks staranja
		0-14 let	15-64 let	65 + let	Skupaj	
Kanal ob Soči		715	3.294	1.280	5.289	179,02
Kanal ob Soči - delež		13,52%	62,28%	24,20%	100,00%	
Goriška regija		17.601	73.233	27.691	118.525	157,33
Goriška regija - delež		14,85%	61,79%	23,36%	100,00%	
SLOVENIJA		317.731	1.355.531	435.715	2.108.977	137,13
SLOVENIJA - delež		15,07%	64,27%	20,66%	100,00%	

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Si-Stat

Graf 2: Delež izbranih starostnih skupin prebivalcev občine Kanal ob Soči v letu 2021

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Si-Stat, na dan 31.12.2021

Graf 3: Indeks staranja v obdobju 2011-2021 v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in v Sloveniji

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Si-Stat, na dan 31.12.

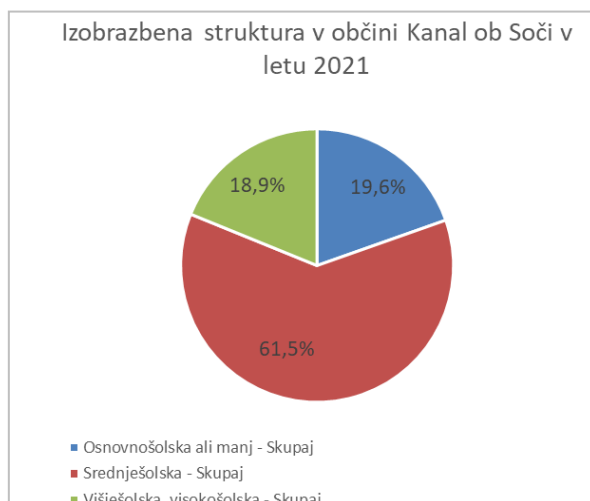
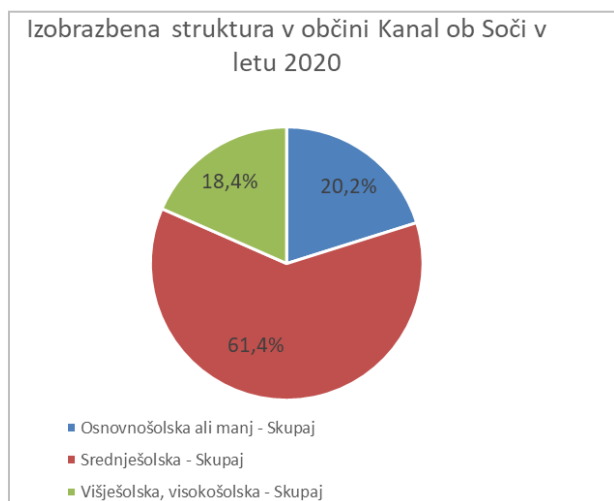
Izobrazbena struktura delovno aktivnega prebivalstva se izboljšuje glede na predhodno leto

Iz podatkov je razvidno, da se na ravni občine Kanal ob Soči glede na predhodno leto v letu 2021 nekoliko povečuje delež delovno aktivnega prebivalstva z višješolsko in visokošolsko izobrazbo (tabela 3, graf 4, graf 5). Izobrazbena struktura občine (18,9 %) je bila v primerjavi s strukturo Goriške regije (23,9 %) in Slovenije (25,0 %) v letu 2021 malenkostno slabša, kar se izraža predvsem v manjšem deležu delovno aktivnega prebivalstva z visokošolsko ali višješolsko izobrazbo.

Tabela 3: Izobrazbena struktura na ravni občine Kanal ob Soči, Goriške regije in Slovenije v obdobju 2011-2021

Leto	2011				2012				2013			
Izobrazba	Osnovnošolska ali manj - Skupaj	Srednješolska - Skupaj	Višješolska, visokošolska - Skupaj	Skupaj	Osnovnošolsk a ali manj - Skupaj	Srednješolska - Skupaj	Višješolska, visokošolska - Skupaj	Skupaj	Osnovnošolsk a ali manj - Skupaj	Srednješolska - Skupaj	Višješolska, visokošolska - Skupaj	Skupaj
Kanal	1.253	3.120	599	4.972	1.207	3.056	654	4.917	1.166	3.034	674	4.874
Goriška regija	32.899	52.473	17.315	102.687	31.881	52.165	18.494	102.540	30.989	52.146	18.937	102.072
SLOVENIJA	513.079	938.588	307.669	1.759.336	494.454	935.495	331.398	1.761.347	480.901	937.913	341.912	1.760.726
Leto	2014				2015				2016			
Izobrazba	Osnovnošolska ali manj - Skupaj	Srednješolska - Skupaj	Višješolska, visokošolska - Skupaj	Skupaj	Osnovnošolsk a ali manj - Skupaj	Srednješolska - Skupaj	Višješolska, visokošolska - Skupaj	Skupaj	Osnovnošolsk a ali manj - Skupaj	Srednješolska - Skupaj	Višješolska, visokošolska - Skupaj	Skupaj
Kanal	1.134	2.939	723	4.796	1.098	2.912	731	4.741	1.060	2.869	775	4.704
Goriška regija	30.338	51.080	19.867	101.285	29.586	50.862	20.521	100.969	28.648	50.840	21.322	100.810
SLOVENIJA	470.104	928.291	361.637	1.760.032	457.188	926.435	374.941	1.758.564	443.608	925.832	388.358	1.757.798
Leto	2017				2018				2019			
Izobrazba	Osnovnošolska ali manj - Skupaj	Srednješolska - Skupaj	Višješolska, visokošolska - Skupaj	Skupaj	Osnovnošolsk a ali manj - Skupaj	Srednješolska - Skupaj	Višješolska, visokošolska - Skupaj	Skupaj	Osnovnošolsk a ali manj - Skupaj	Srednješolska - Skupaj	Višješolska, visokošolska - Skupaj	Skupaj
Kanal	1.005	2.830	797	4.632	974	2.816	813	4.603	953	2.818	826	4.597
Goriška regija	27.853	50.384	22.219	100.456	26.854	50.441	22.664	99.959	25.931	51.098	23.146	100.175
SLOVENIJA	431.161	919.143	406.997	1.757.301	419.278	920.661	416.264	1.756.203	406.998	932.871	427.333	1.767.202
Leto	2020				2021							
Izobrazba	Osnovnošolska ali manj - Skupaj	Srednješolska - Skupaj	Višješolska, visokošolska - Skupaj	Skupaj	Osnovnošolsk a ali manj - Skupaj	Srednješolska - Skupaj	Višješolska, visokošolska - Skupaj	Skupaj				
Kanal	927	2.823	847	4.597	897	2.814	863	4.574				
Goriška regija	25.707	51.286	23.537	100.530	25.204	51.619	24.101	100.924				
SLOVENIJA	403.570	940.600	435.889	1.780.059	398.391	945.704	447.151	1.791.246				

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Si-Stat

Graf 4: Izobrazbena struktura v občini Kanal ob Soči v letu 2020

Graf 5: Izobrazbena struktura v občini Kanal ob Soči v letu 2021

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Si-Stat

Demografska struktura kaže, da je v občini Kanal prisotno padanje števila prebivalcev v zadnjem desetletju. Gostota poseljenosti je nizka, starostna struktura je neugodna, indeks staranja se v zadnjih letih povečuje, kar je trend tudi na Goriškem in v Sloveniji nasploh. Izobrazbena struktura se je v zadnjem letu glede na predhodno leto nekoliko izboljšala.

2.3 Družbene dejavnosti

2.3.1. Izobraževanje in otroško varstvo

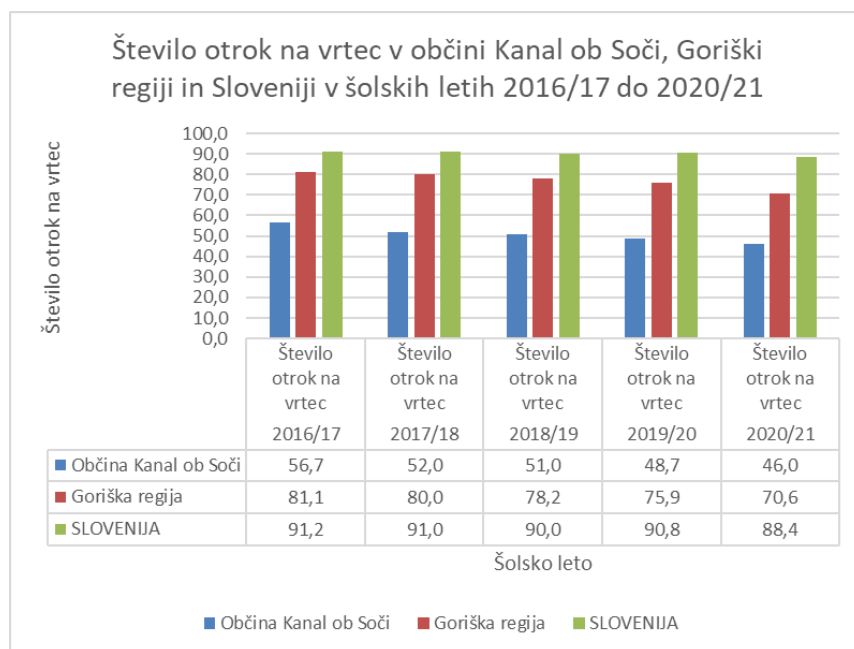
Na področju izobraževanja je na ravni občine na voljo predšolska vzgoja in osnovnošolsko izobraževanje. Izobraževanje odraslih izvaja Ljudska univerza Nova Gorica.

Institucije, ki delujejo v občini Kanal ob Soči na področju izobraževanja:

- Ljudska univerza Nova Gorica;
- Osnovna šola Deskle;
- Osnovna šola Kanal;
- Osnovna šola Kozara;
- Podružnična šola Kal nad Kanalom, ki deluje v okviru Osnovne šole Kanal;
- Podružnična šola Levpa, ki deluje v okviru Osnovne šole Kanal – v mirovanju;
- Vrtec Deskle (enota Osnovne šole Deskle);
- Vrtec pri osnovni šoli Kanal;
- Vrtec pri Kalu nad Kanalom, ki deluje v okviru Vrtca pri osnovni šoli Kanal.

Večletno upadanje števila vrtčevskih otrok, preobrat v šolskem letu 2021/2022

Povprečno število otrok na vrtec v občini Kanal ob Soči se je od šolskega leta 2016/17 do šolskega leta 2020/2021 postopno zmanjševalo (graf 6), v zadnjem šolskem letu 2021/2022 pa se je povprečno število otrok v primerjavi s predhodnim šolskim letom v obeh vrtcih in enoti Kal nad Kanalom povečalo (tabela 4)². V občini Kanal ob Soči je bilo v šolskem letu 2020/21 46 otrok na vrtec, v Goriški regiji 70,6 in v Sloveniji 88,4. Posledica upadanja otrok je delno povezana z ukrepi epidemije Covid19, ko so nekateri otroci ostali doma.

Graf 6: Število otrok na vrtec v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v šolskih letih od 2016/2017 do 2020/2021; Vir: Statistični urad Republike Slovenije, SiStat

² Vir: Letno poročilo Osnovne šole Deskle za leto 2021, Letno poročilo Osnovne šole Kanal za leto 2021: https://www.obcina-kanal.si/mma/8.to_ka_Sklepi_o_soglasju_k_dodelitvi_dela_pla_e_za_redno_delovno_uspe_nost_direktorjev_oz_ravnateljev_javnih_zavodov.pdf/2022032508442422/?m=1648194264, maj 2022

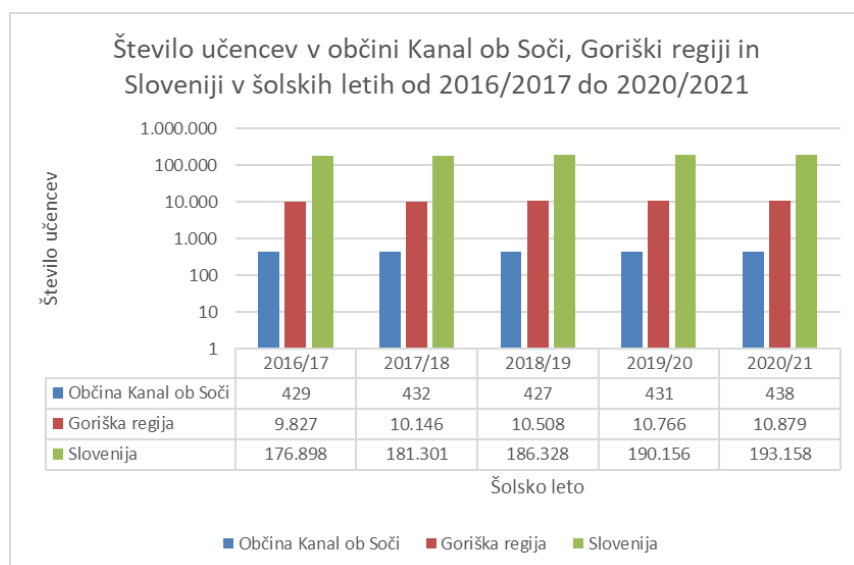
Tabela 4: Število predšolskih otrok v šolskih letih 2020/2021 in 2021/22

Število predšolskih otrok	Šolsko leto	
	2020/2021	2021/2022
v matičnem vrtcu Kanal	77	82
v podružničnem vrtcu Kal nad Kanalom	10	13
SKUPAJ v vrtcu Kanal	87	95
v matičnem vrtcu Deskle	68	71
SKUPAJ v vrtcu Deskle	68	71

Vir: Letno poročilo Osnovne šole Deskle za leto 2021, Letno poročilo Osnovne šole Kanal za leto 2021

Število učencev v osnovnih šolah nekoliko narašča

Iz občine Kanal ob Soči kot stalnega prebivališča je osnovno šolo v šolskem letu 2020/2021 obiskovalo 438 učencev, kar je nekoliko več glede na predhodno šolsko leto (graf 7). Tako na ravni občine, kot tudi na ravni regije in Slovenije število učencev v obravnavanih šolskih letih narašča. Na ravni občine delujeta 2 osnovni šoli in 1 podružnična šola. Glede na porast predšolskih otrok v šolskih letih 2021/2022 je pričakovati, da se bo tudi število učencev v občini v naslednjih letih povečevalo.

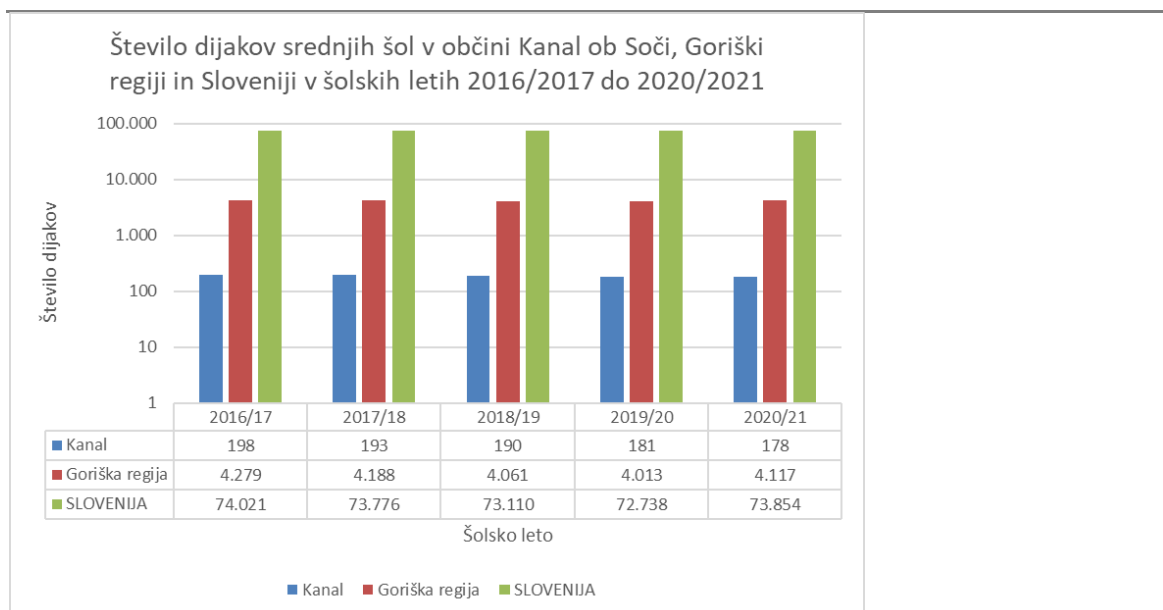

Graf 7: Število učencev po občini stalnega bivališča v šolskih letih 2016/2017 do 2020/2021

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, SiStat

Število dijakov srednjih šol v zadnjih letih upada

Število dijakov srednjih šol iz občine Kanal ob Soči se v zadnjih treh šolskih letih zmanjšuje, medtem ko se je število le-teh v šolskem letu 2020/2021 glede na predhodno šolsko leto v Goriški regiji in Sloveniji nekoliko povečalo (graf 8). Skladno s statističnimi podatki o naraščajočem številu učencev v osnovnih šolah je pričakovati, da se bo v naslednjih šolskih letih tudi število dijakov srednjih šol nekoliko povečalo, v kolikor se bodo učenci osnovnih šol odločali za nadaljnje izobraževanje.

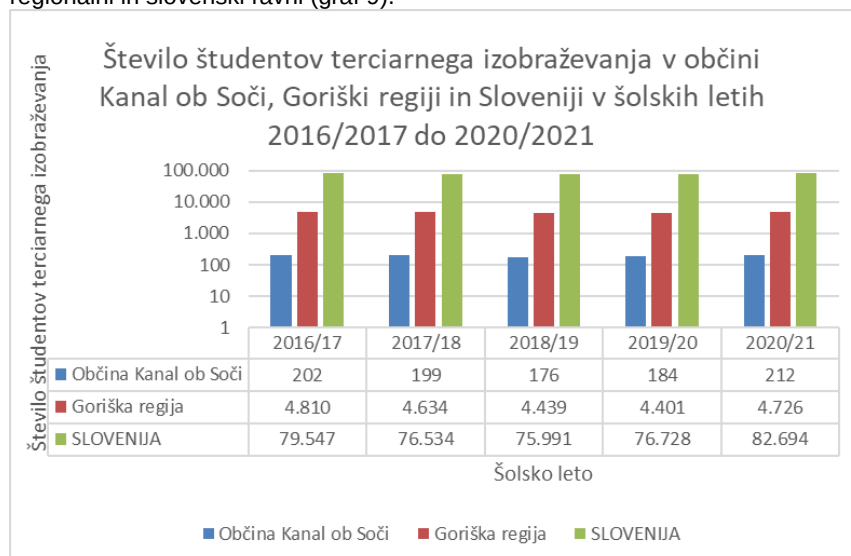

Graf 8: Število dijakov srednjih šol v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v šolskih letih 2016/2017 do 2020/2021

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, SiStat

Število študentov narašča

Število študentov iz občine Kanal ob Soči v zadnjih treh šolskih letih narašča, od šolskega leta 2019/2020 tudi na regionalni in slovenski ravni (graf 9).

Graf 9: Število študentov terciarnega izobraževanja v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v šolskih letih 2016/2017 do 2020/2021

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, SiStat

Izobraževanje odraslih v zadnjih letih poteka preko spleta

Ljudska univerza Nova Gorica je v zadnjem času v občini Kanal ob Soči izvedla raznolika izobraževanja in usposabljanja skladno s potrebami posameznih ciljnih skupin. Zaradi epidemije Covid 19 je bila izvedba fizičnih izobraževanj in usposabljanj v obdobju 2019 do 2021 omejena, namesto le-teh pa so bila organizirana številna spletna izobraževanja in usposabljanja. Nekatera že izvedena izobraževanja in usposabljanja za občane občine Kanal v preteklih letih so bila:

- Delavnica izdelovanja adventnih venčkov (brezplačna delavnica);
- Sivkina delavnica (brezplačna delavnica);
- Uporaba pametnih telefonov (brezplačna delavnica);
- Digitalna mineštra (brezplačna delavnica).

Število otrok, vključenih v vrtce, število učencev v osnovnih šolah in število študentov v zadnjem času narašča, medtem ko število dijakov srednjih šol nekoliko upada. Na ravni občine so organizirana raznolika izobraževanja in usposabljanja na področju izobraževanja za odrasle.

2.3.2. Zdravstvo in zdravje

Institucije, ki delujejo v občini Kanal ob Soči na področju zdravstva in zdravja:

- Dve ambulantni splošne in družinske medicine Kanal;
- Fizioterapija Deskle;
- Medicina Mlinar, splošna medicina, d.o.o.;
- Referenčna ambulanta Kanal;
- Referenčna ambulanta Deskle;
- Patronažna služba Kanal;
- Šolska zobna ambulanta Kanal;
- Zobna ordinacija Gorkič d.o.o. Kanal;
- Lekarna Kanal;
- Lekarniška podružnica Deskle;
- Odrasla splošna zobna ambulanta Deskle.

Ključni kazalniki zdravstvenega stanja in umrljivosti na ravni občine Kanal ob Soči³ so bili v letu 2022 sledeči:

- Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno **20,8** koledarskih dni na leto, v Sloveniji pa 10,0 dni.
- Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil **višji** od slovenskega povprečja, za sladkorno bolezen pa blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila **0,8 na 1000 prebivalcev**, starih 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,1.
- Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka **8,6 na 1000 prebivalcev**, v Sloveniji pa 6,5.
- Delež uporabnikov pomoči na domu je bil **višji** od slovenskega povprečja.
- Stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila **14 na 100.000 prebivalcev**, v Sloveniji pa 18.

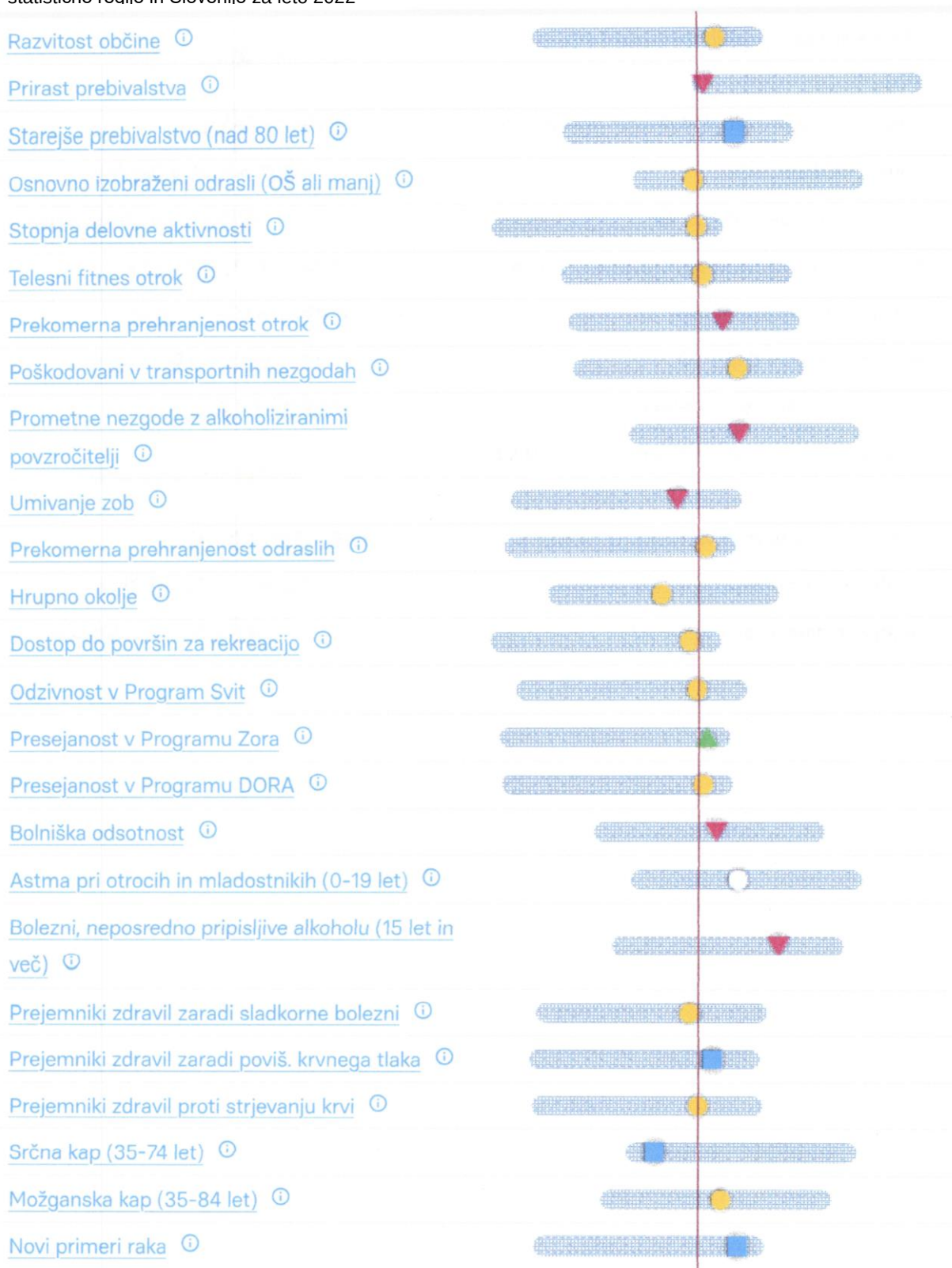
Ključni dejavniki tveganja za zdravje in preventiva na ravni občine Kanal ob Soči⁴ so bili v letu 2022 sledeči:

- Telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila **1,7 na 1000 prebivalcev**, v Sloveniji pa 1,3.
- Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil **višji** od slovenskega povprečja.
- Odzivnost v Program Svit - presejanju za raka debelega črevesa in danke je bila **63,6 %**, v Sloveniji pa 64,4 %.
- Presejanost v Programu Zora - presejanju za raka materničnega vratu je bila **72,1 %**, v Sloveniji pa 69,5 %.

³ Vir: NIJZ, Zdravje v Občini: <https://obcine.nijz.si/obcine/kanal/44/2022/>, maj 2022

⁴ Vir: NIJZ, Zdravje v Občini: <https://obcine.nijz.si/obcine/kanal/44/2022/>, maj 2022

Tabela 5: Podatki za občino Kanal ob Soči v primerjavi s podatki za Upravno enoto Nova Gorica, Goriško statistično regijo in Slovenijo za leto 2022⁵

Zlomi kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več) ⓘ

Prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj ⓘ

Pomoč na domu ⓘ

Klopni meningoencefalitis ⓘ

Novi primeri raka debelega črevesja in danke ⓘ

Novi primeri pljučnega raka ⓘ

Novi primeri raka dojke ⓘ

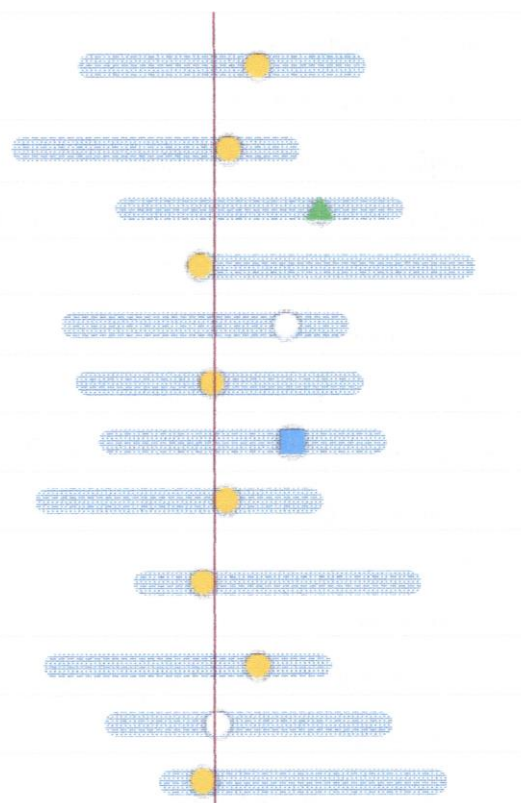
Umrljivost po stalnem bivališču ⓘ

Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let) ⓘ

Umrljivost zaradi vseh vrst raka (0-74 let) ⓘ

Umrljivost zaradi pljučnega raka (0-74 let) ⓘ

Umrljivost zaradi samomora ⓘ

Vir: <https://obcine.nijz.si/obcine/kanal/44/2022/>, maj 2022

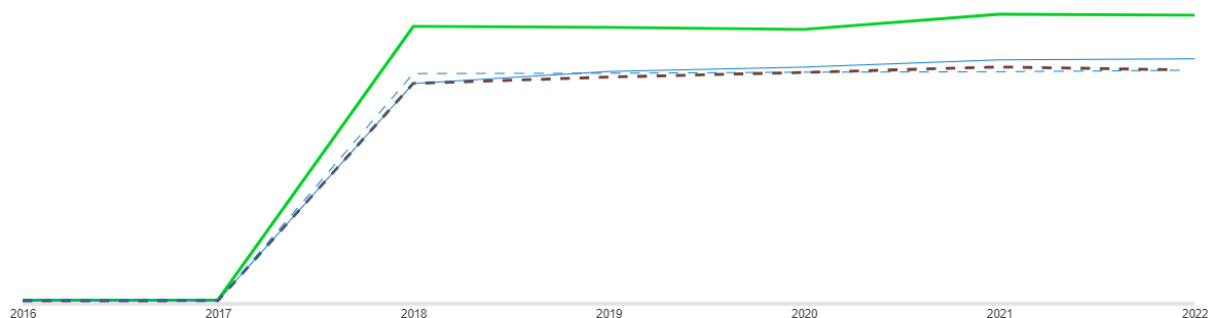
Iz primerjave zgornjih kazalnikov (tabela 5) je razvidno, da izkazuje občina **statistično značilno boljše podatke na področju zdravstvenega stanja** glede na slovensko povprečje na sledečih področjih:

- presejanost v Programu Zora;
- pomoč na domu.

Občina izkazuje (tabela 5) **statistično značilno slabše podatke na področju zdravstvenega stanja** glede na slovensko povprečje na sledečih področjih:

- prekomerna prehranjenost otrok;
- prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji;
- umivanje zob;
- bolniška odsotnost;
- bolezni, neposredno pripisljive alkoholu za starostno skupino 15 let in več.

V nadaljevanju so v tabeli 6 prikazani novi primeri raka. Po tem kazalniku občina odstopa od slovenskega in regijskega povprečja, tudi zaradi industrijskih bolezni iz preteklosti.

K4.10 Novi primeri raka	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
— Občina Kanal	6.9	6.7	674.5	672.31	667.4	704.2	702
--- Regija Goriška	5.2	5.3	535.4	550.84	562.3	575.5	567.9
— Upravna enota Nova Gorica	5.3	5.5	535.1	564.55	575.2	592.9	595.4
.... Slovenija	5.6	5.6	559.5	560.23	562.8	563.9	567.7

Slika 3: Incidenčna stopnja raka brez nemelanomskega kožnega raka

Vir: NIJZ, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Zdravje v občini: <https://obcine.nijz.si/obcine/kanal/44/2022/90>, maj 2022

Kazalnik incidenčne stopnje raka brez nemelanomskega kožnega raka, ki so prijavljeni v Register raka, kaže skupno obremenitev z najtežjimi vrstami rakov pri prebivalcih. Kazalnik ne vključuje nemelanomskega kožnega raka, saj pogosto prijavljeni primeri te vrste raka, v velikem deležu primerov ne zahtevajo intenzivnega zdravljenja in večinoma ne ogrožajo življenja. Stopnja incidence raka opisuje število novo ugotovljenih primerov raka, razen nemelanomskega kožnega raka, na 1.000 prebivalcev v opazovanem koledarskem letu. Izračunana je starostno standardizirana stopnja, ki omogoča medsebojno primerjavo populacij z različno starostno strukturo prebivalcev. Enota mere je stopnja na 100.000 prebivalcev⁶. Podatki, objavljeni v letu 2022, so za koledarska leta dosegli s časovnih zamikom (populacija iz leta 2014, pet-letno povprečje zaporednih let), ki je posledica preverjanja in usklajevanja podatkov z drugimi viri.

Iz slike 3 je razbrati, da znaša v letu 2022 incidenčna stopnja raka brez nemelanomskega kožnega raka za občino Kanal ob Soči 702. V Goriški regiji je Incidenčna stopnja raka brez nemelanomskega kožnega raka najvišja v občini Miren-Kostanjevica (709,50), najnižjo stopnjo tega kazalnika pa ima občina Šempeter-Vrtojba (499,80).

Iz Gradiva k srečanju na seji občinskega sveta Občine Kanal ob Soči 13.02.2020, ki povzema podatke Registra raka Republike Slovenije Onkološkega inštituta Ljubljana na dan 01.02.2020,⁷ so razvidne sledeče ugotovitve (tabela 7):

- število novozbolelih za rakom se s časom povečuje, enako kot v Sloveniji in v Goriški regiji;
- breme raka⁸ v obeh spolih je večje kot v Sloveniji in v Goriški regiji;
- večje breme raka gre skoraj izključno na račun izredno velikega bremena mezotelioma; mezoteliom, v Sloveniji redka bolezen, sodi v Kanalu med najpogostejša rakava obolenja.

⁶ Vir: <https://obcine.nijz.si/kazalniki/K4.10>, junij 2022: Izračun kazalnika: Standardizirana stopnja incidence raka je razmerje med številom novo odkritih rakov v opazovanem koledarskem letu in številom prebivalcev sredi istega leta, pomnoženo s 1.000. Za standardizacijo je uporabljena direktna metoda standardizacije, kjer je za standardno populacijo uporabljena slovenska populacija iz leta 2014. V objavah je prikazano povprečje več (petih) zaporednih let.

⁷ Vir: <https://www.obcina-kanal.si/sl/obcina/seje-obcinskega-sveta/2021060210314423/3-izredna-seja-obcinskega-sveta-obcine-kanal-ob-soci/>, junij 2022

⁸ Vir: <https://www.onko-i.si/rrs/kr>, maj 2022: Populacijsko breme raka se opisuje z osnovnimi epidemiološkimi kazalniki, kot so incidenca (število na novo zbolelih v enem letu), umrljivost (število umrlih v enem letu), prevalenca (število živih z boleznijo na določen dan) in preživetje (delež živih po določenem času od diagnoze). Kazalniki bremena raka so osnova za ocenjevanje bremena rakavih bolezni v državi. Pomembni so za načrtovanje in ocenjevanje Državnega programa obvladovanja raka na področju preventive, diagnostike, zdravljenja in rehabilitacije, za načrtovanje zmogljivosti in sredstev, ki so potrebni za obvladovanje rakavih bolezni (osebje, medicinska oprema, bolnišnične zmogljivosti); dragoceni so tudi za klinične in epidemiološke raziskave v Sloveniji in v širših mednarodnih raziskavah ter za vrednotenje učinkovitosti presejalnih in drugih preventivnih programov.

Tabela 6: Število zbolelih za mezoteliomom v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji med leti 1977 in 2016

Obdobje	občina Kanal ob Soči	Goriška regija	Slovenija	% zbolelih v občini Kanal ob Soči glede na obdobje
1977-1981			22	
1982-1986		6	46	
1987-1991	11	16	57	9,6 %
1992-1996	5	12	63	4,3 %
1997-2001	14	30	114	12,2 %
2002-2006	34	58	154	29,6 %
2007-2011	21	49	166	18,3 %
2012-2016	30	75	206	26,1 %
1977-2016	115	246	828	100 %

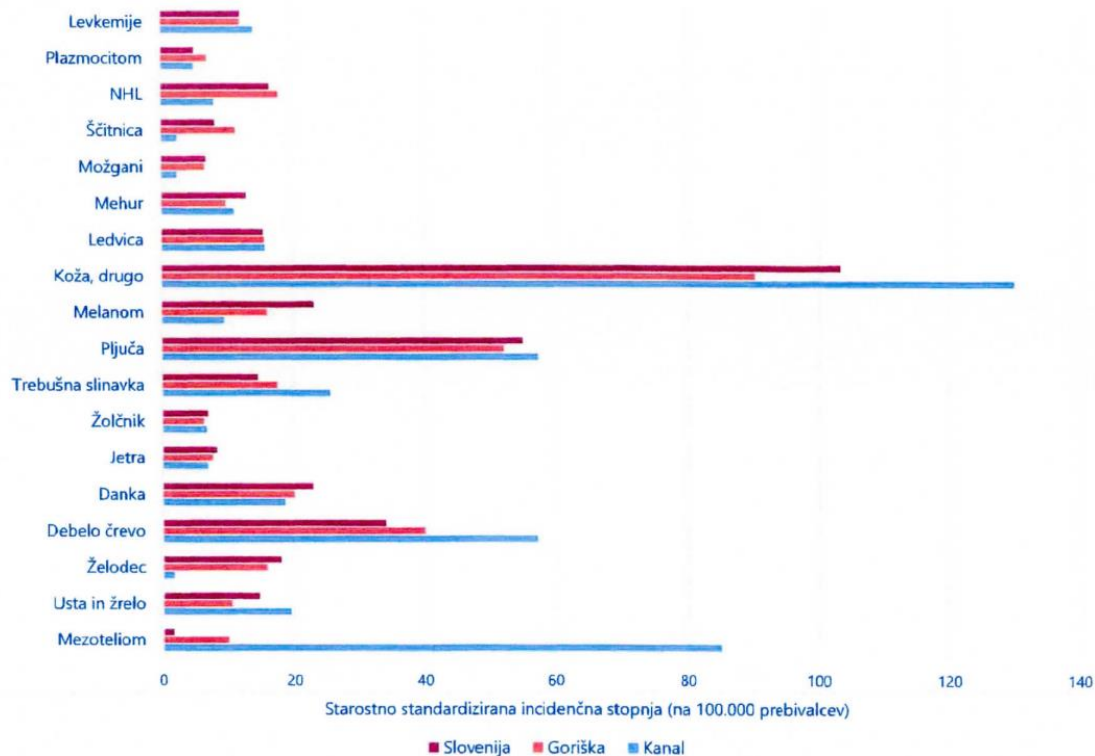
Vir: Onkološki inštitut Ljubljana, Register raka Republike Slovenije

Največje število obolelih za mezoteliomom v občini Kanal ob Soči je bilo v obdobjih 2002-2006 in 2012-2016 (tabela 7). Primeri mezotelioma se se na začetku pojavljali okoli tovarn, ki so v proizvodnji uporabljale azbest.

Na podlagi analiz Registra raka Republike Slovenije Onkološki inštitut Ljubljana ocenjuje, da se število novo zbolelih za mezoteliomom na leto v Sloveniji in v Goriški regiji ne bo povečevalo (pet-letna povprečja).

Tabela 7: Primerjava pojavljanja različnih vrst raka v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v obdobju 2012-2016

Primerjava pojavljanja različnih vrst raka v občini Kanal ob Soči, statistični regiji Goriška in Sloveniji, 2012-2016

Vir: <https://www.onko-i.si/rrs>, maj 2022

Tako v občini Kanal ob Soči, kot tudi v Goriški regiji in v Sloveniji so se v obdobju 2012-2016 pojavljale najbolj pogosto naslednje vrste raka: kožni rak, rak na debelem črevesju in pljučni rak. Občina Kanal ob Soči beleži tudi visko pogostost raka mezoteliom (tabela 8).

Na območju občine Kanal ob Soči deluje Društvo obolelih zaradi azbesta, ki svoje člane združuje z namenom, da bi organizirano skrbeli za izboljšanje razmer, povezanih z azbestom, za izboljšanje položaja obolelih in za varovanje njihovih interesov, povezanih z boleznijo. Poleg tega društvo organizira telesno vadbo za občane v Kanalu in Desklah.

Ključni kazalniki zdravstvenega stanja in umrljivosti kažejo, da izkazuje občina statistično značilno boljše podatke glede na slovensko povprečje na področju presejanosti v Programu Zora (preventiva) in na področju pomoči na domu (staranje prebivalstva). Ostali kazalniki so statistično primerljivi s slovenskim povprečjem. Glede na intenzivno staranje prebivalstva v občini se povečuje stopnja obolevnosti in umrljivosti. Najpogostejši razlogi umrljivosti so rakave bolezni in oslabele kot posledica zlomov, demence in pozne starosti. Najpogostejša vrsta raka v občini Kanal ob Soči je mezoteliom, vendar analiza časovnih trendov nakazuje, da se rast števila novih primerov mezotelioma ustavlja.

2.3.3. Socialno varstvo

Institucije, ki delujejo v občini Kanal ob Soči na področju socialnega varstva:

- Center za pomoč na domu (Dom upokojencev Nova Gorica);
- Društvo upokojencev Deskle-Anhovo;
- Društvo upokojencev Kanal;
- Hiša dobre volje Deskle;
- Karitas;
- Medgeneracijski center »Pri Tinci« v Desklah;
- »Prostofer« brezplačni prevozi za starejše;
- Rdeči križ.

Institucije, ki delujejo v občini Kanal ob Soči na področju gasilske in reševalne dejavnosti:

- Civilna zaščita;
- Prostovoljno gasilsko društvo Avče;
- Prostovoljno gasilsko društvo Kanal;
- Prostovoljno industrijsko gasilsko društvo Salonit Anhovo.

Na socialnem področju je potrebno poskrbeti za čim višjo stopnjo kakovosti življenja vseh občanov, s posebnim poudarkom na zagotavljanju socialne varnosti ranljivih skupin. Občina se zavzema biti občina, prijazna invalidom, starejšim, mladim in drugim ranljivim skupinam. Trenutno na ravni občine, kljub intenzivnemu staranju prebivalstva, primanjkuje storitev, prilagojenih starejšim. V občini ni varovanih stanovanj in ni doma upokojencev, zato so se starejši, potrebni tovrstne oskrbe, primorani preseliti v druge občine. Najbližji domovi upokojencev so v Novi Gorici, Goriških Brdih in v Tolminu.

Na področju socialnega varstva občina na letni ravni skladno s pogoji javnega razpisa sofinancira:

- posebne socialne programe in storitve invalidskih organizacij, s katerimi se prispeva k realizaciji pravic človeka državljana in nediskriminaciji invalidov;
- programe humanitarnih organizacij, s katerimi se rešujejo oziroma blažijo socialne stiske in težave posameznikov in skupin;
- podporne aktivnosti delovanju invalidskih in humanitarnih organizacij;
- programe društev in organizacij, ki delujejo preventivno na področju zdravstva.

Na socialnem področju se zasleduje čim višja stopnja kakovosti življenja vseh občanov, s posebnim poudarkom na zagotavljanju socialne varnosti ranljivih skupin, predvsem starejših (intenzivno staranje prebivalstva).

2.3.4. Kultura

Občina Kanal ob Soči se ponaša z bogato kulturno dediščino (tabela 9). Za turiste in obiskovalce je zanimiva zaradi številnih cerkva, ostalin prve in druge svetovne vojne, spomenikov, obeležij ter arheološke / zgodovinske dediščine iz različnih obdobj.

Tabela 8: Enote nepremične kulturne dediščine v Občini Kanal ob Soči

ARHEOLOŠKA DEDIŠČINA		
Zap.št.	Evidenčna št.	Kraj in naziv enote
1	23655	Ajba – arheološko območje Sv. Vid
2	4752	Avče – Gradišče v Gradah
3	18269	Avče – grobišče Na Lajšču
4	4745	Deskle – Arheološko najdišče Sv. Lovrenc in Gradišče
5	23319	Gorenje Polje pri Anhovem – Arheološko območje Grad
6	4741	Kal nad Kanalom – Arheološko območje Gradec
7	18082	Kal nad Kanalom – Arheološko območje Ograjenca
8	4742	Kal nad Kanalom – Gradišče Na gradu pod Zabrdom
9	23320	Kambreško – Arheološko območje Rog
10	4738	Levpa – Arheološko najdišče Grad
11	23322	Ročinj – Arheološko območje Na Hracu
12	23321	Ročinj – Rimskodobno grobišče na vaškem pokopališču
13	5038	Volčanski Ruti – Gradišče Povlinčev grad
14	23323	Zarščina – Arheološko območje Stara cerkev in Žegen
MEMORIALNA DEDIŠČINA		
Zap.št.	Evidenčna št.	Kraj in naziv enote
1	4870	Avče – Spomenik iz prve svetovne vojne
2	24468	Avče – Spomenik NOB
3	15274	Deskle – Spomenik NOB III
4	27709	Deskle – Spomenik NOB ob osnovni šoli
5	27710	Deskle – Spomenik NOB pri mostu
6	4887	Gorenje Polje pri Anhovem – Nagrobnik družine Kavčič
7	4861	Kal nad Kanalom – Vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne
8	28052	Kambreško – Spomenik NOB
9	27648	Kanal – Spomenik Ivanu Čargu
10	27648	Kanal – Spomenik Mariju Kogoju
11	4875	Kanal – Spomenik prehodu partizanov v Beneško Slovenijo
12	27649	Kanal – Spomenik Valentinu Staniču
13	28051	Kanalski Vrh – Spominsko znamenje NOB
14	26443	Levpa – Spomenik NOB
15	23995	Lig – Spomenik NOB
16	27539	Plave – Kapela iz prve svetovne vojne
17	28130	Plave – Spomenik iz prve svetovne vojne
18	23994	Plave – Spomenik NOB
19	24475	Plave – Spominsko znamenje NOB
20	28050	Ročinj – Spomenik NOB
21	26450	Seniški Breg – Spomenik NOB
22	28027	Zagomila – Spomenik iz prve svetovne vojne
23	27708	Zapotok v Brdih – Spomenik NOB
24	24760	Zapotok v Brdih – Spomenik partizanski tehniki Matajur
NASELBINSKA DEDIŠČINA		
Zap.št.	Evidenčna št.	Kraj in naziv enote
1	25444	Čolnica - Zaselek
2	23318	Kambreško – Zaselek Bevčarji
3	23317	Kambreško – Zaselek Močila
4	218	Kanal - Trško jedro
5	23312	Ročinj - Vas
6	23316	Ukanje – Zaselek Bajti
7	23314	Ukanje – Zaselek Britof
8	25445	Zapotok v Brdih - Vas
PROFANA STAVBNA DEDIŠČINA		
Zap.št.	Evidenčna št.	Kraj in naziv enote
1	23788	Ajba – Napoleonov most
2	25480	Avče – Domačija Avče 13
3	4834	Deskle – Napoleonov most
4	95	Doblar – Domačija Doblar 25
5	25482	Kambreško – Hiša Potravno 8
6	12278	Kambreško – Kuhinja z ognjiščem pri Lukčevih
7	11267	Kambreško – Nova Paulnova sušilnica
8	11268	Kambreško – Stara Paulnova sušilnica
9	9178	Kanal – Galerija Rika Debenjaka
10	1575	Kanal – Neptunov vodnjak

11	23274	Kanal – Vila Rabatta
12	25483	Kanalski Vrh – Domačija Kanalski Vrh 2
13	25481	Lig – Domačija Gojevšček v zaselku Melinki
14	25484	Lig – Domačija Strmec 4
15	25485	Lig – Domačija Strmec 5
16	23273	Lig – Šola v Kostanjevici
17	25486	Lig – Župnišče
18	4837	Robidni Breg – Švinkov mlin
19	23276	Ročinj – Kmečki dvorec Ročinj 6
20	25487	Seneški Breg – Domačija Seneški Breg 18
21	25488	Seneški Breg – Domačija Seneški Breg 42
22	720	Šeberjak – Domačija Šeberjak 2
23	25490	Ukanje – Domačija Fili 4
24	25491	Ukanje – Domačija Markiči 8
25	25489	Ukanje – Hiša Fili 1
26	25492	Zapotok v Brdih – Domačija Mišček 5
27	4883	Zapotok v Brdih – Domačija Zapotok 5
28	25493	Zapotok v Brdih – Štala na domačiji Mišček 4
29	4761	Želinje – Domačija Želinje 1 in 2
SAKRALNA STAVBNA DEDIŠČINA		
Zap.št.	Evidenčna št.	Kraj in naziv enote
1	9736	Ajba – Razvaline cerkve Sv. Vida
2	3555	Avče – Cerkev Marije Snežne
3	3554	Avče – Cerkev Sv. Martina
4	24275	Avče – Znamenje
5	26672	Avče – Znamenje v zaselku Nadavče
6	26703	Bodrež pri Kanalu – Znamenje v obcestni škarp
7	3820	Britof pri Ukanju – Cerkev Sv. Kancijana
8	4036	Debenje – Cerkev Sv. Jakoba
9	3619	Deskale – Cerkev Sv. Jurija
10	26704	Deskale – Kapelica pri Napoleonovem mostu
11	24276	Deskale – Znamenje pri pokopališču
12	26705	Doblar – Znamenje
13	3659	Goljevica – Cerkev Sv. Volbenka
14	24068	Goljevica – Znamenje
15	3657	Gorenje Polje pri Anhovem – Cerkev Sv. Mihaela
16	3731	Kal nad Kanalom – Cerkev Sv. Jurija
17	3975	Kambreško – Cerkev Sv. Trojice
18	3658	Kamenca nad Ložicami – Cerkev Sv. Mateja
19	3738	Kanal – Cerkev Marijinega vnebovzetja
20	3742	Kanal – Cerkev Sv. Ane
21	3743	Kanal – Kapela Lurške Matere božje
22	26706	Kanal – Znamenje Matere božje
23	24283	Kanal – Znamenje pred vasjo Bodrež
24	3739	Kanalski Vrh – Cerkev Sv. Antona Padovanskega
25	3732	Koprivišče – Cerkev Sv. Tomaža
26	3740	Krstenica – Cerkev Sv. Nikolaja
27	3812	Levpa – Cerkev Sv. Štefana
28	3816	Lig – Cerkev Sv. Zenona in Marijinega imena
29	26707	Lig – Kapelica
30	3889	Plave – Cerkev Sv. Janeza Krstnika
31	24280	Plave – Znamenje
32	3890	Prilesje pri Plavah – Cerkev Sv. Ahaca
33	3972	Ročinj – Cerkev Sv. Andreja
34	3974	Ročinj – Cerkev Sv. Pavla
35	3973	Ročinj – Cerkev Sv. Petra
36	27800	Ročinj – Znamenje
37	4884	Ročinj – Znamenje pri pokopališču
38	27540	Ukanje – Znamenje v zaselku Želinje
39	3817	Zapotok v Brdih – Cerkev Sv. Gabrijela
40	3819	Zapotok v Brdih – Cerkev Sv. Jedrti
41	23275	Zapotok v Brdih – Kapela iz prve svetovne vojne v zaselku Mišček

Vir: Register nepremične kulturne dediščine Slovenije

Nedavno prenovljeni Trg Kontrada je edinstven trg, ki je del zaščitene kulturne dediščine, del trškega jedra Kanala, ki ima status spomenika 1. kategorije. Trg objema kompleks, ki je sestavlja kulturne objekte: Gotsko hišo z urejeno večnamensko dvorano, Gotsko kletjo, Fiščevo hišo, Kolarjevo hišo, ki je delno preurejena v razstavn

prostor ter galerijo in spominsko sobo, poimenovani po domačinu, grafiku Riku Debenjaku. Galerija je bila urejena v enem od štirih obrambnih stolpov. Z ureditvijo stolpa in galerije v njem je Kanal pridobil nov status kulturno umetnostno zgodovinskega spomenika. Občina se zaveda pomena ohranjanja dediščine ter kreptvi razvojnih potencialov dediščine, zato tudi v okviru svojih možnosti skrbi in vzdržuje objekte. V letu 2021 je občina s pomočjo sredstev Ministrstva za kulturo zamenjala streho na stolpu galerije. Občina pa je sanirala tudi fasado stolpa. V poletnih mesecih je Trg Kontrada prizorišče številnih kulturnih prireditev (festival Gledališče na Kontradi, Kogojevi dnevi,...).

S podeljenim nazivom Evropske prestolnice kulture Nova Gorica 2025 (EPK GO 2025) in kulturnim dogajanjem na našem območju vidimo izjemno priložnost tako za promocijo same občine kot tudi za povečanje števila kulturnih turistov ter promocijo kulturnih dogodkov. Zaradi pridobljenega naziva EPK Nova Gorica 2025 bo zavedanje o družbenih vrednotah kulturne dediščine nedvomno doseglo večji krog ljudi.

Bogata nesnovna dediščina, ki ni dovolj prepoznavna

Občina spodbuja ohranjanje običajev in drugih primerov nesnovne dediščine tudi v okviru sofinanciranja in spodbujanja delovanja turističnih, kulturnih in drugih društev. V občini je veliko kulturno umetniških društev, ki se večinoma ukvarjajo z glasbo in plesom. Na prireditvah se nesnovno dediščino predstavlja in promovira predvsem v sožitju z gastronomskimi posebnostmi tega prostora. Društva in posamezniki se trudijo oživljati stare običaje in ohranjati tradicijo rokodelskih izdelkov. Slabost bogate nesnovne dediščine je, da je prebivalci ne identificirajo kot vrednost oziroma vrednato. Ker ni nosilec nesnovne dediščine, tudi ni vpisov le-te v Register nesnovne kulturne dediščine. Primerni primeri nesnovne dediščine, ki bi jo bilo moč registrirati, so tudi na področju kulinarike in tradicije:

- Žganjekuha, ki je prisotna samo v domačih okvirjih;
- Izdelava klobas in »šalamov« je zelo raznolika, pred leti je bilo organizirano ocenjevanje suhomesnatih izdelkov oziroma salam v Levpi in v Morskem;
- Sušenje pršutov;
- Kostanjeve jedi, ki se predstavljajo v okviru praznika Praznik kostanja na Ligu. Kostanjeve jedi so zbrane tudi v Knjigi receptov »Doline in okusi«, ki je rezultat čezmejnega projekta RURAL;
- Marijacejski kolač iz Liga;
- Folklorna skupina Kal nad Kanalom;
- Prireditev Mušje dirke v Levpi;
- Pustovanje v Morskem z dolgo tradicijo;
- Liške maske;
- Pavel Medvešek – staroverci;
- Gledališka skupina Kontrada Kanal je direktni »potomec« čitalniške gledališke dejavnosti, ki ima temelj v ljudskem gledališču;
- Postavljanje mlaja.

Bogata etnološka dediščina

Z namenom, da se ohranijo zgodovinske in kulturne vrednote, ki so značilne za območje Kanalskega Kolovrata, je bila kuhinja z ognjiščem v Lukčevi hiši proglašena za etnološki spomenik. Hiša, ki je bila v prvih letih 20. stoletja sprva prodajalna z živili, nato gostilna, je bila kasneje obnovljena. Poleg delno ohranjene ognjiščne opreme, je sestavni del ognjišča tudi originalna ognjiščna klop. Ogenj je poleg svoje osnovne naloge – kuhanju vsakodnevne hrane, imel še eno pomembno funkcijo: služil je ogrevanju prostorov. Levo od ognjišča stoji samostojna peč za peko kruha, ki z ognjiščem ni bila neposredno povezana.

V projektu ZBORZBIRK – Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom se je popisalo in predstavilo na zgibankah 34 zbirk, ki ležijo v obmejnem prostoru med Alpami in Krasom na slovenski in italijanski strani, od tega je bilo vključenih v projekt tudi 8 zbirk iz kanalske občine: Etnološka in vojna zbirka – Jože Gorjanc, Rodež, Zbirka Lukčeva hiša – Jožica Strgar, Kambreško, Jugova zbirka Pavel Levpušček, Martin Levpušček, Seniški breg-Avšje, Zbirka razglednic Kanalskega – Branko Drekonja, Morsko, Zbirka cerkvenih podob – Marija Čargo, Ročinj, Zbirka Zorana Šuligoja »1914-1917« - Zoran Šuligoj, Kanal, Deskle, Etnološko-rezbarska zbirka – Franc Jerončič, Melinki ter Črna kuhinja pri Čuoljevih – Andrej Ipavec, Ročinj. Poleg dokumentacije predmetov na terenu, je projekt omogočil tudi zelo pomembne investicije v nekatere zbirke kot npr. nujna vzdrževalna dela v v muzeju v Melinkih (slika 3). Novo domovanje je na železniški postaji v Kanalu dobila zbirka Zorana Šuligoja, ki jo je lastnik zaradi številčnosti predmetov s težavo hranil v stanovanju v Desklah. Večinoma vsi zbiralci hranijo svoje zbirke na domovih, ogledi so možni po predhodni najavi. Vse popisane predmete in informacije o zbirkah si je moč ogledati na spletni strani projekta ZBORZBIRK <http://zborzbirk.zrc-sazu.si/sl-si/zbirke/seznam/>.

Slika 4: Info tabla pri muzejski zbirki Franca Jerončiča, Melinki
Vir: Občina Kanal ob Soči: Analiza stanja Občine Kanal ob Soči, 2017

Občina se ponaša z bogato kulturno dediščino, tako snovno, nesnovno in etnološko, ki pa ni dovolj prepoznavna.

2.4 Storitve splošnega družbenega pomena

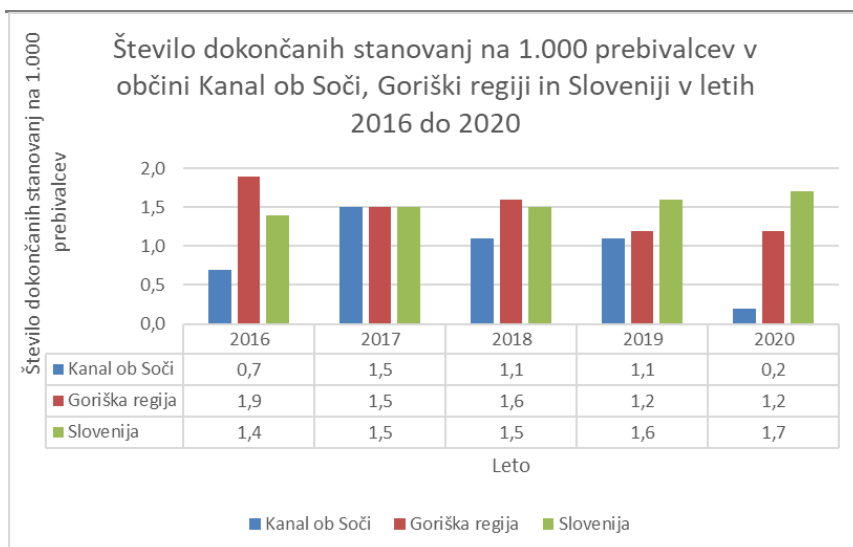
Slabšanje dostopnosti do storitev splošnega družbenega pomena

Dostopnost do storitev splošnega družbenega pomena, kot je dostopnost do bančnih storitev (banke, bankomati), poštinih storitev in podobno, se v njih letih slabša, kot je to nasploh značilno za vse manjše podeželske občine. Že pred leti je NKBM zaprla bančno poslovalnico v Desklah, poslovalnico Pošte Slovenije v Desklah pa so preoblikovali v pogodbeno pošto. Poslovalnica Kanal se je v letu 2021 prenesla v poslovalnico Centrala Nova Gorica v okviru banke NKB Maribor d.d. kljub dejstvu, da je občina Kanal ob Soči teritorialno zelo razpršena občina z velikim številom zaselkov, kjer živijo predvsem starejši ljudje, katerim banka v Kanalu pomeni edino možnost opravljanja storitev. Občani občine se morajo torej posluževati bančnih storitev v Novi Gorici ali v Tolminu. Bankomata NKB Maribor d.d. sta v Kanalu in Desklah sicer postavljena, vendar večkrat ne delujeta, kar zopet kaže na pomanjkanje te storitve. Zaradi tega je občina dodatno postavila ATM bankomat.

Na ravni občine se dostopnost do storitev splošnega družbenega pomena slabša.

2.5 Stanovanja

Iz spodnjega grafa je razvidno, da je imela občina Kanal ob Soči v letu 2020 0,2 dokončanih stanovanj na 1.000 prebivalcev, regijsko povprečje je bilo 1,2, slovensko povprečje pa 1,7 dokončanih stanovanj na 1.000 prebivalcev. Stanovanjski standardi vključujejo osnovne elemente infrastrukture, to je notranje stranišče, kopalnico, vodo in elektriko (graf 10).

Graf 10: Število dokončanih stanovanj na tisoč prebivalcev v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v letih od 2016 do 2020

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, SiStat

Povprečna površina dokončanih stanovanj je v Občini Kanal ob Soči večja od površine v Sloveniji. V letu 2020 je bila le-ta v Občini Kanal ob Soči 161 m², v Goriški regiji 160 m², v Sloveniji pa 144 m².

Na ravni občine primanjkujejo stanovanja, predvsem za mlade in mlade družine. Občina Kanal ob Soči išče prostorske variante za stanovanjsko gradnjo. Predvidoma bodo v prihodnosti možnosti za izgradnjo novega stanovanjskega naselja v Morskem.

Število dokončanih stanovanj na 1.000 prebivalcev je nizko glede na regijsko in slovensko povprečje, medtem ko je povprečna površina dokončanih stanovanj večja od slovenskega povprečja.

2.6 Trg dela

Na ravni občine izrazito prevladujejo predelovalne dejavnosti oziroma delovna mesta v sekundarnem sektorju. Kljub nekaterim prepoznanim spremembam in povečanju števila delovnih mest v terciarnem sektorju je struktura delovnih mest še vedno slaba (graf 11). V prihodnje mora občina vzpostaviti ugodne pogoje za razvoj predvsem terciarnega in kvartarnega sektorja, ki bo ob tem prinesel tudi nova delovna mesta z višjo dodano vrednostjo. Trenutno primanjkuje kadra za obstoječa podjetja.

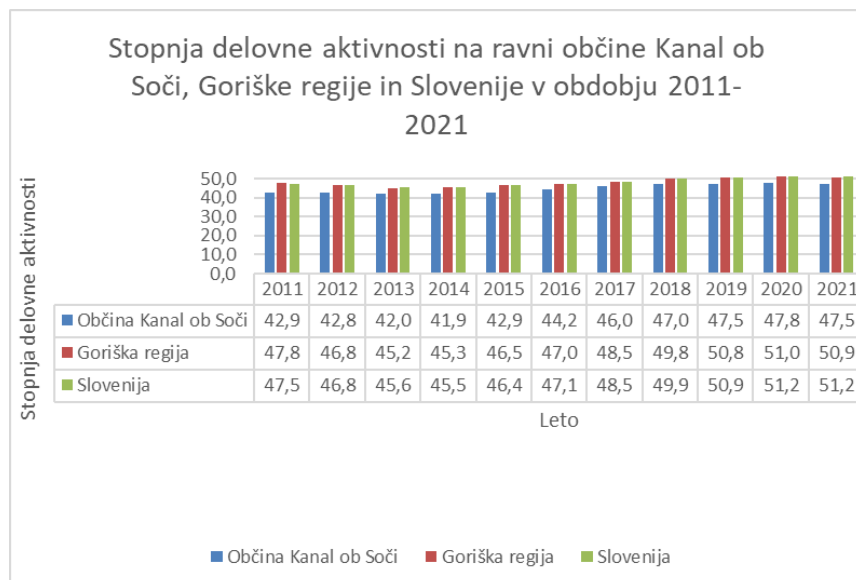

Graf 11: Delovna mesta v občini Kanal ob Soči po dejavnostih v letu 2019

Vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve d.o.o.: Poročilo o prostorskem razvoju Občine Kanal ob Soči, november 2020

Stopnja delovne aktivnosti narašča

Stopnja delovne aktivnosti predstavlja delež delovno aktivnega prebivalstva v % od delovno sposobnega prebivalstva (graf 12). Stopnja delovne aktivnosti v občini Kanal ob Soči od leta 2014 nekoliko narašča, vendar je nižja od stopnje v Goriški regiji ter tudi nižja od slovenskega povprečja. Stopnja delovne aktivnosti je kakovosten pokazatelj splošnega materialnega stanja blaginje prebivalstva.

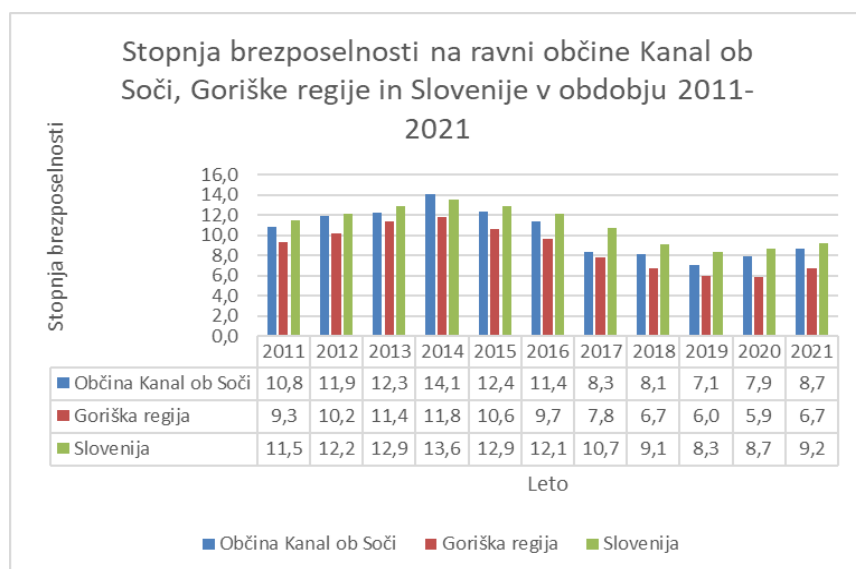

Graf 12: Stopnja delovne aktivnosti na ravni občine Kanal ob Soči, Goriške regije in Slovenije v obdobju 2011-2021

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, SiStat

Stopnja brezposelnosti od leta 2013 kontinuirano pada

Iz podatkov je razvidno, da stopnja brezposelnosti od leta 2014 pada. Zabeležena stopnja brezposelnosti v letu 2021 je bila 8,7 in je bila višja od stopnje v Goriški regiji (6,7) ter nižja od slovenskega povprečja (9,2) (graf 13).

Graf 13: Stopnja brezposelnosti na ravni občine Kanal ob Soči, Goriške regije in Slovenije v obdobju 2011-2021

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, SiStat

Na ravni občine prevladujejo delovna mesta v sekundarnem sektorju, struktura delovnih mest je slabša od regijskega in slovenskega povprečja. Stopnja delovne aktivnosti narašča in stopnja brezposelnosti upada.

2.7 Gospodarstvo

V podporo razvoju gospodarstva delujejo na ravni občine Kanal ob Soči sledeče institucije:

- GZS, Območna zbornica za severno Primorsko;
- Javni sklad malega gospodarstva Goriške;
- Območna obrtno-podjetniška zbornica Nova Gorica;
- Posoški razvojni center;
- Primorski tehnološki park d.o.o.;
- RRA SEVERNE PRIMORSKE d.o.o. Nova Gorica;
- Zavod za zeleni razvoj Soške doline.

Občina nima optimalnih pogojev za razvoj gospodarstva zaradi njene prostorske utesnjenosti in slabše dostopnosti, kljub temu pa so potenciali za gospodarski razvoj. Od leta 2014 se v občini povečuje delovna moč, ki je osnovni pogoj za razvoj gospodarstva. Rast števila delovno aktivnega prebivalstva je sicer postopna, vendar konstantna. Število delovnih mest stagnira, v daljšem časovnem obdobju pa celo nekoliko upada.

V občini je sorazmerno veliko območij, namenjenih proizvodnim dejavnostim, vendar so to v veliki meri degradirana območja oziroma območja, potrebna prenove. Vendar je tudi degradirano območje in opuščeni del industrijskega kompleksa Anhovo lahko prostorski potencial, ki ga bo mogoče aktivirati z novimi programi industrijske proizvodnje ter obrtnih in servisnih dejavnosti.

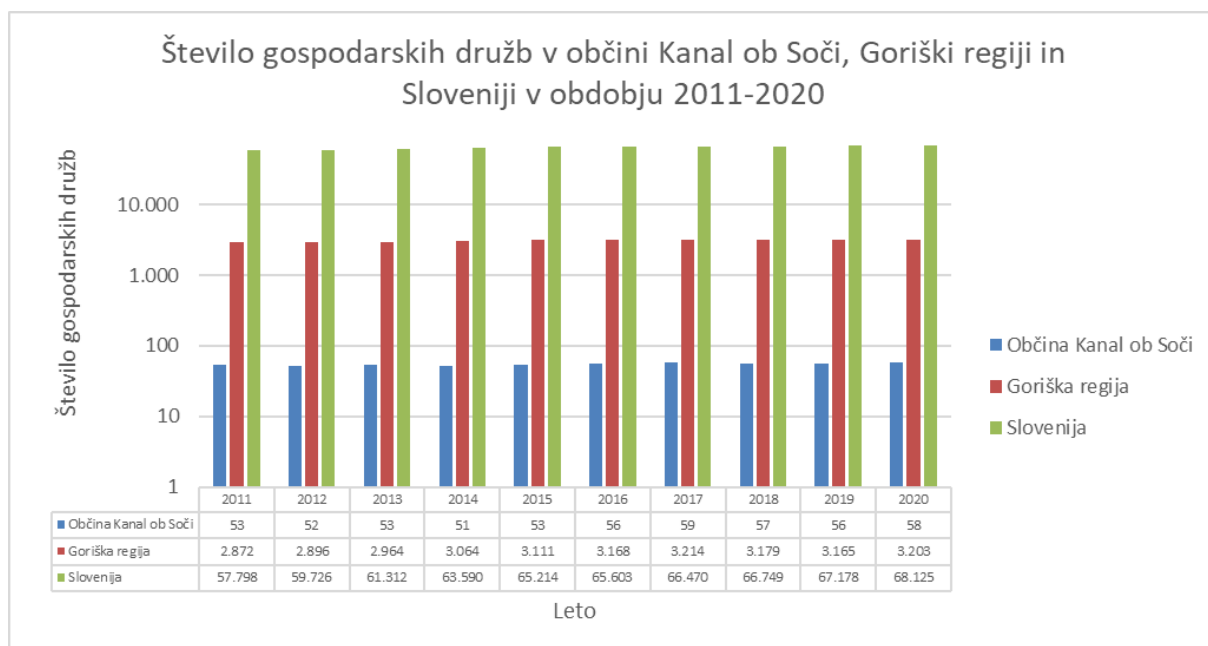
Težave za razvoj gospodarstva predstavljajo tudi sorazmerno majhne prostorske rezerve v obliki nepozidanih območij za proizvodne dejavnosti. Delež nepozidanih območij za proizvodne dejavnosti znaša le 9,3 %, nepozidanih je tako le okoli 4,0 ha proizvodnim dejavnostim namenjenih zemljišč⁹. Delež nepozidanih zemljišč za proizvodne dejavnosti je najmanjši med primerljivimi občinami, kot je med najmanjšimi tudi kazalnik nepozidanih območij, namenjenih proizvodnim dejavnostim na prebivalca občine. Kljub izkazanemu primanjkljaju tovrstnih površin, je predvsem zaradi omejenosti primernih površin v že tako obremenjenem okolju nujna analiza obstoječih gospodarskih con in površin za industrijo in ocena zasedenosti oziroma možnosti prenove teh območij.

Število gospodarskih družb¹⁰ narašča, število samostojnih podjetnikov pa upada

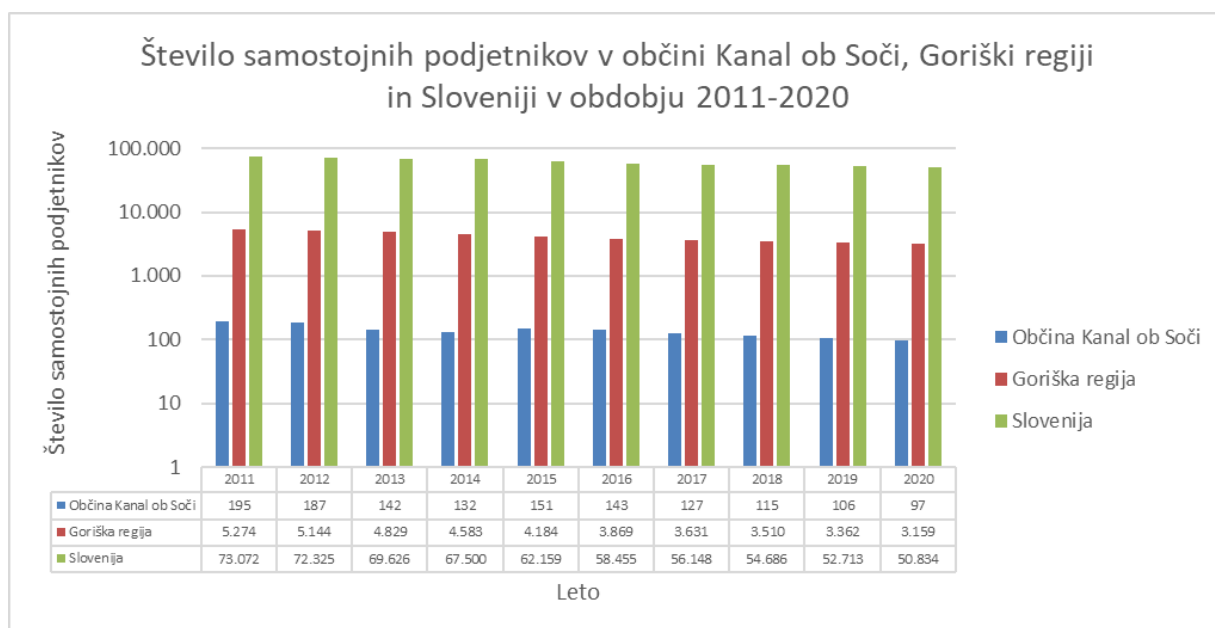
Iz spodnjih grafov 14 in 15 je razvidno, da je v občini Kanal ob Soči v obdobju 2011-2020 število gospodarskih družb nekoliko naraslo, število samostojnih podjetnikov pa je upadlo za polovico. Število gospodarskih družb se je v enakem obdobju povečalo tudi na ravni Goriške regije in Slovenije, število samostojnih podjetnikov pa je bistveno upadlo tudi na ravni Goriške regije in Slovenije. V letih 2019 in 2020 je bil razlog za upadanje števila samostojnih podjetnikov predvsem epidemija Covid in z njo povezani ukrepi, ki so ogrozili poslovanje predvsem manjših samostojnih podjetnikov (področje gostinstva, trgovine).

⁹ LOCUS prostorske informacijske rešitve d.o.o., Izhodišča za pripravo SD OPN 02 Občine Kanal ob Soči, februar 2021.

¹⁰ Število gospodarskih družb in število samostojnih podjetnikov je število registriranih pravnih ali fizičnih oseb, ki so med letom opazovanja oddale poslovna poročila.

Graf 14: Število gospodarskih družb v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in v Sloveniji v obdobju 2011-2020
Vir: AJPES, Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Goriški regiji v letih 2011-2020, AJPES, Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Sloveniji v letih 2011-2020

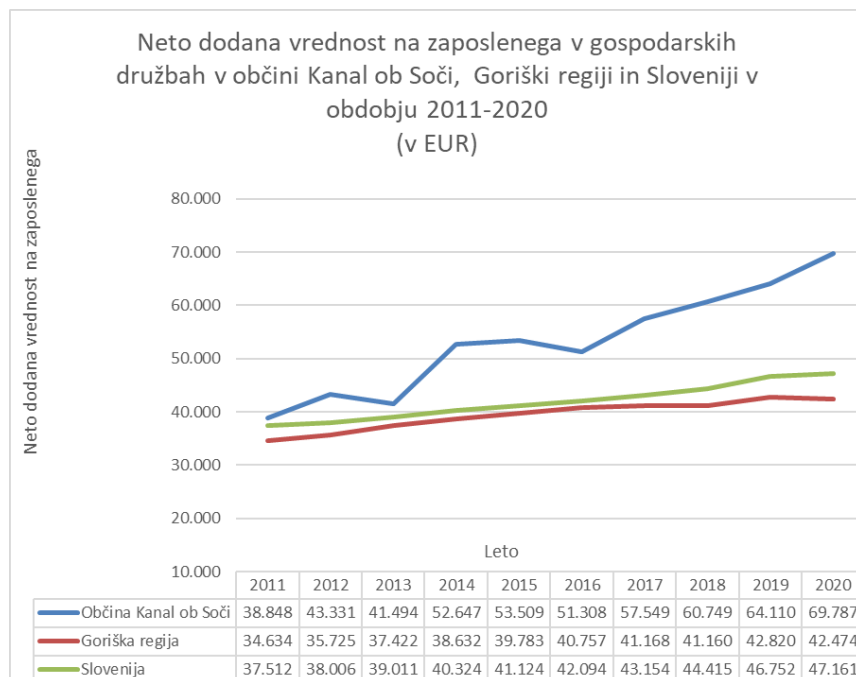

Graf 15: Število samostojnih podjetnikov v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in v Sloveniji v obdobju 2011-2021
Vir: AJPES, Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Goriški regiji v letih 2011-2020, AJPES, Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Sloveniji v letih 2011-2020

Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah, ki so oddale letna poročila, narašča, pri samostojnih podjetnikih, ki so oddali letna poročila, pa pada

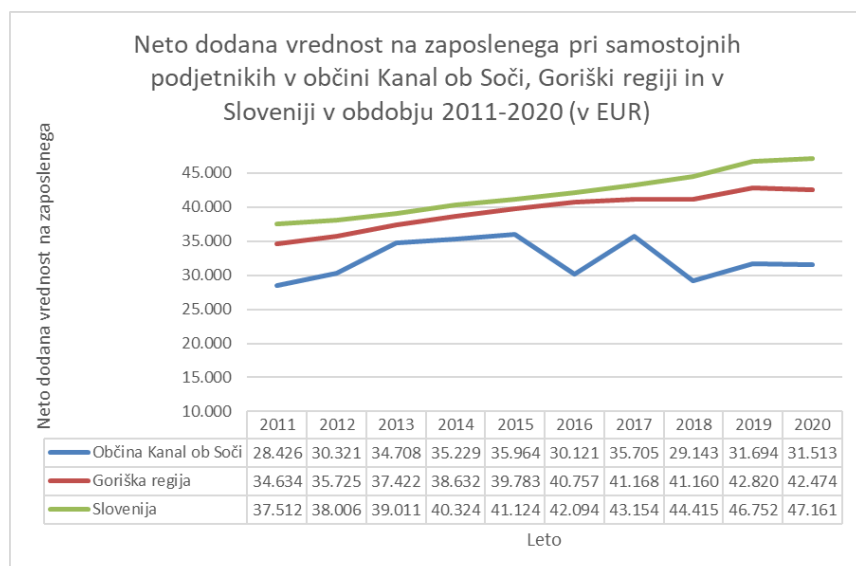
Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah, ki so oddale letna poročila, je bila v letu 2020 v občini Kanal ob Soči 69.787 EUR, kar je veliko več od regijskega in slovenskega povprečja, ki je bilo v enakem obdobju v Goriški regiji 42.474 EUR, v Sloveniji pa 47.161 EUR. Neto dodana vrednost na zaposlenega je v obdobju 2011-2020 v občini Kanal ob Soči narasla za 79,64 indeksnih točk, v Goriški regiji za 22,64 indeksne točke, v Sloveniji pa za 25,72 indeksne točke (grafa 16 in 17).

Neto dodana vrednost na zaposlenega pri samostojnih podjetnikih, ki so oddali letna poročila, je bila v letu 2020 v Občini Kanal ob Soči 31.513 EUR, v obdobju 2011-2020 je narasla za 10,86 indeksnih točk, glede na leto 2019 pa je malenkostno upadla (za 0,57 odstotne točke). V Goriški regiji je bila neto dodana vrednost na zaposlenega pri samostojnih podjetnikih, ki so oddali letna poročila, višja in sicer je znašala 42.474 EUR. Tudi slovensko povprečje izkazuje višjo neto dodano vrednost na zaposlenega pri samostojnih podjetnikih glede na občino Kanal ob Soči, in sicer je bila v letu 2020 47.161 EUR.

Graf 16: Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah v Občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in v Sloveniji v obdobju 2011-2020

Vir: AJPES, Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Goriški regiji v letih 2011-2020, AJPES, Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Sloveniji v letih 2011-2020

Graf 17: Neto dodana vrednost na zaposlenega pri samostojnih podjetnikih v Občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v obdobju 2011-2020

Vir: AJPES, Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Goriški regiji v letih 2011-2020, AJPES, Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v Sloveniji v letih 2011-2020

Urejanje in opremljenost s poslovnimi conami

V občini Kanal ob Soči so sledeče obstoječe in predvidene poslovne cone (v nadaljevanju PC) (tabela 10, slika 4):

Tabela 9: Obstoječe in predvidene poslovne cone v občini Kanal

Poslovna cona	Velikost cone (ha)	Zasedenost zemljišč	Ocenjene proste površine	Tip cone	Pomen
Obstoječa industrijska cona Anhovo - jug	20,8	0	0,0	proizvodna / industrijska	občinska
Obstoječa industrijska cona Anhovo - sever	11,6	0	11,6	proizvodna / industrijska	občinska
Predvidena gospodarska cona Anhovo	9,5	0	9,5	mešana	občinska
Poslovna cona v Kanalu	2,6	100	0,0	mešana	občinska

Vir: <http://178.238.236.24/cone/client/>, april 2022

Slika 5: Lokacije poslovnih con v občini Kanal ob Soči

Vir: Poslovne cone in subjekti inovativnega okolja - <http://178.238.236.24/cone/client/>

Občina nima optimalnih pogojev za razvoj gospodarstva zaradi njene prostorske utesnenosti in slabše dostopnosti, kljub temu pa obstajajo potenciali za gospodarski razvoj. Število gospodarskih družb narašča, število samostojnih podjetnikov pa upada. Neto dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah narašča, pri samostojnih podjetnikih pa upada. Gospodarske družbe izkazujejo neto čisti dobiček, medtem ko neto podjetnikov dohodek upada. Na ravni občine so urejene tri (3) poslovne cone.

2.8 Turizem

Institucije, ki delujejo na ravni občine Kanal ob Soči na področju turizma, kulture in športa:

- Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica s krajevno knjižnico v Kanalu in Desklah;
- Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Nova Gorica;
- Zavod za turizem Dolina Soče;
- Kulturna, turistična in športna društva: Balinarski klub Deskle, Balinarski klub Kanal, Društvo jadrlnih padalcev Severno krilo, Društvo ljubiteljev dobre hrane, Društvo ljubiteljev tenisa Deskle, Društvo

Ljubitelji Terenskih vozil 4x4 Kanal, Društvo za avdio in video produkcijo – Produkcijski Brlog, Društvo za raziskovanje Posoškega naravoverstva MATJAR Kanal, Etnološko društvo "LIŠKI PUSTJE" Kanal ob Soči Gledališko društvo KONTRADA Kanal, Kulturno društvo folklorna skupina Kal nad Kanalom, Kulturno društvo MePZ "JOŽE SREBRNIČ" Deskle, Klub keramikov Kanal (galerija Keramost), Konjeniško društvo Korada Kanal ob Soči, Kulturno društvo "SVOBODA" Deskle ter v okviru slednjega naslednje sekcije: Pihalni orkester Salonit Anhovo ter Godbeniška šola in Mladinski orkester, Knjižnica Deskle in Likovna skupina SVETLOBA Deskle ter Twirling skupina Deskle, Kulturno društvo Valentina Staniča Ročinj – Doblar, Kulturno izobraževalno društvo za razvoj medijev in zelenih delovnih mest Ročinj, Kulturno rekreacijski športni klub L'UNITI Ložice, Kulturno športno društvo PROGRES Kanal, Kulturno umetniško društvo za gledališče, film in glasbo Lig, Mladinski klub Deskle, Mladinski klub Kanal, Odbojkarski klub Salonit Anhovo – Kanal, Okoljsko, kulturno, športno društvo O.Z.O.N. Gorenja vas, Planinsko društvo Valentin Stanič, Plesno kulturni klub TINCE Deskle, Prosvetno društvo SOČA Kanal (Galerija Rika Debenjaka in spominsko sobo), Športno in kulturno društvo NASMEJANIH Kanal, Športni klub VIENPI, Športno kulturno društvo VERIN Lig, Športno kulturno turistično društvo Avče, Športno kulturno turistično društvo Levpa, Športno društvo Dekatlon, Turistično društvo Kal nad Kanalom, Turistično društvo Kanal ob Soči, TABORNIKI – Rod Odporne Želve Anhovo, Turistično društvo KOLOVRAT Lig, Turistično društvo KORADA Deskle – Anhovo, Turistično rekreacijsko društvo GLOBOČAK Ročinj, Združenje Partnerstvo za razvoj Kanalskega podežolja Deskle, Športno kulturno turistično društvo Ložice;

- Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Kanal – ZTKMŠ Kanal, ustanovljen v letu 2022.

Območje občine, ki je prepoznano kot primerno za razvoj turizma v naravi, ponuja velik potencial za njegov nadaljnji razvoj. V prvi fazi je potrebno povečati število nastanitvenih kapacitet. Turizem je dejavnost, ki lahko ponuja dodatne možnosti za razvoj novih delovnih mest, inovativnih turističnih produktov in razvoj občine na splošno. Območje občine je podeželsko območje z umirjenim naravnim okoljem. V občini so zelo aktivna društva, ki z organizacijo že tradicionalnih prireditev in dogodkov pripomorejo k bolj razgibanemu dogajanju. Celotnemu območju občine je skupno dobro razvito društveno življenje. Navezanost na tradicijo, potreba po druženju in oddaljenost od večjih naselij pogojujejo veliko število interesno raznolikega povezovanja in skupnih aktivnosti. V društva (kulturna, športna, gasilska, lovska,...) se praviloma vključujejo najdejavnejši prebivalci, zato so, vsaj nekatera, motor razvoja, druženja ter ohranjanja socialnih odnosov. To se kaže tudi v številu društev v občini. (Večnamenski objekt v Levpi, Večnamenski dom Avče, Dom Valentina Staniča v Ročinju, Večnamenski prostor Kanal, Kulturni dom v Ligu, večinoma z EU sredstvi).

Destinacija Kanal ob Soči je od leta 2018 vključena v Zeleno shemo slovenskega turizma, s katerim se zavezuje za trajnostno delovanje. V letu 2022 je morala pridobljeni znak obnoviti in po ocenjevanju trajnostnega delovanja v okviru Zelene sheme slovenskega turizma, ki je potekalo v drugi polovici marca, osvojila SREBRNI ZNAK SLOVENIA GREEN DESTINATION.

Število turistov in število prenočitev pada zaradi epidemije Covid19, povprečna doba bivanja turistov se povečuje

Statistični podatki v obdobju 2018 do 2020 niso verodostojni z vidika interpretacije razvoja turizma, saj je bila v tem obdobju razglašena epidemija Covid19 in številni omejitveni ukrepi, ki so vplivali na turistično dejavnost.

Občino Kanal ob Soči obiskuje največ tujih turistov. V letu 2018 je bilo tujih turistov kar 86 %, v letu 2019 84,6 % in v letu 2020 58,9 %, (tabela 11, grafa 18 in 19).

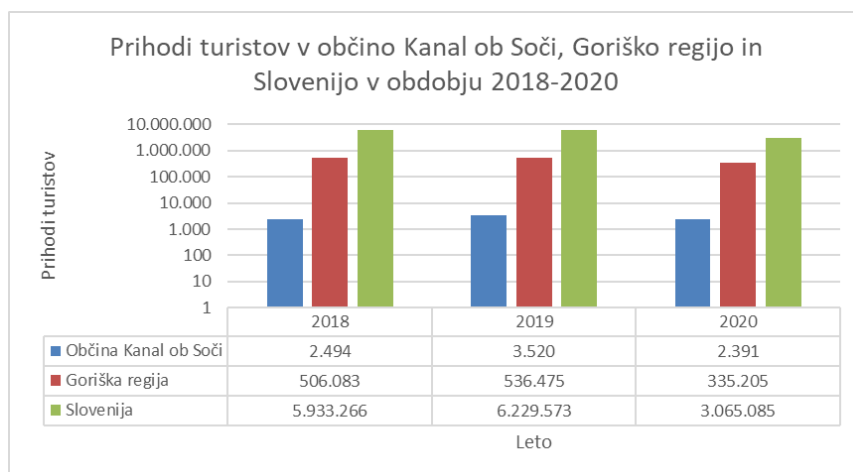
Spodbudna je informacija, da povprečna doba bivanja turistov v zadnjem času narašča - od 2,3 dni v letu 2019 je v letu 2020 narasla na 2,6 dni. Za leto 2022 se pričakuje, da bo povprečna doba bivanja turistov zopet dosegla tisto iz leta 2018, ki je bila 3,1 dan in višja tako od regijskega kot tudi od slovenskega povprečja. V letu 2020 je bila povprečna doba bivanja v Goriški regiji 2,6 dni (torej enaka kot v občini Kanal ob Soči), v Sloveniji pa 3,0 dni.

Nočitvene kapacitete se v zadnjih letih povečujejo, čeprav jih je še vedno premalo. V letu 2022 sta na voljo dve novi glamping hiški ter trije novi apartmaji. Primanjkuje predvsem gostinske ponudbe, ki bi ponujala domačo lokalno hrano.

Tabela 10: Prihodi turistov, prenočitve turistov in povprečna doba bivanja v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v obdobju 2018-2020

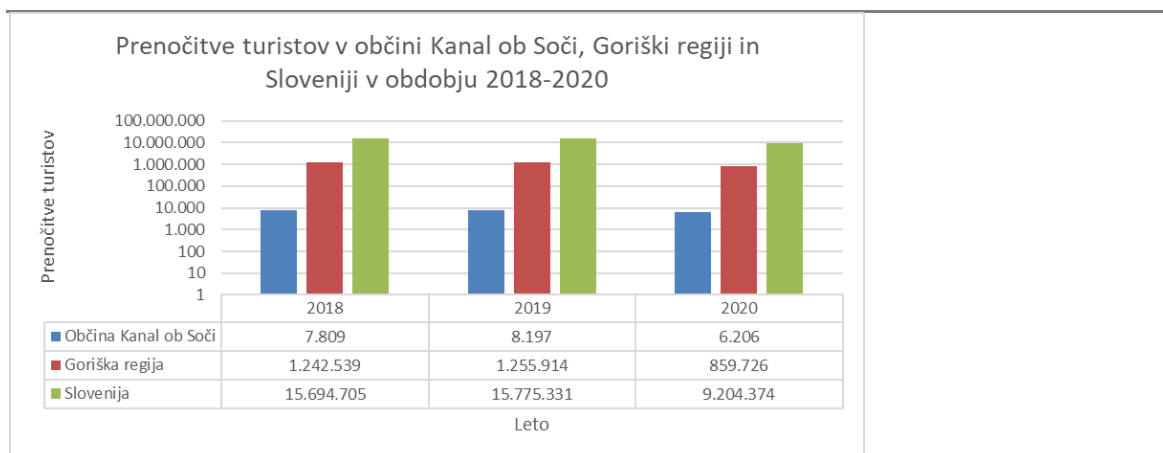
Število /Indeks	Leto		
	2018	2019	2020
Občina Kanal ob Soči			
Prihodi turistov	2.494	3.520	2.391
Verižni indeks rasti		141,1	67,9
Prenočitve turistov	7.809	8.197	6.206
Verižni indeks rasti		105,0	75,7
Povprečna doba bivanja	3,1	2,3	2,6
Verižni indeks rasti		74,4	111,5
Goriška Regija			
Prihodi turistov	506.083	536.475	335.205
Verižni indeks rasti		106,0	62,5
Prenočitve turistov	1.242.539	1.255.914	859.726
Verižni indeks rasti		101,1	68,5
Povprečna doba bivanja	2,5	2,3	2,6
Verižni indeks rasti		95,4	109,6
Slovenija			
Prihodi turistov	5.933.266	6.229.573	3.065.085
Verižni indeks rasti		105,0	49,2
Prenočitve turistov	15.694.705	15.775.331	9.204.374
Verižni indeks rasti		100,5	58,3
Povprečna doba bivanja	2,6	2,5	3,0
Verižni indeks rasti		95,7	118,6

Vir: Statistični urad RS, Si-Stat

Graf 18: Prihodi turistov v občino Kanal ob Soči, Goriško regijo in Slovenijo v obdobju 2018-2020

Vir: Statistični urad RS, Si-Stat

Graf 19: Prenočitve turistov v občini Kanal ob Soči, Goriški regiji in Sloveniji v obdobju 2018-2020

Vir: Statistični urad RS, Si-Stat

Razvoj turizma se osredotoča na štiri stebre

Osnovni stebri razvoja turizma na ravni občine so opredeljeni v Strategiji razvoja in trženja turizma Doline Soče 2025+, in sicer so:

- Kultura in dogodki;
- Pohodništvo;
- Kolesarjenje;
- Počitnice na podeželju.

Pri razvoju turizma se občina povezuje z Dolino Soče in Skupnostjo Julijske Alpe, v okviru katerih se razvijajo skupni turistični produkti.

Možnosti za športne aktivnosti v naravi

Številne urejene kolesarske in pohodniške poti omogočajo pohodništvo in kolesarjenje (Juliana Trail, pot po Spominskem parku Prižnica v okviru Poti miru, pot na Sveti Pavel, pohodna pot po stopinjah Valentina Staniča, tematska pot Deskle, enduro proge Kanalski Vrh-Avče, Juliana Bike, Soška kolesarska pot - daljinska kolesarska povezava iz Nove Gorice proti Tolminu, kolesarska pot Lig – Humarji – Kambreško - Lig, kolesarska pot Kanal – Kanalski Vrh – Mrcinje – Banjšice – Krvavec – Bate – Kanalski Vrh – Kanal in druge, ki so bile razvite v predhodnih EU projektih CroCTaL: urejena kolesarska povezava Plave –Vrtače, Pot Miru: po Kanalskem Kolovratu, spominski park Prižnica, Vodice, Zagora-Zagomila-Sv. Gora), ki je v zadnjih letih v porastu. Poleg tega je urejena trim steza v Kanalu in v Desklah ter tematska steza Ročinj-Čičer. Novo možnost za preživljanje prostega časa v naravi predstavlja tudi Kolesarski poligon v Ložicah, ki s svojo umestitvijo omogoča dodatno popestritev ponudbe na daljinski kolesarski povezavi.

Veliko obiskovalcev pritegne tudi Park Prečno, ki predstavlja stičišče narave, kulture, športa in različnih dogodkov. V spodnjem delu parka nastaja forma viva s centralno postavljeno galerijo v gozdni hiši. Tu je osrednji prostor dogajanja.

Vedno bolj priljubljeno postaja tudi ribarjenje na reki Soči. Z ribiškim okolišem v občini Kanal ob Soči upravlja Ribiška družina Soča Nova Gorica že od leta 1952.

Na ravni občine so urejena tudi številna igrišča (večnamenska, teniška, otroška igrišča), ki prebivalcem, obiskovalcem in turistom omogočajo aktivno preživljanje prostega časa.

Prepoznavni številni dogodki in prireditve

Številna kulturna, turistična in športna društva so poleg občine glavni organizator raznolikih dogodkov, tudi s pridihom tradicije. Najbolj prepoznavne prireditve so Praznik kostanja v Ligu, Morščanski pust, Mušje dirke (slika 5), Angelska nedelja, Skoki z mosta, Mednarodno srečanje pihalnih orkestrrov »MUZIKAFEST«, Kulturni dnevi pod Globočakom, Kogojevi dnevi - mednarodni festival sodobne glasbe, Teden kulture v Desklah, Revija pevskih zborov Goriške, Summer party.

V okviru Galerije Rika Debenjaka v Kanalu se odvijajo razstave znanih slikarjev, kiparjev, grafikov in drugih umetnikov. Zapuščino Rika Debenjaka je rodnemu Kanalu daroval umetnikov sin dr. Božidar Debenjak.

Slika 6: Mušje dirke
Vir: TIC Kanal

Bogata gastronomska dediščina

Zbrani so recepti lokalne tradicionalne kuhinje v Dolini Soče in v Dolini Idrije. Promocija lokalnih jedi poteka na nekaterih tradicionalnih prireditvah, vendar je potrebno lokalne ponudnike še bolj spodbujati za ponudbo lokalnih jedi ter njihovo večjo promocijo s tega vidika. Dolgo tradicijo in dodatno obogatitev ponudbe nudijo tudi čebelarji, ki jih je v občini preko 20 in nudijo kakovostne vrste medu in drugih izdelkov iz medu. Območje občine, predvsem hriboviti del Kanalski Kolovrat, je bogat s kostanjem, ki je pomenil včasih pomembno sestavino za pripravo jedi (kostanjeva juha, kostanjev kruh, danes pa za pridobivanje kostanjevega medu in prodajo kostanja).

Varovana območja narave in biotska raznovrstnost

Poudarek je na trajnostnem razvoju ob reki Soči in zeleni infrastrukturi. Varovana območja narave so:

- 7 ekološko pomembnih območij: Banjšice, Skalnica, Soča, Korada – Kolovrat, Sabotin, Divja jama nad Plavami in Avče,
- 5 posebnih varstvenih območij – območij Natura 2000: Banjšice (SPA), Trnovski gozd – južni rob in Nanos (SPA), Banjšice – travišča (SCI), Divja jama nad Plavami (SCI), Avče (SCI),
- 48 naravnih vrednot in zavarovana območja petih naravnih spomenikov.

Povprečna doba bivanja turistov se v zadnjih letih povečuje, v letu 2020 je bila 2,6 dneva. Ugotavljamo, da primanjkuje prenočitvenih kapacitet. Na ravni občine so številne možnosti za športne aktivnosti v naravi, identificiranih je tudi 7 ekološko pomembnih območij, 5 posebnih varstvenih območij Natura 2000 ter 48 naravnih vrednot ter zavarovanih območij petih naravnih spomenikov. Občina ima tudi številne tradicionalne prepoznavne dogodke in prireditve ter bogato gastronomsko dediščino.

2.9 Kmetijstvo

Na področju kmetijstva delujejo na območju občine Kanal ob Soči sledeče institucije oziroma dejavnosti:

- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica,
- Tržnica Kanal (poleg pošte), ki je bila vzpostavljena v okviru operacije LAS Dolina Soče. Tik poleg tržnice je parkirišče, kjer lahko obiskovalci tržnice in ponudniki parkirajo svoje avtomobile in obiščejo tržnico, na kateri vsako soboto med 8. in 11. uro lokalni ponudniki in ponudniki izven občine ponujajo lokalne izdelke in pridelke (siri, mleko, sadje in zelenjava, izdelki iz keramike, namazi, med in izdelki iz medu, suhomesnati izdelki,...). Na tržnici se tekom leta odvijajo tudi različni dogodki (delavnice za otroke, praznični december, nastopi društev,...).
- Lovska družina Kanal, na območju občine sta dejavni tudi Lovska družina Čepovan in Lovska družina Dobrovo.
- Z namenom prilagajanja na podnebne spremembe je občina s pomočjo EU sredstev zgradila namakalni sistem, ki je na voljo uporabnikom za oskrbo.

V območje najboljših kmetijskih zemljišč spadajo tla, ki omogočajo najširšo možnost kmetijske rabe tal, za njih je značilen majhen naklon površja in ugodne fizikalne ter kemične lastnosti prsti. V obstoječem planu Občine Kanal ob Soči pokrivajo najboljša kmetijska zemljišča približno 1.459 ha (cca 10 % površine občine). Najboljša kmetijska zemljišča se nahajajo na ravninah ob reki Soči (Ročinj, Deskle in Anhovo, južno od Kanala, itd), večja strnjena območja najboljših kmetijskih zemljišč pa se nahajajo tudi na Banjški planoti, pojavljajo pa se tudi na zahodnih pobočjih Kanalskega Kolovrata v okolici Liga.

Kmetijska zemljišča zavzemajo v obstoječem planu občine Kanal ob Soči približno 2.010 ha (skoraj 14 % površine občine), pojavljajo pa se relativno enakomerno širom občine. Največ drugih kmetijskih zemljišč se pojavlja na Banjški planoti, nekoliko manj pa v okolici naselij na Kanalskem Kolovratu ter v dolini Soče in na pobočjih nad njo. Skupaj torej kmetijska zemljišča zavzemajo v obstoječem planu cca 3.469 ha, kar je slaba četrtina površine občine.

V občini prevladujejo travniki in pašniki (1.634 ha oz. 11 % območja občine), kar je moč obrazložiti s prevladujočo hribovitostjo občine, kjer razmere za poljedelstvo niso ugodne, čeprav se travniške površine pojavljajo tudi na ravninah ob reki Soči. Ekstenzivni oziroma travniški sadovnjaki pokrivajo približno 161 ha zemljišč (1,1 % površine občine) in se pojavljajo širom občine. Po drugi strani so vinogradi vezani izključno na dolinsko dno reke Soče in pokrivajo le dobre 4 ha zemljišč. Najboljše naravne razmere za kmetijsko pridelavo v občini so obrečne terase reke Soče, predvsem pa Ročinjsko polje, Avško polje in nekatere druge razširitve dolinskega dna. Njiv oziroma vrtov je po podatkih o dejanski rabi tal v občini le okrog 64 ha (manj kot 0,50 % območja občine).

Skladno z prevlado pašnikov in travnikov je v občini najbolj pogost tip kmetovanja živinoreja, predvsem govedoreja. Poljedelstvo ima bistveno manjši pomen, kar je prvenstveno posledica velike razgibanosti terena, ki onemogoča intenzivnejši razvoj te kmetijske panoge. Velik delež njivskih površin je namenjen pridelavi krompirja in krmnim rastlinam, kar je dodaten pokazatelj prevlade živinoreje v občini. Poleg govedoreje ter oddaje mleka v Mlekarno Planika in sirarne je na območju občine prisotna tudi prašičjereja.

Na ravni občine velik problem predstavlja majhnost kmetijskih gospodarstev in njihova velika razdrobljenost. Zaradi navedenega kmetijska gospodarstva v večini ne zagotavljajo zadostnega dohodka zgoj iz kmetijske dejavnosti. Majhnost kmetijskih gospodarstev vpliva tudi na stopnjo uspešnosti pri kandidiranju na javnih razpisih in drugih finančnih spodbudah.

Namakalni sistem Gorenje Polje obsega črpališče ter vodovodni sistem do posameznih odjemalcev. Ravnina pod naseljem Gorenje Polje namreč spada v območje najboljših kmetijskih zemljišč. Že v preteklosti je bila namenjena pridelavi sadja, zelenjave in poljščin. Več kot polovica kmetijskih zemljišč, ki so bile nekdaj njive, so sedaj travniki. Obdelovalne površine so omejene na pridelavo za lastne potrebe. Drugje je pridelava omejena zgolj na padavinske vode. Zaradi vse pogostejših sušnih obdobij se predelava zato opušča.

Velik potencial ima čebelarstvo. Čebelarji so organizirani v Čebelarskem društvu Kanal – Brda. V društvo je včlanjenih nad devetdeset (90) čebelarjev, med katerimi je za nekatere ta dejavnost osnovni vir dohodka. Število članov se v zadnjih letih povečuje, še posebej je razveseljivo, da je vedno več zanimanja za čebelarjenje med mladimi. Slovenski med je zelo kvaliteten, kajti zanj veljajo zelo strogi predpisi glede uporabe antibiotikov in vsebnosti škodljivih snovi, zato na trgu dosegajo tudi višjo ceno. Čebele na območju občine so dokaj zdrave. Ena osnovnih nalog društva je tudi izobraževanje članov in izmenjava izkušenj, kako vzgajati zdrave čebele.

Problem predstavlja zaraščanje zemljišč in škoda zaradi divjadi. Število članov v Lovski družini Kanal z leti upada, člani se starajo.

Kmetijska zemljišča obsegajo okoli 14 % površin celotne občine. Najboljša kmetijska zemljišča se nahajajo na ravninah ob reki Soči, večja strnjena območja najboljših kmetijskih zemljišč pa tudi na Banjški planoti in na zahodnih pobočjih Kanalskega Kolovrata v okolici Liga. V občini prevladujejo travniki in pašniki. Najbolj pogost tip kmetovanja je živinoreja, predvsem govedoreja. Velik del njivskih površin je namenjen pridelavi krompirja in krmnim rastlinam. Problem predstavlja majhnost kmetijskih gospodarstev, njihova razdrobljenost, zaraščanje zemljišč ter škoda zaradi divjadi.

2.10 Prometna infrastruktura

Institucije, ki delujejo v občini Kanal ob Soči na področju prometa:

- Slovenske železnice d.o.o.;
- NOMAGO d.o.o.

Po dolini Soče v smeri jugozahod – severovzhod je vzpostavljena temeljna prometna povezava naselij in hkrati prometna povezava občine proti Gorenjski regiji: to je državna cesta Nova Gorica – Tolmin – Bovec – Vršič. Vzporedno, po območju Kanalskega Kolovrata, poteka slemenska cesta, ki je z dolino Soče povezana v Kanalu in Ročinju (slika 6).

Preostale državne ceste so še regionalne ceste:

- R3-612 Plave – Gonjače,
- R3-604 Ročinj – Lig,
- R3-605 Kambreško – Kuščar – Livek in
- R3-606 Kanal – Lig – Mišček – Neblo.

Kot pomembnejše potrebne izboljšave, ki bi izboljšale dostopnost predvsem zalednih delov občine so rekonstrukcija ceste med Ligom in Kambreškim ter proti Kanalu in tudi proti Ročinju ter modernizacija državne ceste R3-605/5702.

Občina je prepletena z gostim omrežjem lokalnih cest, ki ga dopolnjujejo gozdne ceste. Dolžina občinskih cest na prebivalca znaša 41,5 m/prebivalca. Za cestno omrežje je pomembna tudi rekonstrukcija nekaterih dotrajanih odsekov občinskih cest.

Bohinjska proga v soteski Soče zagotavlja tovorni in potniški promet v smereh Nove Gorice in Jesenic. Železniška proga Sežana-Jesenice je enotirna in tehnično zastarela, prav tako ni elektrificirana. Odsek med NG in Jesenicami pridobiva na vrednosti kot tehnološko zgodovinski spomenik, vse manj pa je uporabljena kot strateška transportna pot med Koprom in Srednjo Evropo. Preko glavne ceste je kot sekundarna smer vzpostavljena tudi navezava na 4. razvojno os v smeri Robič (meja z Republiko Italijo) – Kobarid – Tolmin – Dolenja Trebuša – Cerkno – Gorenja vas – Škofja Loka - Jeprca.

Za izboljšanje prometnih razmer je potrebna izgradnja lokalnih in regionalnih prečnih cestnih povezav z dolino Soče ter izgradnja obvoznice v Kanalu.

Obstoječa in načrtovana gospodarska javna infrastruktura - prometno omrežje v Občini Kanal ob Soči

Predvidena prometna infrastruktura (OPN, 2012)

--- ceste predvidene

--- kolesarske poti predvidene

Železniško omrežje (kataster GJI, 09.09.2020)

— železniška proga

• železniške postaje

Cestno omrežje (kataster GJI, 09.09.2020)

— avtocesta ali hitra cesta

— druge državne ceste

— lokalna cesta

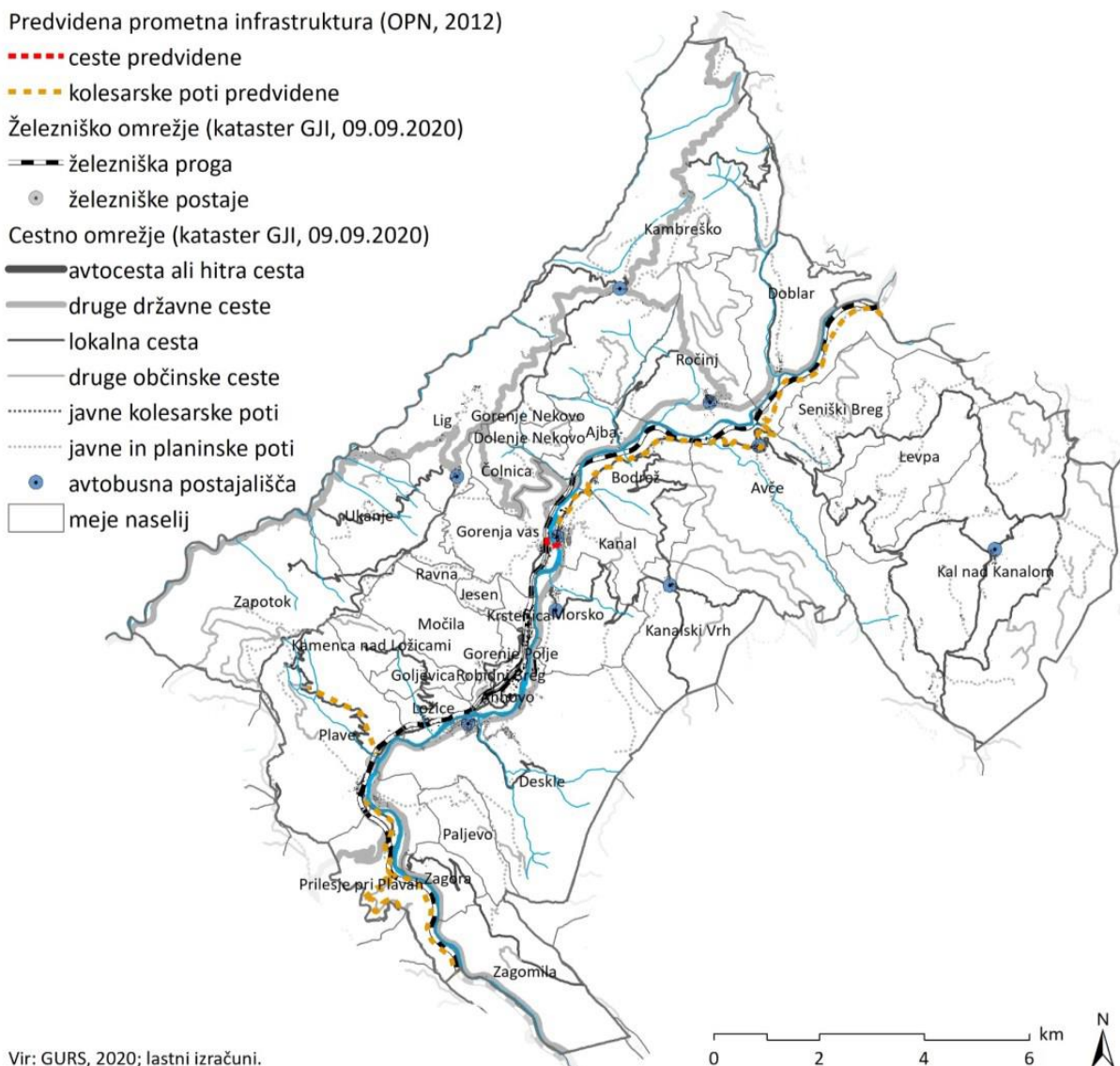
— druge občinske ceste

..... javne kolesarske poti

..... javne in planinske poti

• avtobusna postajališča

□ meje naselij

Vir: GURS, 2020; lastni izračuni.

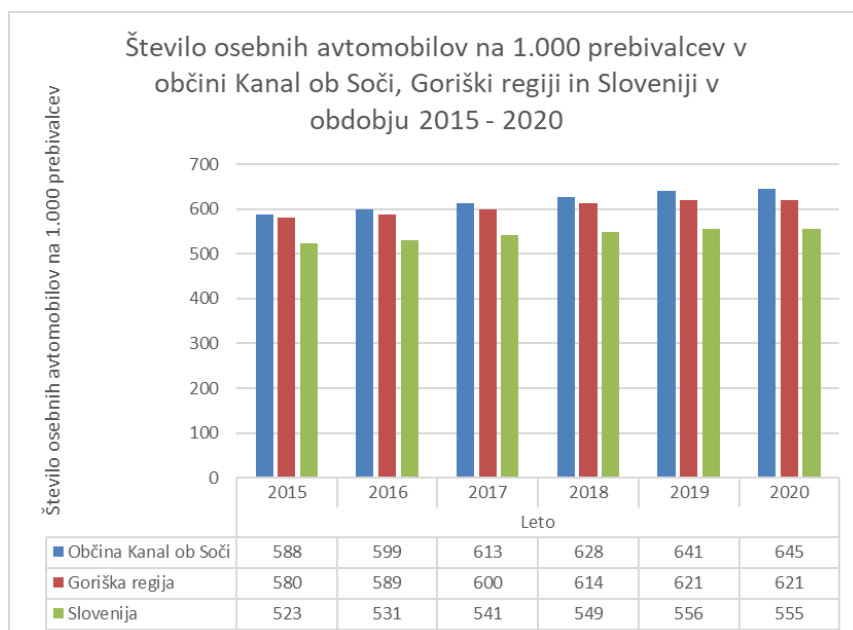
Slika 7: Prometno omrežje v Občini Kanal ob Soči

Pomanjkanje parkirnih mest

Na ravni občine primanjkuje parkirnih mest, zato bo potrebna dograditev parkirnih kapacitet ob obstoječih javnih objektih. Predvsem primanjkuje parkirnih površin v Kanalu in Desklah, zato je potrebno izvesti izgradnjo primerne števila parkirnih površin.

Visoka stopnja motorizacije

Na uporabo osebnih vozil ima vpliv tudi nadpovprečna stopnja motorizacije, ki je na ravni občine v letu 2015 znašala 588 osebnih vozil na 1.000 prebivalcev, v letu 2020 pa že 645 osebnih vozil na 1.000 prebivalcev. Občina Kanal ob Soči ima visoko stopnjo motorizacije glede na Goriško regijo in glede na slovensko povprečje (graf 20).

Graf 20: Stopnja motorizacije v Občini Kanal ob Soči, v Goriški regiji in v Sloveniji v obdobju 2015-2020
Vir: Statistični urad Republike Slovenije, SiStat

Potencial za večji obseg kolesarjenja in pešačenja

Glavne kolesarske povezave potekajo v smeri Nova Gorica – Solkan – Plave – Kanal – Tolmin – Vršič. Del trase je že zgrajen, medtem ko se preostala še načrtuje. Načrtovana je ureditev lokalne kolesarske poti Zamedveje – Vrtače – Slemenska cesta ter kolesarske povezave Plave - Kanal – Most na Soči in Gonjače – Plave. Preko občine poteka tudi pomembnejša državna kolesarska povezava Robič – Kobarid - Most na Soči - Nova Gorica – Komen – Divača - Ilirska Bistrica - Jelšane (Soško-Kraško-Jadranska kolesarska pot), ki je v občini v odseku Nova Gorica - Plave že zgrajena, nadalje potekajo dela na odseku proti Občini Tolmin.

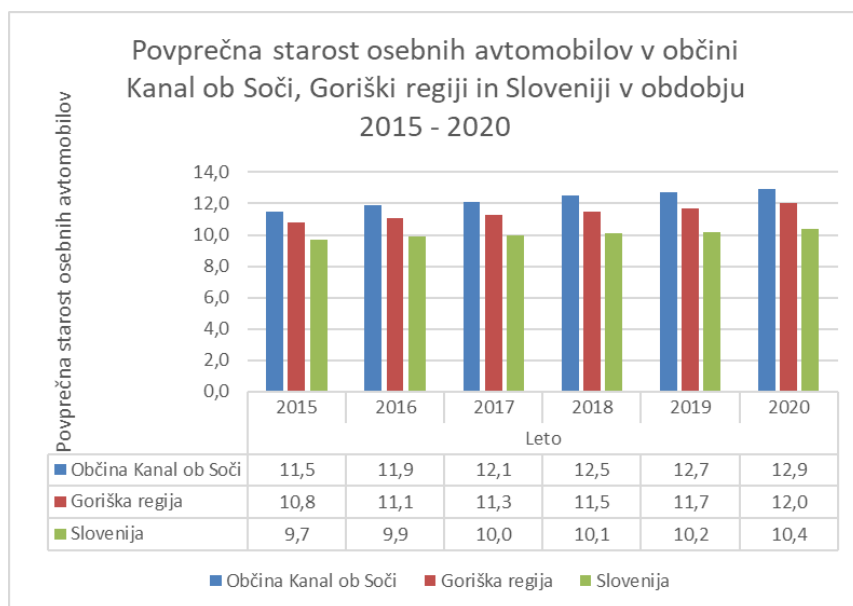
Premalo izkoriščen javni potniški promet kljub njegovi neposredni dostopnosti

V občini je vzpostavljena infrastruktura za izvajanje javnega potniškega prometa, vključno z železnico. Ponudbo javnega potniškega prometa v občini sestavljajo medkrajevni avtobusni in železniški potniški promet, ki pa je premalo izkoriščen.

Izziv je celostna prometna ureditev, ki bo zmanjšala potrebo po uporabi motornih vozil, omogočala družbeni in gospodarski razvoj, izboljšala kakovost življenja in bivanja v občini ter izkoristila ugodno prometno lego občine. Priložnost se kaže tudi v boljši izrabi obstoječe ponudbe javnega potniškega prometa.

Povprečna starost osebnih avtomobilov narašča

V občini je bila povprečna starost avtomobilov v letu 2015 11,5 let, v letu 2020 pa 12,9 let, kar je več glede na izkazano povprečno starost osebnih avtomobilov v Goriški regiji in v Sloveniji (graf 21).

Graf 21: Povprečna starost osebnih avtomobilov v Občini Kanal ob Soči, v Goriški regiji in v Sloveniji v obdobju 2015-2020

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, SiStat

Na področju prometne infrastrukture je pomembna predvsem:

- izgradnja obvoznice v Kanalu, s katero bo umaknjen tranzitni promet s centra Kanala in celostna ureditev kraja,
- ureditev zgodovinskih poti na Kanalskem Kolovratu in vključitev v projekt ureditve »Poti miru«,
- ureditev manjkajočih odsekov daljinske kolesarske povezave, ki povezuje našo občino s Tolminom na eni strani ter Novo Gorico na drugi strani,
- ureditev parkirišča pri pokopališču na Gorenjem Polju,
- ureditev javnih parkirnih površin v Kanalu in Desklah.

Po dolini Soče v smeri jugozahod – severovzhod je vzpostavljena temeljna prometna povezava naselij in hkrati prometna povezava občine proti Gorenjski regiji. Občina je prepletena z gostim omrežjem lokalnih cest, sooča se s pomanjkanjem parkirnih mest in visoko stopnjo motorizacije. Občina ima velik potencial za večji obseg kolesarjenja in pešačenja, javni potniški promet pa je kljub njegovi neposredni dostopnosti premalo izkoriščen.

2.11 Okolje in prostor

Institucije, ki delujejo na področju okolja in prostora:

- Elektro Primorska d.d.;
- Komunala Nova Gorica, d.d.;
- Režijski obrat Občine Kanal ob Soči;
- Telekom Slovenije d.d.;
- Vodovodi in kanalizacija Nova Gorica, d. d.

Razvoj krajine bo usmerjen v ohranjanje naravnih in kulturnih kakovosti ter ohranjanje biotske raznovrstnosti ob hkratnem zagotavljanju gospodarskega razvoja. Dejavnosti v krajini bodo umeščene v območja z največjimi potenciali zanje in najmanjšo ranljivostjo prostora, v skladu z naravnimi in kulturnimi kakovostmi, kvaliteto naravnih virov ter ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč. Poleg kmetijstva, vodnogospodarskih ureditev in poselitve se bodo znotraj posameznih krajin razvijale tudi turistične in rekreacijske dejavnosti.

Že Strategija prostorskega razvoja Slovenije določa obvezno opremljanje z minimalno infrastrukturo, ki zagotavlja oskrbo s pitno vodo in energijo, odvajanje odpadne vode, odstranjevanje odpadkov in navezavo na javno cestno omrežje. Dotrajano infrastrukturo je potrebno sanirati, manjkajočo pa dograditi tako, da zagotavlja enakovreden dostop do vseh dobrin in telekomunikacij ter oskrbo z energijo in komunalnimi storitvami na območjih urbanih regij ter prebivalcem podeželja. Pri tem se razvoj (novogradnja) lahko razvija samo na komunalno opremljenih

zemljiščih. Sama komunalna omrežja morajo zagotavljati racionalno, energetske varčno umeščanje objektov v prostor, energetske varčne urbanistične rešitve in oblike samooskrbe objektov z energijo. Ključna je sorazmerna in kontinuirana sanacija komunalnega omrežja ter izboljšanje opremljenosti uporabnikov.

Na področju gospodarske javne infrastrukture na ravni občine je pomembna zagotovitev dobre prometne, energetske, komunikacijske in komunalne oskrbe naselij s poudarkom na razvoju osrednjega poselitvenega prostora v dolini Soče oziroma razvoja pomembnejših lokalnih središč. Prostorski razvoj občine naj bo tako usklajen z načrti infrastrukturnih omrežij.

Varovanje vodnih virov

Na ravni občine je opredeljenih 2.239,0 ha območij varstva vodnih virov (VVO), kar predstavlja 15,3 % površine občine. Največ je območij v II. varstvenem režimu (934,5 ha), najmanj pa v I. varstvenem režimu (73,3 ha). Na območju varstva vodnih virov v občini je skupno 55,2 ha stavbnih zemljišč, kar predstavlja 12,5 % vseh stavbnih zemljišč v občini. Največ je območij energetske infrastrukture (29,8 ha), sledijo območja prometnih površin (9,7 ha) in območja stanovanj (6,7 ha) ¹¹.

Poplavna ogroženost

Na območju poplavne ogroženosti je vsega skupaj 16,1 ha stavbnih zemljišč, kar predstavlja 3,6 % vseh stavbnih zemljišč v občini. Od tega je največ območij zelenih (5,0 ha) in prometnih površin (4,3 ha). Na območju poplavne ogroženosti in nevarnosti v občini je med osnovnim OPN-jem in njegovo dopolnitvijo prišlo do širitve stavbnih zemljišč na 589,0 m² površine. Pri tem je prišlo na območju poplavnega dogodka do manjše širitve¹² (18,2 m² na predpisanem režimu), na območju opozorilne karte poplav pa do treh širitev v skupni površini 570,8 m².

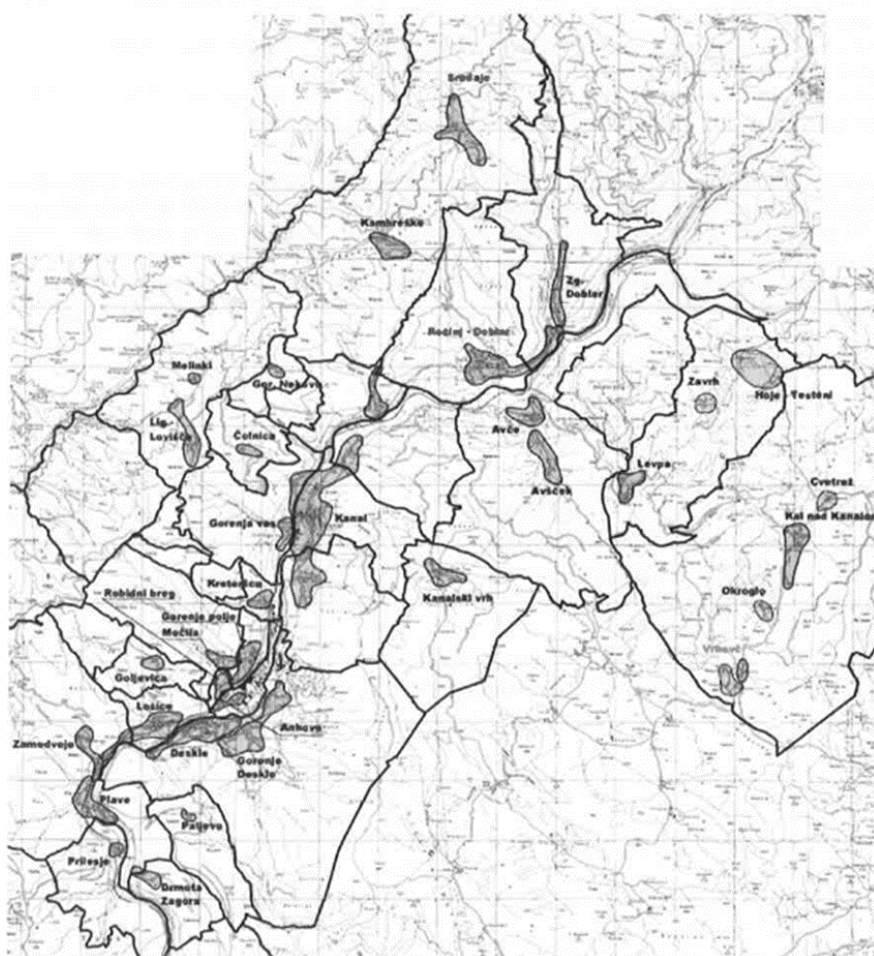
Potrebna je obnova in posodobitev delov vodovodnega omrežja, problematika oskrbe z vodo

Skladno s potrditvijo na državni ravni bo vodooskrba sčasoma zagotovljena za skoraj vse prebivalce občine (slika 7). Občina je v novembru 2021 pripravila Program oskrbe s pitno vodo v Občini Kanal ob Soči za obdobje 2022-2025.

Eden izmed glavnih ciljev občine je zagotavljanje občanom kvalitetno in varno oskrbo s pitno vodo. Vendar je značilnost občine veliko območje z razpršeno poselitvijo, kar pomeni tudi veliko razpršenost vodovodnih sistemov, zaradi česar je ta naloga še zahtevnejša. V občini deluje 13 vodovodnih sistemov, katere upravlja občina preko lastnega režijskega obrata, iz katerih se zagotavlja pitna voda 89% uporabnikom na območju občine. Občina je v zadnjem desetletju veliko sredstev vložila v javno infrastrukturo vezano na oskrbo s pitno vodo (cca. 5 mio EUR), tako v gradnjo novih vodovodov kot tudi v posodobitve obstoječih sistemov, na katerih zato ni več potrebnega prekuhanja vode uporabnikom ob večjih nalivih. Že urejenim pripravam pitne vode z ultrafiltracijo (Lig, Prilesje, Plave, Ajba, Gorenje Deskle, Avče, Ložice, Ročinj in Kambreško), manjka še posodobitev vodarne Močila, ki bi v skladu s sprejeto Strategijo oskrbe s pitno vodo v občini Kanal ob Soči zagotavljala nemoteno in varno oskrbo s kvalitetno pitno vodo uporabnikom vodovodnega sistema Deskle. 11% prebivalcev občine žal še vedno nima urejene oskrbe s pitno vodo. Ti prebivalci se oskrbujejo z vodo iz zasebnih vodovodov ali s kapnico.

Območje javnega vodovoda je območje, ki vključuje območja poselitve, obstoječa in predvidena poselitvena območja ali njihove dele ter posamezne stavbe ali gradbene inženirske objekte, za katere občina zagotavlja izvajanje javne službe ali je v občinskih predpisih zanje predvideno izvajanje javne službe iz enega javnega vodovoda. Območje javnega vodovoda večinoma obsega območje enega naselja, deloma ali v celoti. Izjemoma lahko pokriva območje javnega vodovoda več naselij ali pa je območje enega naselja pokrito z območjem več javnih vodovodov.

¹¹ LOCUS d.o.o.: Poročilo o prostorskem razvoju občine in izhodišč za pripravo SD OPN, maj 2022

Slika 8: Prikaz pokritosti naselij z območji javnega vodovoda

Vir: Program oskrbe s pitno vodo v občini Kanal ob Soči za obdobje 2022-2025

Vodovodni sistemi in vodni viri:

V Občini deluje 25 vodovodnih sistemov. Poleg teh 13 sistemov pa je še 11 vodovodnih sistemov takšnih, ki oskrbujejo manj kot 50 porabnikov. Vodovodni sistemi se napajajo iz 39 površinskih vodnih virov, iz 3 vrtin (Ledinca, Dermota, Ročinj), iz reke Soče, 1 vodovodni sistem pa prevzema vodo iz vodovoda v lasti sosednje občine.

43% Slovenije prekriva kras. Vodo iz kraških vodnih virov obravnavamo kot površinsko vodo, saj zaradi narave kraških tal nima samoočiščevalne sposobnosti, ki jo sicer ima podtalnica. Večina vodnih virov je tako občasno ali skozi vse leto fekalno onesnaženih in izvorna voda postane v 1-2 dneh po močnejšem deževju motna. Torej je pri uporabi kraških vodnih virov za pitno vodo, potrebno upoštevati naravo in ranljivost kraških voda. Pri uporabi kraških vodnih virov je za varno vodooskrbo zato nujna določitev vodovarstvenih pasov in upoštevanje predpisanega režima v njih, kot tudi urejena, kvalitetna priprava surove vode.

Opis posameznih vodnih virov: Na območju občine Kanal ob Soči ni vodnega vira, ki bi s svojo zmogljivostjo lahko pokrival celotne potrebe po pitni vodi v občini. Na območju občine Kanal ob Soči je veliko manjših, površinskih vodnih virov. Zmogljivost teh vodnih virov je zelo odvisna od količine padavin, v sušnem obdobju večina teh virov skoraj presahne. Prav tako so ti vodni viri zelo razpršeni po površini celotne občine. Najmočnejši vodni viri se nahajajo ob vznožju Banjške planote (Kajža, Ajbica, Gornji Avšček, Špik). Na desnem bregu Soče po svoji zmogljivosti malenkost izstopa le izvir Rastoka. Skupno je za potrebe vodooskrbe prebivalcem občine Kanal ob Soči v okviru javne službe zajetih 39 izvirov.

Občina Kanal ob Soči je trenutno v začetni fazi priprave odlokov o zaščiti vodnih virov, ki jih pripravi Ministrstvo za okolje in prostor, postopek pa bo predvidoma zaključen v letu 2023.

Največ prebivalcev se v občini oskrbuje iz vodovodnega sistema Kanal (1.574 prebivalcev priključenih na javni vodovod) ter Deskle (1185 prebivalcev), zato v nadaljevanju sledi opis slednjih.

Vodovodni sistem Kanal oskrbuje naselje Kanal, Bodrež in Morsko. Voda za vodooskrbo Kanala je zajeta iz dveh izvirov na zajetju Kajža v dolini potoka Avšček. Priprava pitne vode se izvaja v vodarni v Avčah, ki je bila zgrajena leta 2018. Priprava vode se vrši po sodobnem postopku, imenovanem ultrafiltracija, zato od takrat naprej tudi ni potrebno več vode prekuhavati ob večjih nalivih. Vodohran Kanal se nahaja na Grajski ulici v Kanalu, iz njega se napaja naselja Kanal, Bodrež, Gorenja vas in Morsko.

V obdobju 2022-2025 načrtujemo dokončanje novega vodovoda iz vodohrana Grad do trga v Kanalu in obnovo dotrajanega vodovoda po delu Gregorčičeve ulice v Kanalu. Prav tako načrtujemo obnovo vodovodnih napeljav v vodohranu Grad.

Tabela 11: Javni vodovod Kanal

Število porabnikov vodovodnega sistema	1.574 porabnikov
Naziv zajetja in izdatnost	Kajža 7 l/s Ajbica 3 l/s
Dolžina cevi nad DN 80	8.960 metrov
Število vodohranov	2
Število črpališč	2
Število naprav za obdelavo pitne vode	3
Količina vode, ki jo zagotavlja	132.500 m ³ /leto

Vir: Program oskrbe s pitno vodo v občini Kanal ob Soči za obdobje 2022-2025

Vodovodni sistem Deskle oskrbuje naselje Deskle, Močila, Anhovo in Robidni breg. Vodooskrba spodnjega dela naselja Deskle je zagotovljena iz vodarne Ledinca in vodarne Salinvest na Gorenjem Polju (Močila). V črpališču Ledinca je urejena priprava vode s peščenimi filtri, UV dezinfekcijo in kloriranjem.

Pitna voda za vodooskrbo Gorenjih Deskel je zajeta iz izvirov Kolovrat 1, Kolovrat 2 in Špik v povodju potoka Rohot. Vsa tri zajetja so med seboj povezana. Voda iz zajetij se umiri v umirjevalnem vodohranu Špik, tik ob zajetju Špik. Vodohran Frlišč je lociran nad naseljem Gorenje Deskle. V decembru 2016 je bila zaključena izgradnja nove postaje za pripravo pitne vode po postopku ultrafiltracije, medtem ko je vodohran Jurjevo je lociran nad spodnjim delom naselja Deskle.

V obdobju 2022-2025 načrtujemo izgradnjo novega vodovoda od vodarne Močila na Gorenjem Polju do Deskel, gradnja se je že pričela. V tem obdobju bomo na vodovodu Deskle posebno pozornost posvetili zmanjševanju izgub pitne vode ter povezavi na vodni vir Mrzlek.

Po pridobitvi državnih virov za priključitev na vodni vir Mrzlek se je začelo s pripravo dokumentacije za povezavo na vodovod Mrzlek.

Tabela 12: Javni vodovod Deskle

Število porabnikov vodovodnega sistema	1.158 porabnikov
Naziv zajetja in izdatnost	Ledinca 4 l/s reka Soča 40 l/s
Dolžina cevi nad DN 80	9.740 metrov
Število vodohranov	2
Število črpališč	1
Število naprav za obdelavo pitne vode	2
Količina vode, ki jo zagotavlja	81.000 m ³ /leto

Vir: Program oskrbe s pitno vodo v občini Kanal ob Soči za obdobje 2022-2025

Iz analitičnega dela Operativnega programa oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027, ki ga je pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor je razvidno, da je Občina Kanal ob Soči v obdobju 2013 do 2018 izvedla investicije v višini 2.760.434,42 EUR. Za primerjavo, podatek investicij za vse občine skupaj je 606.313.470,53 EUR¹³. Občina Kanal ob Soči se nahaja v zgornji polovici občin glede na višino investicij. Število prebivalcev občine v oskrbovanju izvajalca javne službe – Občine Kanal ob Soči na dan 31.12.2018 je 4.834 prebivalcev¹⁴.

Odvajanje in čiščenje odpadne in padavinske vode je delno urejeno

Režijski obrat Občine Kanal ob Soči upravlja s kanalizacijo in čistilnimi napravami na območju občine. Zgrajene čistilne naprave (ČN) so: ČN Kanal (2000 PE), ČN Deskle (1700 PE), ČN Ložice (250 PE), ČN Kal nad Kanalom (200PE), ČN Avče (300 PE), 2 ČN Kanalski Vrh (100 PE in 25 PE) in ČN Doblar. Na ČN Kanal se odvažajo tudi odpadne vode iz greznic, ki niso priključene na kanalizacijo. Zgrajeni sta tudi dve rastlinski ČN (Čolnica in Močila),

¹³ Vir: Ministrstvo za finance, 2020

¹⁴ Vir: IJSVO, 2021

s katerimi rešujemo čiščenje odpadne komunalne vode v razpršenih manjših naseljih v občini. V izgradnji je ČN za naselje Prilesje pri Plavah. Občina nadaljuje s pripravo projektov celovite komunalne ureditve naselij ter njihovo izvedbo po zmožnostih proračuna. Ker se še vedno marsikje na podeželju soočajo s problematiko odsotnosti kanalizacijskih sistemov, občina na območjih kjer kanalizacija ni predvidena z razpisom vsako leto subvencionira zainteresiranim gospodinjstvom nakup malih komunalnih čistilnih naprav (MKČN).

Ravnanje z odpadki je urejeno

Na ravni občine se zagotavlja izvajanje ločenega zbiranja komunalnih odpadkov, saj se na celotnem območju postopoma urejajo ekološki otoki. Občina ima urejena dva zbirna centra za ločeno zbrane frakcije komunalnih odpadkov (Bodrež, Anhovo). Občina spodbuja odstranjevanje azbesta iz objektov fizičnih oseb s financiranjem odvoza azbest-cementnih odpadkov.

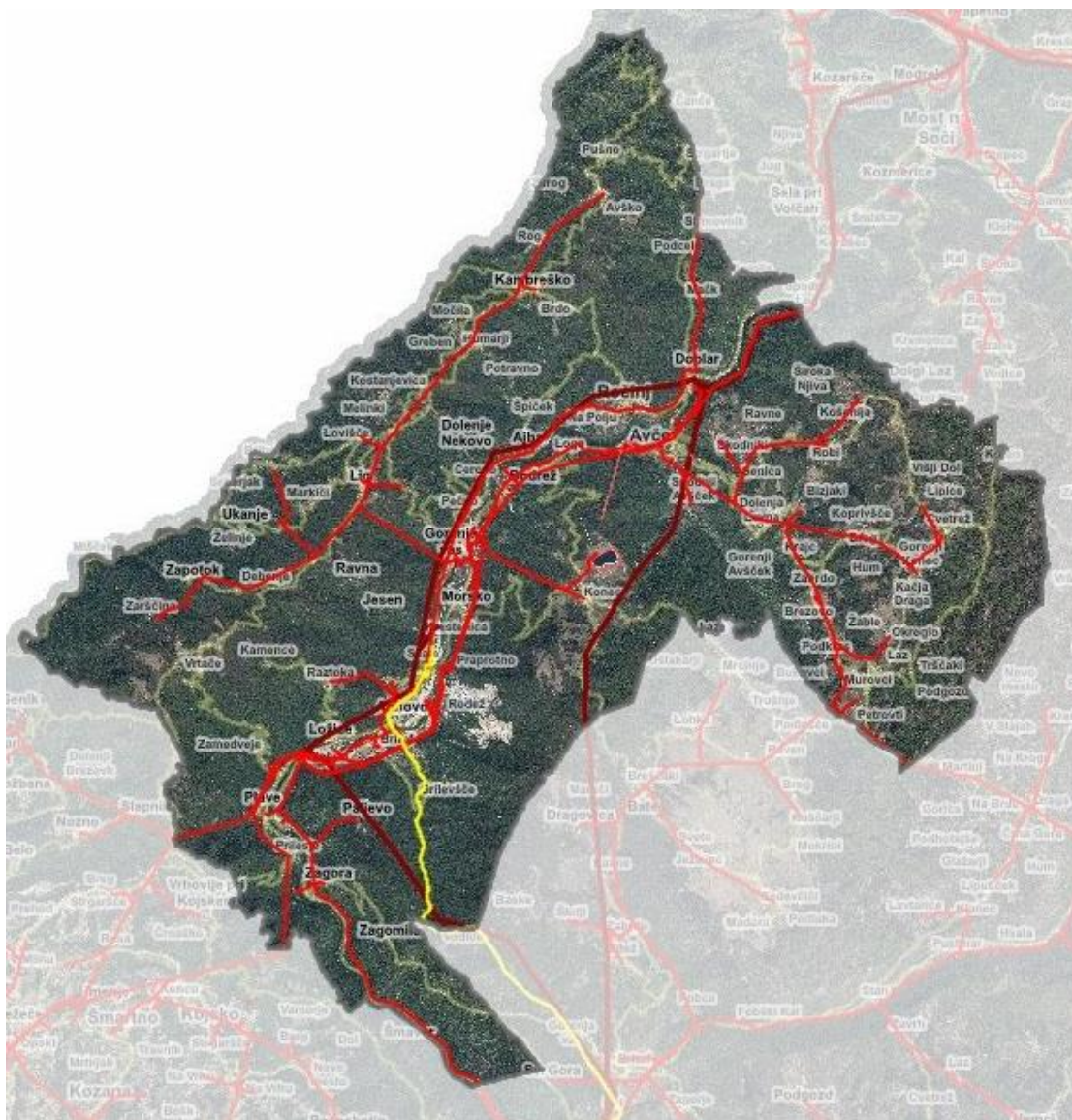
Telekomunikacijska infrastruktura je v fazi dograjevanja

Sistem telekomunikacijskega omrežja je v razvoju, postopoma bo zagotovljena širokopasovna povezava za vsa stavbna zemljišča. Občina je zagotovila brezplačno služnost. Internetne priključke se bo sčasoma zagotovilo za vsa gospodinjstva. Na ravni občine bodo vzpostavljene notranje lokalne optične povezave, ki bodo tvorile hrbtenico za vzpostavitev in omogočanje novih tehnologij. V zadnjih letih se je izboljšala pokritost s signalom mobilne telefonije in sicer s postavitvijo dodanih prenosnikov signala, še vedno pa je nekaj sivih lis.

Energetska infrastruktura je zadovoljivo urejena

Glavna omrežja in objekti oskrbe z energijo so omrežja za oskrbo z elektriko, omrežje za oskrbo s plinom in daljinski sistem ogrevanja, ki je razvit za potrebe gospodarske dejavnosti v industrijski coni Anhovo (slika 8). Na območju občine deluje ena gospodarska javna služba za zagotavljanje oskrbe z električno energijo: Elektro Primorska d.d.. Obstoječi hidroenergetski objekti (HE Plave I, HE Doblar I, HE Plave II, HE Doblar II, ČHE Avče) so pomembni za zagotavljanje lastnih kapacitet pri oskrbi z električno energijo in za oddajo v omrežje. ČHE Avče je prva in zaenkrat edina črpalna HE v Sloveniji. Elektrarna obratuje od leta 2009 in smiselno dopolnjuje verigo hidroelektrarn na reki Soči, s svojim delovanjem pa omogoča bolj ekonomično izrabo vodnega vira. Z napredno tehnologijo – je med prvimi reverzibilnimi črpalnimi elektrarnami s spremenljivo hitrostjo vrtenja v črpalnem režimu v Evropi, prinaša pa tudi vrsto drugih pridobitev: sistemske rezerve, regulacijo napetosti, kompenzacijo jalove energije in tako izboljšuje obratovanje elektroenergetskega sistema.

Potrebno se je bolj usmerjati na obnovljive vire energije. Na območju občine se načrtuje pomemben čezmejni projekt Čezmejna vodikova dolina, katerega namen je vpeljati vodikove tehnologije kot pomemben faktor energetske oskrbe v prihodnosti.

Slika 9: Energetika v Občini Kanal ob Soči

Vir: PISO, Občina Kanal ob Soči, april 2022

Varstvo okolja

Okolje je obremenjeno zaradi posledic delovanja industrije v preteklosti in sedanjih dejavnosti gospodarstva. Zaradi problematike varstva okolja sta bili v zadnjem obdobju ustanovljeni na ravni občine eno društvo in ena civilna iniciativa.

Društvo Eko Anhovo in dolina Soče je bilo ustanovljeno leta 2015 in ima poslovni sedež v Desklah. Njegov namen je osveščati javnost o problematiki bivalnega okolja. Cilj društva je prenehanje sežiganja vseh vrst odpadkov v podjetju Salonit Anhovo d.d. in izboljšanje kakovosti bivalnega okolja. V letu 2020 je bila ustanovljena DANES! – Civilna iniciativa občanov občine Kanal ob Soči predvsem zaradi dejstva, da je zdravstveno stanje prebivalcev srednje Soške doline zaskrbljujoče in da se mladi iz občine vedno bolj odseljujejo. Mladi so kompas in če bodo izvedeni pravi koraki, se bodo mladi pridružili, ostali v srednji Soški dolini ali pa se celo vrnili nazaj.

Občina je zaradi problematike varstva okolja naročila dodatne meritve zraka, zemlje in vode, ki jih izvaja Univerza v Novi Gorici, vendar rezultati še niso dokončni. Problematika varstva okolja je bila obravnavana na 3. izredni seji občinskega sveta Občine Kanal ob Soči. Sprejeti sklepi so razvidni iz zapisnika¹⁵.

¹⁵ https://www.obcina-kanal.si/mma/Zapisnik_3_izredne_seje_OS.pdf/2021060211461559/?m=1622627175, junij 2022

Meritve kakovosti zunanjega zraka v Desklah, izvedene v letu 2021 kažejo, da v letu 2021 ni bilo preseganj mejnih vrednosti za onesnaževala, katerih podatki so na razpolago v realnem času¹⁶.

Agencija Republike Slovenije za okolje je v letu 2021 izvajala obsežne meritve kakovosti zunanjega zraka v Desklah. Namen izvedbe meritev je bil oceniti kakovost zunanjega zraka, ki so mu izpostavljeni prebivalci, saj zaradi izpustov iz cementarne Salonit Anhovo obstaja s strani prebivalcev sum, da so izpostavljeni prekomerno onesnaženemu zraku. Agencija RS za okolje je meritve izvajala na dvorišču vrtca v Desklah z mobilno postajo in visokovolumskim referenčnim vzorčevalnikom delcev PM₁₀. Mobilna postaja je bila opremljena z merilniki za spremljanje ravni dušikovih oksidov, ozona, SO₂, CO, PM₁₀ in PM_{2,5} in lahko-hlapnih organskih spojin (benzen, toluen, etilbenzen, m&p-ksilen in o-ksilen). Z referenčnim merilnikom je potekalo vzorčenje delcev PM₁₀ na filterjih, ki so se kasneje analizirali v laboratoriju (težke kovine, kationi, anioni, PAH-i, elementni in organski ogljik ter levoglukoza). Meritve so se izvajale v skladu s Pravilnikom o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 55/11, 6/15, 5/17 in 44/22 – ZVO-2), rezultati pa so se z vidika skladnosti s predpisanimi standardi kakovosti ovrednotili na podlagi Uredbe o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11, 8/15, 66/18 in 44/22 – ZVO-2) in Uredbe o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (Uradni list RS, št. 56/06 in 44/22 – ZVO-2).

V Desklah v letu 2021 ni bilo preseganj mejnih vrednosti za onesnaževala, katerih podatki so na razpolago v realnem času. Izmerjene so bile zelo nizke ravni SO₂ in CO v primerjavi z zakonsko določenimi vrednostmi. Ravni ozona so primerljive v Desklah in Novi Gorici, saj ima ozon izrazit regionalni značaj z velikim vplivom čezmejnega transporta. Večja razlika v izmerjenih ravneh je le pri dušikovih oksidih, kjer so vrednosti v Novi Gorici bistveno višje, kar pa je tudi posledica gostote prometa. Dnevni potek onesnaževal je povezan se z različno mikrolokacijo obeh merilnih mest in pojavom temperaturne inverzije. V Desklah izrazito prevladuje šibek veter jakosti pod 1 m/s. Prevladujoča JJV smer je posledica vpliva reliefa, zaradi katerega se veter lokalno kanalizira, ko v višjih zračnih plasteh pihajo vetrovi drugih smeri. Najvišje ravni delcev, dušikovih oksidov, živega srebra in benzena se pojavljajo ob šibkih vetrovih različnih smeri. Pri NO_x so najvišje vrednosti praviloma povezane s SV smerjo vetra, pri NO₂ ni opaziti prevladujoče smeri vetra, pri živem srebru izstopa Z smer in pri benzenu JV. V primeru ozona je situacija nekoliko drugačna, saj so ravni najvišje, ko so temperature visoke in piha veter iz J do JZ smeri po dolini reke Soče navzgor. Onesnaženje neposredno iz smeri Salonita Anhovo bi na merilno mesto prinesel S do V veter iz smeri doline reke Soče. Možno pa je tudi, da se onesnaženje akumulira in dlje časa vztraja v volumnu zraka nad obravnavanim območjem, ter ga potem do merilnega mesta занesejo šibki vetrovi drugih smeri. Vpliv Salonita Anhovo torej na podlagi predstavljenih rezultatov ni izključen.

Meritve živega srebra je za ARSO izvedel Inštitut Jožef Štefan. Merilnik je bil nameščen na Osnovni šoli Deskle. Povprečna izmerjena raven živega srebra je znašala 1,84 ng/m³, kar je v območju, ki je značilno za urbana območja severne hemisfere. Občasno so se pojavile povišane ravni v obliki vrhov, ki so odstopali od običajnih vrednosti, vendar pa ta povišanja ne kažejo sistematične povezave z vplivi iz cementarne. Meritve benzena na merilnem mestu Deskle so pokazale pričakovan hod meritev, torej nekoliko višje vrednosti v hladnejšem delu leta. Primerjava vrednosti benzena na lokacijah Deskle, Maribor in Ljubljana v letu 2021 izkazuje, da je bila na vseh treh lokacijah povprečna letna vrednost 1,0 µg/m³, medtem ko je bil najvišji standardni odklon na merilnem mestu Deskle 1,7 µg/m³. Prav tako so bile meritve toluena, etilbenzena, m&p-ksilena ter o-ksilena v povprečju precej nizke, opazni pa so redki večji skoki, ki se pojavijo pri prej naštetih onesnaževalih. V letu 2021 so se pojavili 10-krat. Ravni delcev PM₁₀ v letu 2021 so bile na merilnem mestu v Desklah nižje od standardov kakovosti, ki jih predpisuje zakonodaja. Povprečna letna vrednost PM₁₀ za leto 2021 je v Desklah znašala 15 µg/m³, mejna letna vrednost je 40 µg/m³. Do preseganj mejne dnevne vrednosti 50 µg/m³ je v letu 2021 v Desklah prišlo štirikrat. V koledarskem letu je dovoljeno 35 preseganj mejne dnevne vrednosti. Od vseh 38 onesnaževal, ki smo jih določili v delcih PM₁₀ so v Uredbi o kakovosti zunanjega zraka in Uredbi o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku, predpisani standardi kakovosti le za svinec, kadmij, arzen, nikelj in benzo(a)piren. Za teh pet onesnaževal so predpisane letne mejne/ciljne vrednosti. V letu 2021 v Desklah ni bila presežena mejna/ciljna vrednost za svinec, kadmij, arzen, nikelj. Za benzo(a)piren je bila ciljna vrednost dosežena. Ravni vseh petih policikličnih aromatskih ogljikovodikov PAH (benzo(a)antracen, benzo fluoranteni, benzo(a)piren, dibenzo(a,h)antracen in indeno(1,2,3-cd)piren) so na merilnem mestu Deskle višje kot v Novi Gorici. PAH imajo izrazit letni hod, saj so prisotni le v hladni polovici leta, v toplejših mesecih pa so njihove ravni pod mejo kvantitativne določitve. Glavni vir predstavljajo izpusti iz zastarelih kurilnih naprav, za katere so značilni slabši proces izogrevanja in slab energetski izkoristek. Tudi promet je vir PAH. Literatura navaja, da cementarne med drugim izpuščajo težke kovine (arzen, antimon, kadmij, krom, baker, mangan, svinec, cink, vanadij). V letu 2021 so bile v Desklah nekajkrat izmerjene povišane ravni teh onesnaževal. 13. junija 2021 so bile v Desklah močno povišane ravni svinca, antimona in bakra. 98 % izmerjenih ravni talija je bilo v letu 2021 pod mejo kvantitativne določitve. So bile pa v januarju in februarju nekajkrat izmerjene dnevne ravni talija nad mejo kvantitativne določitve. V istih dnevih so bile povišane še ravni mangana, kobalta, bakra, cinka, arzena in

¹⁶ Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje: Poročilo o meritvah kakovosti zraka v Desklah v občini Kanal ob Soči v letu 2021, april 2022

stroncija. Vira povišanih vrednosti kovin žal ni bilo mogoče nedvoumno določiti. Ravni ionov ter elementarnega in organskega ogljika so v Desklah podobne oziroma nižje kot v Novi Gorici. Rezultate kemijske analize so vnesli v receptorski model PMF (Positive Matrix Factorization), ki določi skupno odvisnost od značilnih indikatorjev (angl. tracers) za posamezen vir onesnaženja. PMF je receptorski model, ki se lahko uporablja za določitev in kvantifikacijo prispevkov posameznih virov delcev PM v zunanjem zraku. Na ta način se določajo tipi virov, ki prispevajo k izmerjenim ravnom PM10. Onesnaževala, pri katerih je bilo v enem letu več kot polovico rezultatov nižjih od meje kvantitativne določitve LOQ, niso bila vključena v PMF model.

Iz analize virov delcev PM10 lahko zaključimo, da na obeh merilnih mestih tako v Desklah kot tudi v Novi Gorici, prevladujejo štirje viri onesnaženja z delci PM10. Največji delež pripada sekundarnim delcem, ki nastanejo z fizikalno-kemijskimi procesi, nato sledijo izpusti iz prometa, resuspenzija in individualna kurišča na trda goriva. V Novi Gorici je bilo v manjšem deležu zaznati še aerosole iz morja in pa industrijski vir z izpustom svinca. Enoletne meritve kakovosti zraka v Desklah z izjemo povišanih ravni ozona v poletnem obdobju in dosežene ciljne vrednosti za benzo(a)piren niso pokazale prekomerne onesnaženosti zraka z onesnaževali glede na standarde kakovosti zunanjega zraka.

V letu 2022 je Kmetijski inštitut Slovenije izvedel vzorčenje tal¹⁷. Analizni rezultati anorganskih in organskih onesnaževal v tleh so pokazali, da so rezultati iz petih vzorčnih mest med seboj primerljivi. Po Uredbi (Ur. l. RS, št. 68/96) vsebnosti cinka, svinca in arzena na vseh vzorčnih mestih ne presegajo zakonodajnih mejnih vrednosti in ne predstavljajo nevarnosti za zdravje človeka ali okolje. Zakonodajne mejne imisijske vrednosti so bile presežene za baker, kadmij, krom, nikelj, kobalt, živo srebro in policiklične aromatske ogljikovodike (vsota) (PAH) in pomenijo takšno obremenitev za tla, da še zagotavljajo življenjske razmere za rastline in živali in ne poslabšujejo kakovost podtalnice ter rodovitnost tal. Pri tej vrednosti so učinki ali vplivi na zdravje človeka ali okolje še sprejemljivi. Zakonodajna opozorilna vrednost je bila presežena za element nikelj, kar pri določenih vrstah rabe tal nakazuje na verjetnost škodljivih učinkov ali vplivov na zdravje človeka ali okolje. Za element mangan v slovenski zakonodaji nimamo predpisanih mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednosti in lahko vrednosti, ki presegajo geokemična (naravna) ozadja primerjamo in interpretiramo le z drugimi dostopnimi podatki v strokovni literaturi. Vsebnosti šestvalentnega kroma v tleh so nižje in ne presegajo zakonodajne kritične imisijske vrednosti, ki je edina navedena mejna vrednost v omenjeni Uredbi. Največ elementov s preseženimi zakonodajnimi mejnimi in opozorilnimi vrednostmi smo izmerili na vzorčnih mestih Gorenje polje - KOS2022002 (kadmij, nikelj, PAH) in Morsko - KOS2022005 (baker, krom, nikelj in kobalt). Po en element je presegal zakonodajne mejne vrednosti na dveh vzorčnih mestih Deskle - KOS2022001 (živo srebro) in Kanal - KOS2022004 (nikelj). Na vzorčnem mestu Krstenice - KOS2022003 noben element ni presegal mejnih opozorilnih vrednosti. Izmerjene vrednosti elementov niso zelo visoke, a še vedno nekatere izmed njih presegajo vrednosti geokemičnih (naravnih) ozadij in tako nakazujejo na njihov antropogeni izvor. Industrijska dejavnost v okolici bi bila lahko vzrok za povečane vrednosti vseh preseženih elementov. Kmetijska dejavnost bi lahko vplivala na povišane vsebnosti bakra, kadmija, mangana in živega srebra. Višje koncentracije kroma, niklja in mangana v tleh pa so lahko tudi posledica geogenih procesov v tleh, kot je na primer preperevanje matične podlage (fliš). Tla vzorčnih mest so zmerno odcedna/prepustna. Parametri/lastnosti tal, ki vplivajo na sposobnost vezave anorganskih in organskih onesnaževal v tleh, so primerni in zato ni pričakovati izpiranja ugotovljenih neznatnih/nizkih količin onesnaževal v podzemne vode. Na gosti travni ruši vzorčnih mest lahko predvidevamo, da je prehod onesnaževal v človeka otežen, saj ljudje niso v direktnem stiku s tlemi. Poraščenost s travo prav tako omejuje vetrno erozijo in potencialen raznos kontaminiranih prašnih delcev. Glede na rezultate vsebnosti anorganskih in organskih parametrov v tleh vzorčnih mest so smiselni ukrepi na vseh preiskovanih vzorčnih mestih vzdrževanje travnate površine tal, na vzorčnem mestu Kanal - KOS2022004, kjer je površina mestoma gola, pa tudi zatravljanje, s čimer bi se dodatno preprečevalo vetrno prenašanje morebiti kontaminiranih delcev.

Po zaključenih meritvah bo občina pripravila program aktivnosti, kot je to razvidno iz izvedbenega dela te strategije (ukrep 1.3.).

Razvoj krajine bo usmerjen v ohranjanje naravnih in kulturnih danosti ter ohranjanje biotske raznovrstnosti ob hkratnem zagotavljanju gospodarskega razvoja. Potrebna je obnova in posodobitev delov vodovodnega omrežja, še vedno obstoja problematika oskrbe z vodo. Tudi odvajanje in čiščenje odpadne in padavinske vode je delno urejeno. Ravnanje z odpadki je urejeno, telekomunikacijska infrastruktura je v fazi dograjevanja, energetska infrastruktura je zadovoljivo urejena. Meritve kakovosti zraka v Desklah, izvedene v letu 2021, z izjemo povišanih ravni ozona v poletnem obdobju in dosežene ciljne vrednosti za benzo(a)piren, niso pokazale prekomerne onesnaženosti zraka z onesnaževali glede na standarde kakovosti zunanjega zraka.

¹⁷ Vir: https://www.obcina-kanal.si/mma/2022-0405_KOS21.Vzor_enjeTal.Kon_noPoro_ilo priloge_dig_pod_5april2022.pdf/2022050413442761/?m=1651664668, maj 2022

3 USKLAJENOST STRATEGIJE RAZVOJA OBČINE KANAL OB SOČI Z REGIJSKIMI, DRŽAVNIMI IN EU STRATEGIJAMI

3.1 Usklajenost z občinskimi in regijskimi strategijami

Občinski prostorski načrt občine Kanal ob Soči

Strategija je skladna z Občinskim prostorskim načrtom Občine Kanal ob Soči, tako v njenem analitičnem kot tudi v izvedbenem delu.

Strategija oskrbe s pitno vodo v občini Kanal ob Soči

Občina Kanal ob Soči je pripravila Strategijo oskrbe s pitno vodo v Občini Kanal ob Soči v februarju 2014 in jo v februarju 2016 dopolnila. Zanesljivost vodooskrbe pomeni, da je dobava pitne vode porabnikom konstantna, brez prekinitev, v zadostnih količinah in primernem tlaku v omrežju. Pomeni tudi, da je voda iz vodovodnega omrežja zdravstveno ustrezna. Zagotavljanje zadostnih količin pitne vode bo omogočeno:

- z uporabo vode iz reke Soče kot vira za pripravo pitne vode,
- z vključevanjem nezajetih vodnih virov,
- z izdelavo novih vrtin,
- z zagotavljanjem rezervnih vodnih virov.

Drugi ukrep se nanaša na zmanjševanje potrebnih količin pitne vode, in sicer:

- z zmanjševanjem izgub v cevovodih,
- z zmanjšanjem porabe pitne vode.

Program oskrbe s pitno vodo v občini Kanal ob Soči za obdobje 2022-2025

Program opredeljuje območja javnih vodovodnih sistemov in javnih hidrantnih omrežij ter opredeljuje okvirno časovnico izvedbe posameznih javnih vodovodnih sistemov oziroma javnih hidrantnih omrežij.

Program izvajanja javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v občini Kanal ob Soči za leto 2021-2024

Program opredeljuje javne kanalizacijske sisteme, ki se zaključujejo s čistilno napravo in javne kanalizacijske sisteme brez čistilne naprave. V nadaljevanju so predstavljene komunalne čistilne naprave in način izvajanja javne službe. Program je skladen s strategijo.

Strategija za mlade v občini Kanal ob Soči za obdobje 2020-2024

V letu 2019 je bila sprejeta Strategija za mlade v Občini Kanal ob Soči za obdobje 2020-2024 in je skladna s Strategijo razvoja Občine Kanal ob Soči za obdobje 2022-2030 v sledečih ciljih in ukrepih:

- Strateški cilj 1: Razvoj podjetništva in podjetnosti mladih
- Ukrep 1: Vzpostavitev obrtno industrijske cone Anhovo,
- Ukrep 2: Podporno okolje za mlade podjetnike,
- Ukrep 3: Povezovanje mladih brezposelnih in uspešnih mladih podjetnikov,
- Ukrep 4: Vzpostavitev povezav med brezposelnimi mladimi in zaposlovalci iz javnega sektorja,

Strateški cilj 2: Spodbujanje zaposlovanja mladih

- Ukrep 1: Finančna podpora deficitarnim poklicem v lokalnem okolju,

Strateški cilj 3: Podpora usposabljanju mladih – kompetence za večanje zaposljivosti

- Ukrep 1: Zagotavljanje infrastrukturne podpore za usposabljanje mladih,
- Ukrep 2: Vzpostavitev Poletne šole,
- Ukrep 3: Svetovanje mladim pri iskanju zaposlitve ter karijerne orientacije,
- Ukrep 4: Podpiranje mednarodnih projektov, sofinanciranih s strani Erasmus+ in drugih programov,

Strateški cilj 4: Vzpostavitev sistema celovitega informiranja mladih v občini

- Ukrep 1: Stalna rubrika za mlade v občinskem glasilu,
- Ukrep 2: Iskanje možnosti brezplačnega plaketiranja za mlade,
- Ukrep 3: Informiranje mladih preko informacijsko komunikacijske tehnologije,

Strateški cilj 5: Dvig zdravega življenjskega sloga

- Ukrep 1: Aktivno svetovanje mladim o zdravem načinu življenja,
- Ukrep 2: Ureditev infrastrukture za spodbujanje zdravega načina življenja,

Strateški cilj 6: Povečanje dostopnosti stanovanj za mlade

- Ukrep 1: Povečati število neprofitnih stanovanj za mlade in mlade družine,

- Ukrep 2: Zagotavljanje občinskih sredstev za subvencioniranje tržnih stanovanj,
- Strateški cilj 7: Spodbujanje prostovoljstva in aktivizma mladih
- Ukrep 1: Aktivno vključevanje mladih prostovoljcev v dejavnosti lokalne skupnosti,
 - Ukrep 2: Ogled in prenos dobrih praks prostovoljstva,
- Strateški cilj 8: Izboljšanje pogojev za delovanje mladinskega sektorja
- Ukrep 1: Sofinanciranje letovanj za mlade,
 - Ukrep 2: Ureditev mladinskega prostora,
- Strateški cilj 9: Sodelovanje mladih z odločevalci
- Ukrep 1: Podpora delovanju Komisije za mladinska vprašanja pri županji.

Prvi osnutek strategije Pametne vasi na območju KS Anhovo-Deskle za obdobje 2022-2030 (maj 2022)

Zavod za zeleni razvoj Soške doline je skladno z izvedeno analizo stanja v občini Kanal ob Soči definiral ključna razvojno potencialna območja ter na tej osnovi pripravlja Strategijo Pametne vasi na območju Krajevne skupnosti Anhovo-Deskle za obdobje 2022-2030, ki so skladna z občinsko razvojno strategijo. Strategija izhaja iz koncepta Pametnih vasi in zasleduje cilje Skupnega strateškega načrta 2023-2027 skupne kmetijske politike za Slovenijo. Navezuje se tudi na cilje Strategije razvoja Slovenije do leta 2030, Regionalnega razvojnega programa Severne Primorske (Goriške) razvojne regije 2021-2027 in Strategije razvoja občine Kanal ob Soči za obdobje 2022-2030. Strategija Pametne vasi na območju KS Anhovo-Deskle je razvojni dokument v podporo Občini Kanal ob Soči pri uresničevanju projektov trajnostnega razvoja. Razvojna področja vključno s specifičnimi cilji in naborom projektov:

Razvojno področje 1: Kulturno in družbeno življenje

Specifični cilj: Ureditev infrastrukture in priprava programskih vsebin

- Projekt: Izgradnja nadstreška in obnova učilnice Godbeniške šole Deskle v Kulturnem domu Deskle,
- Projekt: Ureditev kompleksa Ladišče pri Prelesju in priprava programov za različne ciljne skupine,

Razvojno področje 2: Izobraževanje

Specifični cilj: Izobraževanje mladih za zeleni prehod ter opolnomočenje starejšega prebivalstva na področju digitalnih tehnologij z usposabljanjem in zagotovitvijo mobilne opreme

- Projekt: Delavnice za mlade na temo zelenega prehoda,
- Projekt: Digitalno izobraževanje starejšega prebivalstva,

Razvojno področje 3: Socialna oskrba

Specifični cilj: Ureditev varovanih stanovanj in pomoč starejšim pri osnovni oskrbi

- Projekt: Obnova zapuščenega objekta »Samski dom Deskle« za varovana stanovanja¹⁸,

Razvojno področje 4: Stanovanjska oskrba

Specifični cilj: Ureditev stanovanj za gospodinjstva

- Projekt: Obnova zapuščenega objekta »Samski dom Deskle« za stanovanja,

Razvojno področje 5: Podjetništvo

Specifični cilj: Krepitev sposobnosti podjetnikov pri prijavljanju na javne razpise

- Projekt: Spodbujanje malih in srednje velikih podjetij za prijavljanje na razpise za pridobitev javnih sredstev,

Razvojno področje 6: Turizem

Specifični cilj: Izgradnja infrastrukture in razširitev obstoječe turistične ponudbe

- Projekt: Izgradnja sodobnega parkirišča za avtodome z urejenim prostorom za oskrbo avtodomov in sanitarnim objektom v Športnem parku Ložice,
- Projekt: Priprava vsebine ter izvedba in montaža digitalne informacijske table v Športnem parku Ložice,
- Projekt: Ureditev downhill steze Ložice za javno uporabo,
- Projekt: Opremljenost turistične infrastrukture z usmerjevalnimi tablami,
- Projekt: Obnova zapuščenega objekta »Samski dom Deskle« za turistične kapacitete,

Razvojno področje 7: Kmetijstvo

Specifični cilj: Razvoj in promocija lokalnih izdelkov

- Projekt: Trgovina z izdelki lokalnih pridelovalcev in promocija preko skupne spletne strani¹⁹,
- Projekt: Spodbujanje kmetijskih gospodarstev za prijavljanje na razpise za pridobitev javnih sredstev,

Razvojno področje 8: Širokopasovna povezava

Specifični cilj: Vzpostavitev sodobnih omrežnih telekomunikacijskih povezav

- Projekt RUNE v izvajanju,

Razvojno področje 9: Trajnostna mobilnost

Specifični cilj: Ureditev kolesarskih povezav in spodbujanje električne mobilnosti

- Projekt: Postavitev električne polnilnice v Športnem parku Ložice²⁰,

¹⁸ Projekt je vezan na tri razvojna področja: socialno oskrbo, stanovanjsko oskrbo in turizem. Z njegovo realizacijo bodo doseženi trije različni cilji: zagotovitev varovanih stanovanj, stanovanj za gospodinjstva in turističnih kapacitet. S tem namenom je projekt zaveden pri vseh omenjenih področjih.

¹⁹ Projekt se nanaša tudi na področje turizma, kjer ni ponovno izpostavljen.

²⁰ Projekt sovпада tudi s področji turizma ter obnovljivih virov energije in racionalne rabe energije, kjer ni ponovno izpostavljen.

- Projekt: Obnova ali novogradnja učne energetske učinkovite hiše na lokaciji KS Anhovo-Deskle,

Razvojno področje 10: Obnovljivi viri energije in racionalna raba energije

Specifični cilj: Postavitev sončnih elektrarn na objekte v lasti občine in vzpostavitev energetskih skupnosti/zadrug

- Projekt: Postavitev sončne elektrarne na objekt v Športnem parku Ložice in vzpostavitev energetske skupnosti ali zadruge,
- Projekt: Postavitev sončne elektrarne na strojnici ob HE Plave.

Strategija vzpostavitve pametne občine Kanal ob Soči za obdobje 2022-2027

Strategija je bila pripravljena v letu 2021 in je skladna z Razvojno strategijo Občine Kanal ob Soči za obdobje 2022-2030 predvsem z zastavljenimi področji, cilji in ukrepi:

Področje energetike

Področni cilj 1: Optimizirana in učinkovita raba energentov na trajnostni način

- Ukrep 1: Sistem za daljinsko upravljanje in monitoring javne razsvetljave, ogrevanja in drugih javnih energetskih storitev,

Področni cilj 2: Učinkovit dostop do obnovljivih virov energije

- Ukrep 1: Postavitev polnilnih postaj za električna vozila in elektrifikacija voznega parka javnih uslužbencev,
- Ukrep 2: Namestitev sončnih elektrarn in energetskih senzorjev na stavbe v javni lasti,

Področje okolja

Področni cilj 1: Podrobno in natančno spremljanje ter zbiranje podatkov o okolju

- Ukrep 1: Postavitev senzorjev za merjenje podnebnih parametrov,

Področni cilj 2: Monitoring stanja cestišč v občini ter preventivno reševanje morebitnih težav

- Ukrep 1: Namestitev senzorjev za merjenje parametrov o pogojih na cestiščih,
- Ukrep 2: Namestitev modrih odsevnikov za odvratanje divjadi od voznih poti,

Področni cilj 3: Optimizirano zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov na območju Občine Kanal ob Soči

- Ukrep 1: Nastavitev senzorskega sistema in opremljanje zabojnikov, javnih košev in ekoloških otokov s telemetrijo,
- Ukrep 2: Namestitev nadzornih sistemov na divjih odlagališčih,

Področje uprave in družbenih dejavnosti

Področni cilj 1: Digitalna optimizacija in avtomatizacija občinskih storitev

- Ukrep 1: Uvedba položaja vodje digitalne transformacije in občinskega vsebinskega koordinatorskega skupne infrastrukture,
- Ukrep 2: Izdajanje elektronskih vlog, elektronsko podpisovanje in avtomatizirana obdelava dokumentov z digitalno identiteto,
- Ukrep 3: Prenos celotne občinske dokumentacije v e-arhiv ODOS,
- Ukrep 4: Občinska rezervacijska platforma,
- Ukrep 5: Digitalno obveščanje občanov,

Področni cilj 2: Povečanje stopnje in kvalitete aktivne participacije ter komunikacije med občino in občani

- Ukrep 1: Participativni proračun,
- Ukrep 2: Opozorilna funkcija za poškodbe / napake na objektih, zemljiščih in javni razsvetljavi,
- Ukrep 3: Uveljavitev prakse videokonferenc,
- Ukrep 4: Funkcija oddajanja predlogov in pobud ter izvedba anket na aplikaciji,

Področje gospodarstva

Področni cilj 1: Povečanje medsebojne povezanosti in splošne konkurenčnosti lokalnega gospodarstva

- Ukrep 1: Vzpostavitev baze prostih parcel, obratov, hal, pisarn, poslovnih prostorov v enotni bazi,
- Ukrep 2: Popis digitalnih in računalniških kompetenc občanov in uslužbencev javne uprave,
- Ukrep 3: Izobraževanje zaposlenih na občinski upravi o digitalizaciji in dvigovanje njihovih digitalnih kompetenc,
- Ukrep 4: Priprava programskega svetovalnega okolja za izobraževanje odraslih in povezovanje občanov, aktivnih drugje, z matično občino,

Področje varnosti

Področni cilj 1: Učinkovitejši varnostni nadzor na območju Občine Kanal ob Soči

- Ukrep 1: Namestitev digitalnih nadzornih kamer na javnih površinah,
- Ukrep 2: Namestitev digitalnih nadzornih kamer na prometnih križiščih in nevarnih odsekih poti,
- Ukrep 3: Spremljanje vibracij in materialnega stanja konstrukcije za stavbe, mostove in zgodovinske spomenike,

Področni cilj 2: Krepitev kibernetske varnosti programske in strojne opreme ter shranjenih podatkov

- Ukrep 1: Intenzivno izobraževanje zaposlenih na občinski upravi in javnih službah o kibernetski varnosti in zaščiti,

Področje športa

Področni cilj 1: Digitalizacija športne infrastrukture ter športnih storitev v Občini Kanal ob Soči

- Ukrep 1: Digitalni zemljevid športno rekreativnih površin,
- Ukrep 2: Funkcija prijav na rekreacijske dogodke na aplikaciji,

Področje kulturne in naravne dediščine

Področni cilj 1: Zaščita kulturne in naravne dediščine v Občini Kanal ob Soči

- Ukrep 1: Digitalizacija občinske naravne in kulturne dediščine,

Področje turizma

Področni cilj 1: Digitalizacija in optimizacija turistične ponudbe Občine Kanal ob Soči

- Ukrep 1: Digitalni personalizirani večjezični turistični vodič, dostopen na aplikaciji,

Področje mobilnosti

Področni cilj 1: Pametno upravljanje lokalnega prometa

- Ukrep 1: Pametni dostop do peš con in drugih površin z omejitvami za motorna vozila,
- Ukrep 2: Pametna parkirišča,
- Ukrep 3: Namestitev pametnih tabel za merjenje hitrosti vozil in štetje prometa,
- Ukrep 4: Omogočanje plačila parkirnin z uporabo aplikacije,
- Ukrep 5: Implementacija storitve PROSTOFER na občinsko aplikacijo,
- Ukrep 6: Zagotavljanje multimodalnosti javnega prevoza,

Področje lokalnega kmetijstva in preskrbe s hrano

Področni cilj 1: Razvoj pametnega kmetijstva v Občini Kanal ob Soči

- Ukrep 1: Sistem digitalnega varovanja kmetijskih zemljišč,

Področje voda

Področni cilj 1: Stroškovno ugodno, učinkovito in trajnostno naravnano vodenje vodnega sistema Občine Kanal ob Soči

- Ukrep 1: Pametni vodni sistem za optimizacijo hidravličnih parametrov in stroškov,
- Ukrep 2: Pametni števci vode v objektih v javni lasti,
- Ukrep 3: Namestitev rezervoarjev, opremljenih s senzorji za spremljanje količine deževnice,
- Ukrep 4: Namestitev merilnih senzorjev na reki Soči,

Področje zdravja in prebivalstva

Področni cilj 1: Dvig kvalitete zdravstvenih storitev in izboljšanje splošnega zdravstvenega stanja občanov in občanov

- Ukrep 1: Video obravnave pri zdravniku na daljavo,
- Ukrep 2: Terminali za pregled zdravstvenih podatkov občanov pri zdravstvenih ustanovah,
- Ukrep 3: Paneli za spremljanje časa zdravstvene obravnave,

Področje telekomunikacij

Področni cilj 1: Kvalitetnejši in zmogljivejši dostop do interneta za občane in obiskovalce občine

- Ukrep 1: Vzpostavitev večjega števila brezplačnih Wi-Fi točk,

Področje zaščite in reševanja

Področni cilj 1: Odzivnejše in učinkovitejše krizno komuniciranje ter upravljanje na območju občine

- Ukrep 1: Sistem za podporo kriznemu komuniciranju ter upravljanju,
- Ukrep 2: Digitalne povezave in sledenje voznemu parku gasilcev, reševalcev in civilne zaščite.

Osnutek Regionalnega razvojnega programa Severne Primorske (Goriške razvojne regije) 2021-2027 (RRP)

Strategija je skladna s Programom priprave RRP za Severno Primorsko (Goriško razvojno) regijo, ki je bil sprejet na 20. seji Razvojnega sveta Severne Primorske (Goriške razvojne) regije dne 13.9.2018, ter z osnutki RRP. Prioritete strategije sovpadajo z zastavljenimi prioritetami in ukrepi RRP, in sicer:

Prioriteta 1: Regija za ljudi

- Ukrep 1: Večja socialna vključenost,
- Ukrep 2: Trg dela in zaposlovanja,
- Ukrep 3: Aktivno in zdravo staranje in krepitev zdravega življenjskega sloga,
- Ukrep 4: Pestra ponudba prostočasnih dejavnosti (kultura, šport in druge prostočasne dejavnosti),
- Ukrep 5: Večja dostopnost storitev splošnega pomena,
- Ukrep 6: Razpoložljiva, dostopna in primerna stanovanja,
- Ukrep 7: Ohranjanje vitalnosti obmejnih problemskih območij,

Prioriteta 2: Bolj pametna regija

- Ukrep 1: Infrastruktura in podporno okolje za povečanje konkurenčnosti gospodarstva v regiji,
- Ukrep 2: Raziskave, razvoj in inovativna dejavnost za trajnostno gospodarstvo,
- Ukrep 3: Razvoj, promocija in trajnostne oblike turizma,
- Ukrep 4: Izgradnja manjkajoče infrastrukture za razvoj turizma,

Prioriteta 3: Bolj zelena regija

- Ukrep 1: Bolj trajnostno upravljanje naravnih virov in zagotavljanje javnih dobrin,

- Ukrep 2: Sistematično, načrtno prilagajanje podnebnim spremembam in nadgradnja upravljanja varstva pred naravnimi nesrečami,
- Ukrep 3: Ustreznejše upravljanje varovanih območij ter doseganje višje stopnje varovanja okolja in biotske raznovrstnosti,
- Ukrep 4: Izgradnja in rekonstrukcija infrastrukture za proizvodnjo obnovljivih virov energije,
- Ukrep 5: Trajnostni razvoj podeželja,

Prioriteta 4: Bolj povezana regija

- Ukrep 1: Povečanje obsega, kakovosti in dostopnosti do storitev JPP,
- Ukrep 2: Izboljšanje cestne, železniške ter komunikacijske infrastrukture,
- Ukrep 3: Uvajanje novih storitev, povezanega načrtovanja in upravljanja prometa ter krepitev trajnostne mobilnosti,

Prioriteta 5: Učinkovito upravljanje razvoja regije s poudarkom na teritorialnih mehanizmih / pristopih

- Ukrep 1: Izvajanje teritorialnih pristopov,
- Ukrep 2: Uvedba regionalnega prostorskega planiranja,
- Ukrep 3: Ukrepi na obmejnih problemskih območjih,
- Ukrep 4: Priprava RRP in izvajanje regijskih, čezmejnih in mednarodnih projektov,
- Ukrep 5: Uvajanje digitalizacije za učinkovito upravljanje virov in za približanje storitev občanom na ravni regije.

3.2 Usklajenost z državnimi strategijami

Strategija razvoja Slovenije (SRS) 2030

Strategija je usklajena s Strategijo razvoja Slovenije 2030 predvsem s sledečimi razvojnimi cilji Slovenije:

- zdravo in aktivno življenje,
- znanje in spretnosti za kakovostno življenje in delo,
- dostojno življenje za vse,
- gospodarska stabilnost,
- konkurenčen in družbeno odgovoren podjetniški in raziskovalni sektor,
- vključujoč trg dela in kakovostna delovna mesta,
- nizkoogljično krožno gospodarstvo,
- trajnostno upravljanje naravnih virov,
- učinkovito upravljanje in kakovostne javne storitve.

Osnutek Naložbenih potreb za obdobje 2021-2027 v okviru kohezijske politike

Strategija je skladna s cilji politik, opredeljenimi v osnutku Naložbenih potreb za obdobje 2021-2027 v okviru kohezijske politike:

Cilj politike 1: Pametnejša Evropa – Inovativna in pametna industrijska preobrazba:

- izboljšanje raziskovalnih in inovacijskih zmogljivosti ter upajanje naprednih tehnologij,
- uživanje koristi digitalizacije za državljane, podjetja in vlade, da bi državljani, podjetja in vlade izkoristili prednosti digitalizacije,
- izboljšanje rasti in konkurenčnosti malih in srednjih podjetij,
- razvoj znanj in spretnosti za pametno specializacijo, industrijsko tranzicijo in podjetništvo,

Cilj politike 2: Nizko ogljična in bolj zelena Evropa – čist in pravičen energetski prehod, zelene in modre naložbe, krožno gospodarstvo, prilagajanje podnebnim spremembam ter preprečevanje tveganj

- spodbujanje ukrepov za energetsko učinkovitost,
- spodbujanje obnovljivih virov energije,
- razvoj pametnih energetskih sistemov in omrežij ter hrambe energije na lokalni ravni,
- spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanje tveganj in krepitev odpornosti na nesreče,
- spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri,
- spodbujanje prehoda na krožno gospodarstvo,
- spodbujanje biotske raznovrstnosti, zelene infrastrukture v urbanem okolju in zmanjšanje onesnaženja,

Cilj politike 3: Bolj povezana Evropa – mobilnost in regionalna povezljivost informacijske in komunikacijske tehnologije

- izboljšanje digitalne povezljivosti,
- razvoj trajnostnega, pametnega, varnega in intermodalnega omrežja TEN-T, ki je odporno na podnebne spremembe,
- razvoj trajnostne, pametne in prestopne nacionalne, regionalne in lokalne mobilnosti, ki je odporna na podnebne spremembe, vključno z boljšim dostopom do omrežja TEN-T in čezmejno mobilnostjo,
- spodbujanje trajnostne večmodalne urbane mobilnosti,

Cilj politike 4: Bolj socialna Evropa – izvajanje evropskega stebra socialnih pravic

- izboljšanje dostopa do zaposlitve za vse iskalce zaposlitve, zlasti mlade in dolgotrajno brezposelne, ter neaktivne osebe, spodbujanje samozaposlovanja in socialnega gospodarstva,
- posodabljanje institucij in služb trga dela za oceno in predvidevanje potreb po spretnostih ter zagotavljanje pravočasne in prilagojene pomoči in podpore pri usklajevanju ponudbe in povpraševanja, prehodov in mobilnosti na trgu dela,
- spodbujanje udeležbe na trgu dela, uravnotežene glede na spol in boljše usklajenosti poklicnega in zasebnega življenja, vključno z dostopom do otroškega varstva in oskrbe za vzdrževane osebe,
- spodbujanje prilagajanja delavcev, podjetij in podjetnikov spremembam ter aktivnega in zdravega staranja ter zdravega in dobro prilagojenega delovnega okolja, ki obravnava zdravstvena tveganja,
- povečanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter njihove relevantnosti za potrebe trgov dela, da se podpre pridobivanje ključnih kompetenc, vključno z digitalnimi spretnostmi,
- spodbujanje vseživljenjskega učenja, zlasti prožnih možnosti za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo za vse, ob upoštevanju digitalnih spretnosti, boljše predvidevanje sprememb in zahtev po novih spretnostih na podlagi potreb trga dela, olajševanje kariernih prehodov in spodbujanje poklicne mobilnosti,
- izboljšanje dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja prek razvoja infrastrukture,
- pospeševanje aktivnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti in aktivne udeležbe ter povečanje zaposljivosti,
- krepitev enakopravnega in pravočasnega dostopa do kakovostnih, vzdržnih in cenovno ugodnih storitev, posodabljanje sistemov socialne zaščite, vključno s spodbujanjem dostopa do socialne zaščite, izboljšanje dostopnosti, učinkovitosti in odpornosti zdravstvenih sistemov in storitev dolgotrajne oskrbe,
- spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialne izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi in otroki.

Cilj politike 5: Evropa, ki je bliže državljanom, s spodbujanjem trajnostnega in celostnega razvoja mestnih podeželskih in obalnih območij ter lokalnih pobud

- spodbujanje celostnega socialnega, gospodarskega in okoljskega razvoja, kulturne dediščine in varnosti v urbanih območjih,
- spodbujanje celostnega socialnega, gospodarskega in okoljskega lokalnega razvoja, kulturne dediščine in varnosti, vključno s podeželjem in obalnimi območji, tudi prek lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.

Načrt za okrevanje in odpornost (NOO)

Napredna Slovenija bo postala:

- Pametna in trajnostna Slovenija,
- Zelena Slovenija,
- Odgovorna Slovenija, država, blizu ljudem,
- Digitalna Slovenija.

Področja in ukrepi NOO so skladni s Strategijo razvoja Občine Kanal ob Soči.

Področje 1: Zeleni prehod

- Komponenta 1: Obnovljivi viri energije in učinkovita raba energije v gospodarstvu,
- Komponenta 2: Trajnostna prenova stavb,
- Komponenta 3: Čisto in varno okolje,
- Komponenta 4: Trajnostna mobilnost,
- Komponenta 5: Krožno gospodarstvo – učinkovita raba virov,

Področje 2: Digitalna preobrazba

- Komponenta 1: Digitalna preobrazba gospodarstva,
- Komponenta 2: Digitalna preobrazba javnega sektorja in javne uprave,

Področje 3: Pametna, trajnostna in vključujoča rast

- Komponenta 1: Raziskave, razvoj in inovacije,
- Komponenta 2: Dvig produktivnosti, prijazno poslovno okolje za investitorje,
- Komponenta 3: Trg dela – ukrepi za zmanjševanje posledic negativnih strukturnih trendov,
- Komponenta 4: Preoblikovanje slovenskega turizma ter investicije v infrastrukturo na področju turizma in kulturne dediščine,
- Komponenta 5: Krepitev kompetenc, zlasti digitalnih in tistih, ki jih zahtevajo novi poklici,
- Komponenta 6: Učinkovite javne institucije,

Področje 4: Zdravstvo in socialna varnost

- Komponenta 1: Zdravstvo,
- Komponenta 2: Socialna varnost in dolgotrajna oskrba,
- Komponenta 3: Stanovanjska politika.

Osnutek Strateškega načrta Skupne kmetijske politike 2023-2027

Strateški načrt vsebuje ključne strateške usmeritve za izvajanje Skupne kmetijske politike (v nadaljevanju: SKP) v Republiki Sloveniji in podaja nabor ukrepov oziroma intervencij za njihovo uspešno in učinkovito izvajanje (slika 13). Prvič je v enotnem dokumentu opredeljena celotna SKP, tako I. steber, ki obsega neposredna plačila in sektorske ukrepe, kot tudi II. steber, ki obsega politiko razvoja podeželja. Skupna strateška obravnava obeh stebrov prinaša novo dimenzijo in pozitivno vpliva na zagotavljanje sinergij in dopolnjevanja med intervencijami, s tem pa prinaša tudi večje učinke obeh stebrov pri uresničevanju zastavljenih ciljev celotne SKP. In prav velik poudarek na doseganju ciljev ter preverjanju rezultatov in uspešnosti, predstavlja vodilo nove SKP. Reforma SKP za obdobje 2023–2027 temelji na treh splošnih ciljih in devetih specifičnih ciljih, ki so podkrepljeni s horizontalnim ciljem spodbujanja prenosa znanja, inovacij in digitalizacije v kmetijstvu in na podeželskih območjih.

Spodbujanje pametnega, konkurenčnega, odpornega in raznoliškega kmetijskega sektorja, ki zagotavlja dolgoročno prehransko varnost	Podpora in krepitev varstva okolja, vključno z biotsko raznovrstnostjo, in podnebnih ukrepov ter prispevanje k doseganju okoljskih in podnebnih ciljev Unije, vključno z njenimi zavezami iz Pariškega sporazuma	Krepitev socialno-ekonomskega tkiva podeželja
(1) Podpora vzdržnim dohodkom kmetij in odpornosti kmetijskega sektorja po vsej Uniji, da se poveča dolgoročna prehranska varnost in kmetijska raznolikost ter zagotovi gospodarska trajnostnost kmetijske proizvodnje v Uniji	(4) Prispevanje k blaženju podnebnih sprememb in prilagajanju nanje, vključno z zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov in povečanjem sequestracije ogljika, ter spodbujanje trajnostne energije	(7) Privabljanje in zadrževanje mladih kmetov in drugih novih kmetov v tem poklicu ter spodbujanje trajnostnega razvoja podjetij na podeželju
(2) Krepitev tržne usmerjenosti in povečanje tako kratko- kot dolgoročne konkurenčnosti kmetij, tudi z večjim poudarkom na raziskavah, tehnologiji in digitalizaciji	(5) Spodbujanje trajnostnega razvoja in učinkovitega upravljanja naravnih virov, kot so voda, tla in zrak, vključno z zmanjšanjem odvisnosti od kemikalij	(8) Spodbujanje zaposlovanja, rasti, enakosti spolov, vključno s participacijo žensk v kmetovanju, socialne vključenosti in lokalnega razvoja na podeželju, vključno s krožnim biogospodarstvom in trajnostnim gozdarstvom
(3) Izboljšanje položaja kmetov v vrednostni verigi	(6) Prispevanje k zaustavitvi in obratu trenda izgube biotske raznovrstnosti, krepitev ekosistemskih storitev ter ohranjanje habitatov in krajine	(9) Izboljšanje odziva kmetijstva Unije na zahteve družbe glede hrane in zdravja, vključno z visokokakovostno, varno in hranljivo hrano, pridelano na trajnostni način, zmanjšanje živilskih odpadkov ter izboljšanje dobrobiti živali in zatiranje protimikrobne odpornosti
Horizontalni cilj Modernizacija kmetijstva in podeželja s spodbujanjem in razširjanjem znanja, inovacij in digitalizacije		

Slika 10: Cilji skupne kmetijske politike 2023-2027 (osnutek)

Vir: <https://skp.si/skupna-kmetijska-politika-2023-2027>

Program razvojnih spodbud za obmejna problemska območja v obdobju 2022-2025

Splošni in specifični cilji programa so skladni s cilji Strategije razvoja Občine Kanal ob Soči. Podčrtani so ukrepi, v okviru katerih bodo občina oziroma podjetja lahko kandidirali za dodatne vire sofinanciranja:

Splošni cilj 1: Izboljšanje kakovosti bivanja

Specifični cilj 1: Izboljšanje stanja okolja in infrastrukture

- Ukrep 1: Izgradnja in rekonstrukcija vodovodne infrastrukture,
- Ukrep 2: Izgradnja in rekonstrukcija kanalizacijske infrastrukture,

Specifični cilj 2: Zagotavljanje osnovnih bivalnih pogojev

- Ukrep 1: Podpora reševanju stanovanjskega vprašanja,

Specifični cilj 3: Krepitev stotitev trajne oskrbe in omejevanje socialne izključenosti

- Ukrep 1: Programi dolgotrajne oskrbe oseb, ki potrebujejo tujo pomoč,

Specifični cilj 4: Izboljšanje zdravstvenega stanja prebivalstva na oziroma nad povprečje Republike Slovenije

- Ukrep 1: Financiranje športne in rekreacijske infrastrukture,

Splošni cilj 2: Izboljšanje prometne dostopnosti

Specifični cilj 1: Cestna infrastruktura

- Ukrep 1: Cestna infrastruktura,

Specifični cilj 2: Izboljšanje javnega potniškega prometa

- Ukrep 1: Integracija posebnih (šolskih, delavskih) prevozov v javni potniški promet (sistemsko na ravni države),
- Ukrep 2: Sofinanciranje prevozov na klic,
- Ukrep 3: Sofinanciranje javnega prevoza za doseganje primerne pogostosti voženj (ki presegajo obstoječe standarde dostopnosti),
- Ukrep 4: Podaljševanje linij javnega potniškega prometa z namenom izboljšanja dostopnosti do bližnjih središč znotraj države ali prek državne meje,

Specifični cilj 3: Povezovanje prostorskega in prometnega načrtovanja na ravni občine / regije

- Ukrep 1: Povezovanje prostorskega in prometnega načrtovanja na ravni občine / regije,

Specifični cilj 4: Spodbujanje trajnostne mobilnosti

- Ukrep 1: Izgradnja kolesarskih povezav v navezavi na integralne turistične produkte,
- Ukrep 2: Spodbujanje alternativnih oblik trajnostne mobilnosti,
- Ukrep 3: Souporaba avtomobila (car-sharing) na ravni vasi – pilotni projekti,

Splošni cilj 3: Izboljšanje dostopnosti do storitev

Specifični cilj 1: Dostopnost do storitev

- Ukrep 1: Krepitev storitev splošnega pomena,
- Ukrep 2: Krepitev oskrbnih storitev,
- Ukrep 3: Enotni distribucijski centri,

Specifični cilj 2: IKT infrastruktura

- Ukrep 1: IKT infrastruktura – izboljšanje pokritosti območij s širokopasovnim dostopom do interneta,

Splošni cilj 4: Izboljšanje gospodarskega stanja

Specifični cilj 1: Spodbujanje investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest

- Ukrep 1: Spodbujanje začetnih investicij,
- Ukrep 2: Subvencije za zagon in ponovni zagon podjetij,
- Ukrep 3: Ugodni krediti,
- Ukrep 4: Garancije za zavarovanje bančnih kreditov s subvencijo obrestne mere,

Specifični cilj 2: Spodbujanje razvoja človeških virov

- Ukrep 1: Projektno sofinanciranje vključevanja diplomantov v delo na razvojnih projektih podjetij,
- Ukrep 2: Regijska štipendijska shema,
- Ukrep 3: Usposabljanje prebivalstva v OPO za uspešno in zdravo življenje,

Specifični cilj 3: Spodbujanje socialnega podjetništva in združništva

- Ukrep 1: Spodbujanje socialnega podjetništva,
- Ukrep 2: Spodbujanje združništva,

Specifični cilj 4: Podporno okolje za podjetništvo in promocija OPO za spodbujanje gospodarskega razvoja

- Ukrep 1: Izgradnja in širitev poslovnih con,
- Ukrep 2: Zagotavljanje inovativnih ekosistemov ekonomsko-poslovne infrastrukture,
- Ukrep 3: Podporne storitve subjektov inovativnega okolja,
- Ukrep 4: Promocija obmejnih problemskih območij,

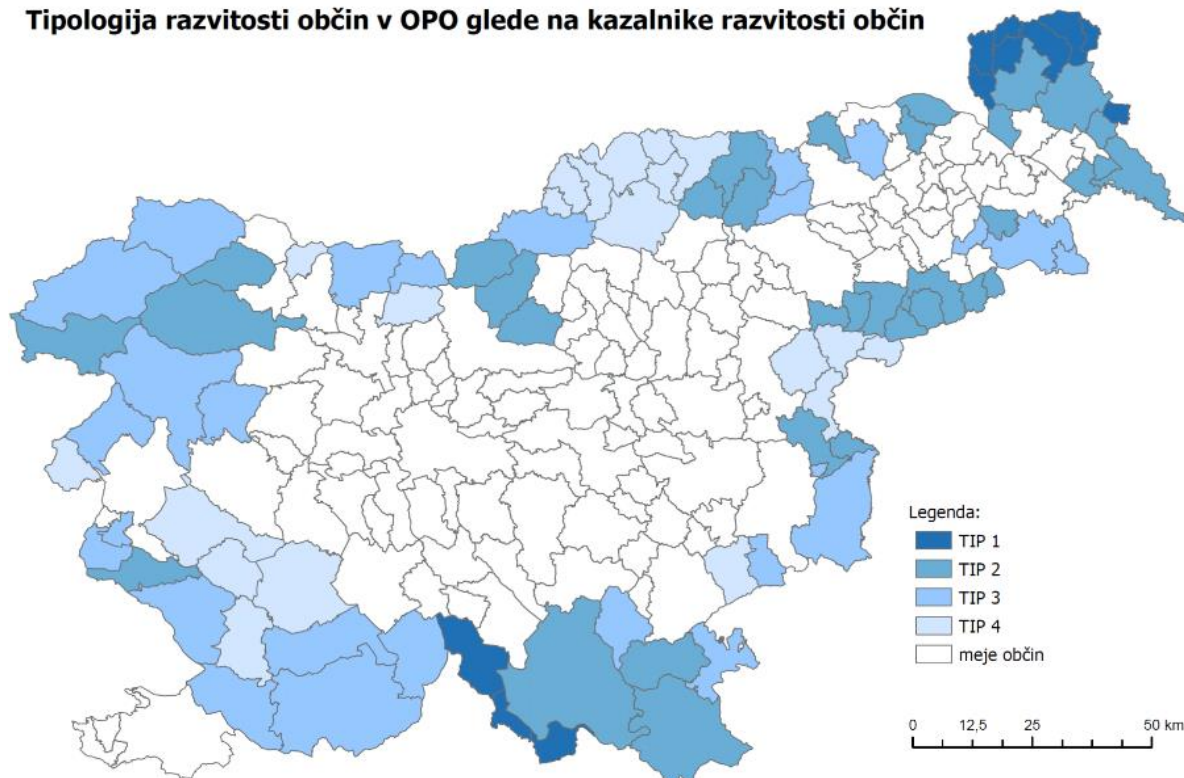
Specifični cilj 5: Spodbujanje razvoja turizma

- Ukrep 1: Spodbujanje razvoja turističnih produktov, storitev in izgradnje turistične infrastrukture,
- Ukrep 2: Uvajanje ukrepov snovne in energetske učinkovitosti v turizmu,

Splošni cilj 5: Izboljšanje demografskega stanja

Občina Kanal ob Soči se uvršča med občine znotraj obmejnih problemskih območij. Skladno s tipologijo se uvršča v TIP 3: Zmeren gospodarski razvoj in zmerne razvojne možnosti (slika 12).

Tipologija razvitosti občin v OPO glede na kazalnike razvitosti občin

Slika 11: Tipologija razvitosti občin v OPO glede na kazalnike razvitosti občin

Vir: Program razvojnih spodbud za obmejna problemska območja v obdobju 2022-2025

Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje 2022-2027

Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje in prostor je sprejela Operativni program oskrbe s pitno vodo za obdobje od 2022 do 2027 v letu 2021. Strategija je skladna s sledečimi cilji in ukrepi operativnega programa, primerljivo na občinski ravni:

Cilj 1: Zajetja, ki so namenjena oskrbi s pitno vodo, so zavarovana pred onesnaževanjem.

- Ukrep 1: Določitev vodovarstvenih območij za vsa vodna telesa, ki se uporabljajo za odvzem ali so namenjena za oskrbo s pitno vodo.
- Ukrep 2: Sanirajo se 3 potencialno onesnažena območja, ki se nahajajo na območju zajetja znotraj vodovarstvenih območij (Osrednjeslovenska, Podravska, Pomurska).

Cilj 2: Monitoring kakovosti podzemne oziroma površinske vode, ki se uporablja za oskrbo s pitno vodo, se izvaja na ustreznih merilnih mestih, v ustreznem časovnem intervalu in s parametri, ki zagotavljajo zanesljivo oceno stanja podzemnih oziroma površinskih voda.

- Ukrep 1: Vključitev stroškov vodnega povračila za vodne izgube v ceno izvajanja storitev oskrbe s pitno vodo, le do dopustne ravni vodnih izgub.

Cilj 3: Javni vodovodi, ki oskrbujejo 5.000 ali več prebivalcev imajo infrastrukturni indikator vodnih izgub (ILI) manjši ali enak 1,5. Javni vodovodi, ki oskrbujejo manj kot 5.000 prebivalcev imajo vodne izgube manjše ali enake 20% načrpane vode.

- Ukrep 1: Vključitev stroškov vodnega povračila za vodne izgube v ceno izvajanja storitev oskrbe s pitno vodo, le do dopustne ravni vodnih izgub.
- Ukrep 2: Obnova cevovodov na javnem vodovodu
- Ukrep 3: Drugi ukrepi, povezani z zmanjšanjem vodnih izgub.

Cilj 4: Zagotovitev rezervnih zajetij za pitno vodo za javne vodovodne sisteme, ki oskrbujejo 300 ali več prebivalcev.

- Ukrep 1: Zagotovitev rezervnega zajetja za pitno vodo za 157 javnih vodovodov.

Cilj 5: Doseganje standarda opremljenosti iz 9. člena Uredbe o oskrbi s pitno vodo.

- Ukrep 1: Zagotovitev javnega vodovoda na 409 območjih poselitve oziroma za 54.797 prebivalcev.

Cilj 6: Povečanje varnosti oskrbe s pitno vodo na območjih javnih vodovodov.

- Ukrep 1: Zagotovitev ustrezne priprave vode za 55 javnih vodovodov.

Cilj 7: Povečanje učinkovitosti in gospodarnosti izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo.

- Ukrep 1: Priprava sprememb predpisov s področja javne službe oskrbe s pitno vodo.

- Ukrep 2: Izobraževanje izvajalcev javne službe oskrbe s pitno vodo in izmenjava dobrih praks med izvajalci javne službe.
- Ukrep 3: Spodbujanje izvedbe primerjalne analize izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo.

Cilj 8: Zmanjšanje porabe pitne vode v gospodinjstvih, ki ni namenjena prehrani ljudi in živali.

- Ukrep 1: Uporaba varčnih in učinkovitih naprav.
- Ukrep 2: Zajem in uporaba padavinske odpadne vode.
- Ukrep 3: Ponovna uporaba sive vode.

Osnutek Strategije pametne specializacije 2030

Strategija je skladna s sledečimi prednostnimi področji S5, usmerjenimi v zeleno / trajnostno modro gospodarstvo:

- Pametna mesta in skupnosti ter Horizontalna mreža informacijsko komunikacijskih tehnologij,
- Zdravje – medicina,
- Pametne stavbe in dom z lesno verigo,
- Trajnostna pridelava hrane,
- Mreže za prehod v krožno gospodarstvo,
- Trajnostni turizem,
- Mobilnost,
- Tovarne prihodnosti,
- Materiali kot končni produkti,

Osnutek strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050

Strategija je skladna s sledečimi cilji Osnutka strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050:

- racionalen in učinkovit prostorski razvoj,
- konkurenčnost slovenskih mest,
- kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju,
- krepitev prostorske identitete in večfunkcionalnosti prostora,
- odpornost prostora in prilagodljivost na spremembe.

3.3 Usklajenost z evropskimi strategijami

Smernice – kohezijska politika

V januarju 2020 je Evropska komisija objavila predlog Uredbe o ustanovitvi Sklada za pravični prehod. Sklad za pravični prehod bo ključno orodje za podporo območjem, ki jih bo prehod k podnebni nevtralnosti najbolj prizadel, in za preprečevanje regionalnih razlik. Zato bo ustanovljen v okviru kohezijske politike, ki je glavni instrument politike EU za zmanjšanje regionalnih razlik in obravnavanje strukturnih sprememb v evropskih regijah, pri čemer si bo s kohezijsko politiko delil cilje v posebnem kontekstu prehoda na podnebno nevtralnost do leta 2050. Vzpostavitev Sklada za pravični prehod je ključnega pomena za regije, ki so močno odvisne od fosilnih goriv ter energetsko intenzivne industrije. Sklad bo v okviru naslavljanja socialnih in gospodarskih posledic prehoda na podnebno nevtralnost Unije do leta 2050 predvidoma podpiral ukrepe diverzifikacije in modernizacije lokalnega gospodarstva ter ukrepe za zmanjšanje negativnih učinkov na zaposlovanje.

Sredstva kohezijske politike bodo tudi v prihodnje usmerjena v regije, ki najbolj zaostajajo za preostalo EU, hkrati bo kohezijska politika ostala tudi močna, neposredna povezava med EU ter njenimi regijami in mesti.

Ena glavnih značilnosti predloga Komisije za modernizirano kohezijsko politiko je osredotočenost na ključne naložbene prioritete, pri katerih lahko EU doseže najboljše rezultate. V predlogu Komisije je načrtovana podpora naslednjim petim prednostnim področjem, ki bodo gonilna sila naložb:

- pametnejša Evropa (inovativno in pametno gospodarsko preoblikovanje),
- bolj zelena, nizkoogljična Evropa (vključno z energetskim prehodom, krožnim gospodarstvom, prilagajanjem podnebnim spremembam in obvladovanjem tveganj),
- bolj povezana Evropa (mobilnost in povezljivost IKT),
- bolj socialna Evropa (evropski steber socialnih pravic in podpora za zdravstveno varstvo),
- Evropa bližje državljanom (trajnostni razvoj mestnih, podeželskih in obalnih območij ter lokalne pobude).

Prednostna področja so skladna s prioritetami Strategije razvoja Občine Kanal ob Soči.

Osnutek Sporazuma o partnerstvu med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2021-2027

Cilji osnutka sporazuma so skladni s cilji Strategije razvoja Občine Kanal ob Soči:

- Cilj politike 1: Pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe,

-
- Cilj politike 2: Bolj zelena, nizkoogljična Evropa s spodbujanjem prehoda na čisto in pravično energijo, zelene in modre naložbe, krožno gospodarstvo, prilagajanje podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje tveganj,
 - Cilj politike 3: Bolj povezana Evropa z izboljšanjem mobilnosti in regionalne poveztljivosti informacijsko komunikacijskih tehnologij,
 - Cilj politike 4: Bolj socialna Evropa z izvajanjem evropskega stebra socialnih pravic,
 - Cilj politike 5: Evropa, ki je bliže državljanom, in sicer s spodbujanjem trajnostnega in celovitega razvoja, mest, podeželja in obalnih območij ter lokalnih spodbud.

Evropski zeleni dogovor

Evropski zeleni dogovor se navezuje na preobrazbo gospodarstva EU za trajnostno prihodnost s poudarkom na sledečih elementih, kar so tudi poudarki Strategije razvoja Občine Kanal ob Soči:

- Povečanje ambicioznosti ciljev EU glede podnebja za leti 2030 in 2050,
- Oskrba s čisto in varno energijo po dostopnih cenah,
- Zavezanost industrije k čistemu in krožnemu gospodarstvu,
- Gradnja in prenova z učinkovito uporabo energije in virov,
- Prizadevanja za ničelno onesnaževanje, za okolje brez strupov,
- Ohranjanje in obnavljanje ekosistemov in biotske raznovrstnosti,
- Od »vil do vilic«: pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem,
- Pospeševanje prehoda na trajnostno in pametno mobilnost.

Glede na zgoraj zapisano je razvidno, da je Strategija razvoja Občine Kanal ob Soči usklajena z občinskimi, regionalnimi, državnimi in EU strateškimi razvojnimi cilji, strategijami, politikami in programi ter uresničuje javni interes na področju občinskega razvoja.

4 ANALIZA VPRAŠALNIKOV O ZADOVOLJSTVU S STANJEM V OBČINI

4.1 Analiza vprašalnikov o zadovoljstvu občanov s stanjem v občini Kanal ob Soči

Vprašalnik je bil namenjen občanom in občankam s ciljem preverjanja njihovega zadovoljstva o kakovosti življenja v občini Kanal ob Soči.

Vprašalnik je bil poslan po navadni pošti na vsa gospodinjstva v občini Kanal ob Soči. Izpolnjenih in fizično vrnjenih je bilo 99 vprašalnikov.

Vsako vprašanje je bilo ovrednoteno od 1 do 5, pri čemer pomeni:

- 1 – zelo slabo,
- 2 – slabo,
- 3 – zadovoljivo,
- 4 – dobro,
- 5 – zelo dobro.

V kolikor je anketiranec vprašanje ocenil z oceno 1 ali 2, je podal obrazložitev. Obrazložitve s pojasnjene ob vsakem vprašanju.

Za vsako vprašanje je bila izračunana povprečna vrednost. V nadaljevanju so predstavljeni rezultati fizičnih vprašalnikov.

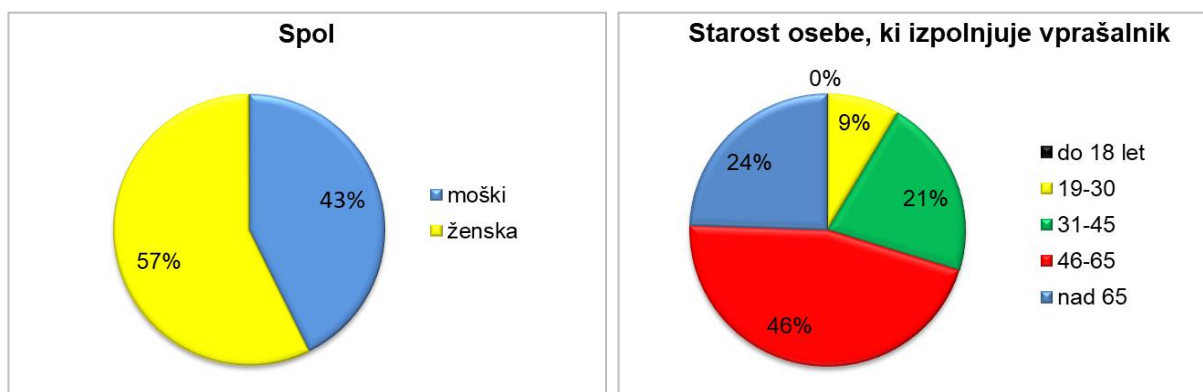
1. Podatki anketirancev in gospodinjstev anketirancev

Vprašalnike je izpolnilo 57 % žensk in 43 % moških. Kar 46 % anketirancev je starih od 46-65 let, 24 % jih je bilo starih nad 65 let, 21 % 31-45 let in le 9 % od 19-30 let. Starostna struktura anketirancev kaže, da je kar 70 % anketirancev starejših od 46 let. Več kot polovica anketirancev je upokojencev, 38 % pa je bilo zaposlenih.

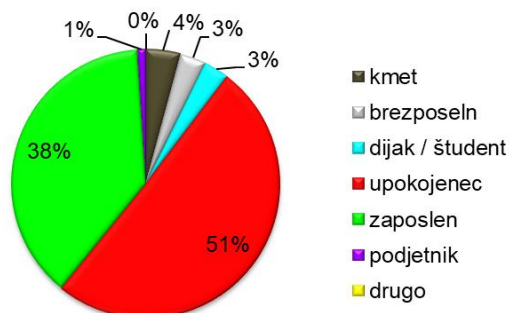
Kar 47 % anketirancev je iz KS Kanal, 31 % iz KS Anhovo-Deskle, preostalih 22 % pa iz ostalih krajevnih skupnosti. Največ anketirancev prihaja iz 3-članskega oziroma iz 2-članskega gospodinjstva.

Sklepamo lahko, da so vprašalnike oddajali občani, stanujoči bližje sedežu Občine Kanal ob Soči. Z oddaljenostjo od sedeža občine se je zmanjševala tudi stopnja oddaje vprašalnikov. Po drugi strani je potrebno upoštevati, da živi v KS Kanal in KS Deskle večina občanov, zato so deleži občanov po krajevnih skupnostih primerljivi.

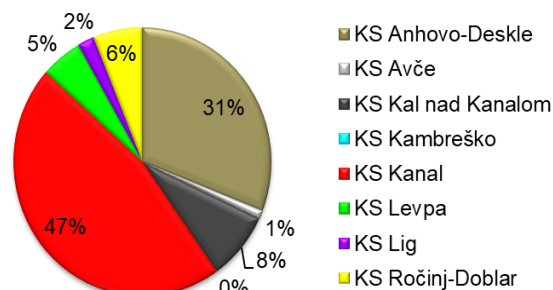
Natančnejši podatki so razvidni iz grafov v nadaljevanju.

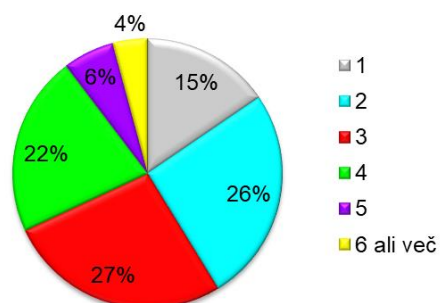
Status osebe, ki izpolnjuje vprašalnik

Krajevna skupnost

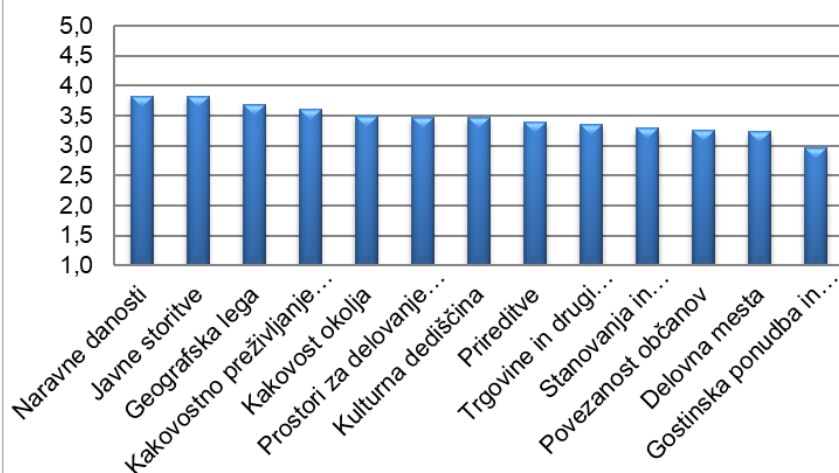
Število članov v gospodinjstvu

2. Prednosti občine: ocena prednosti občine

Največji prednosti v občini sta po mnenju anketirancev **naravne danosti** in **javne storitve** (ocena 3,8), najslabši prednosti pa **gostinska ponudba** in **prenočitvene kapacitete** (3,0). Vse ostale kategorije so prejele ocene med 3,2 in 3,7.

2. PREDNOSTI OBČINE

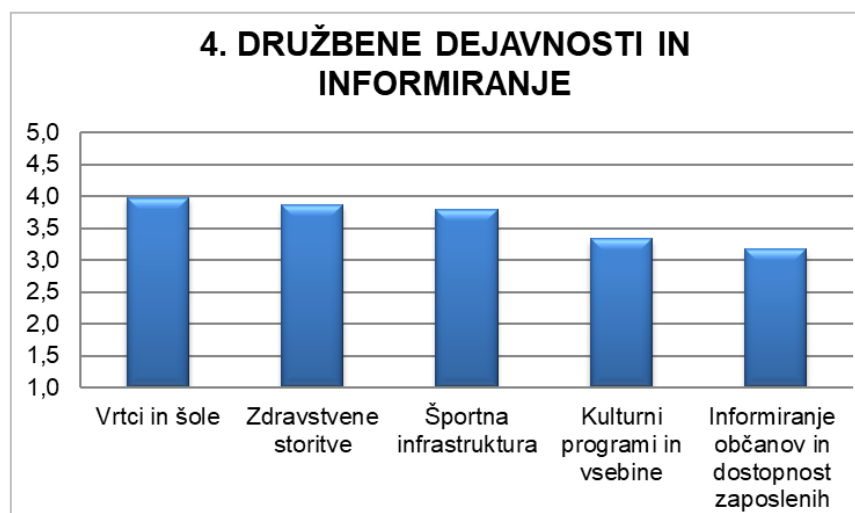
3. Kakovost življenja: Kako ocenjujete kakovost življenja v občini za različne ciljne skupine?

Kakovost življenja v občini je najboljše ocenjena za ciljno skupino »Otroci« (ocena 3,4), najmanj pa za ciljno skupino »Mladi« (ocena 2,8). Splošna ocena kakovosti življenja v občini je ocenjena s 3,3, kar soupada tudi s statistično dosegljivimi podatki o ravni razvitosti občine Kanal ob Soči.

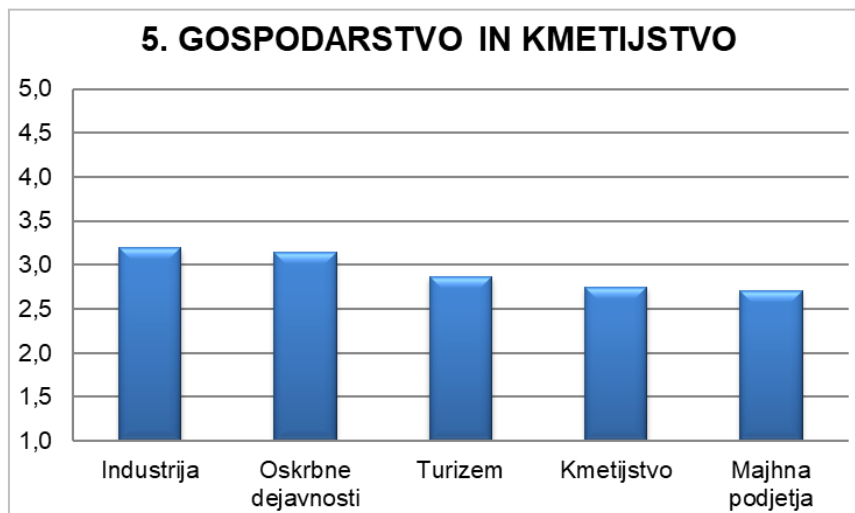
4. Družbene dejavnosti in informiranje: Kako ocenjujete družbene dejavnosti v občini?

Anketiranci so z najboljšo oceno, to je s **4,0** ocenili **kakovost vrtcev in šol**, z najslabšo oceno, to je s **3,2** pa **informiranje občanov in dostopnost zaposlenih na občini**.

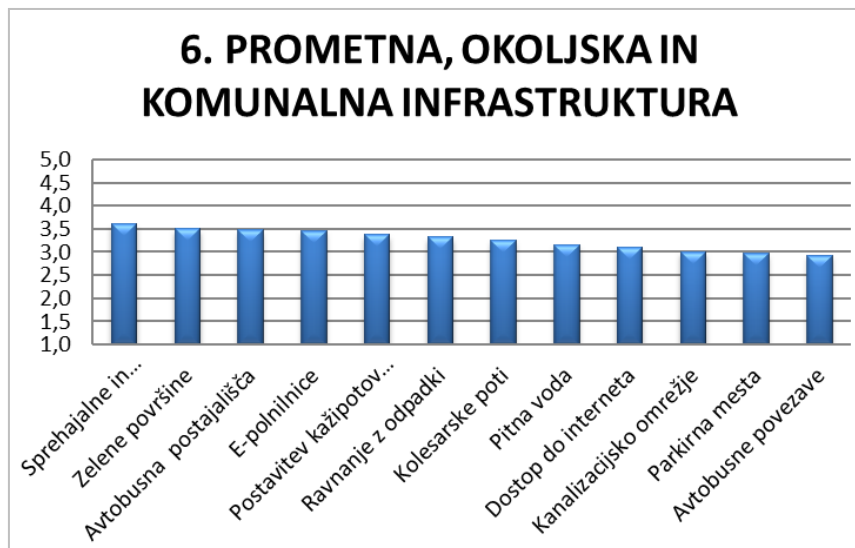
5. Gospodarstvo in kmetijstvo: Kako ocenjujete raven razvitosti gospodarstva in kmetijstva v občini?

Anketiranci so na vprašanje »Kako ocenjujete raven razvitosti gospodarstva in kmetijstva v občini?« najbolje ocenili **razvitost industije** (ocena 3,2), najmanj pa **razvitost malih podjetij** (2,7).

6. Prometna, okoljska in komunalna infrastruktura: Kako ocenjujete raven razvitosti prometne, okoljske in komunalne infrastrukture v občini?

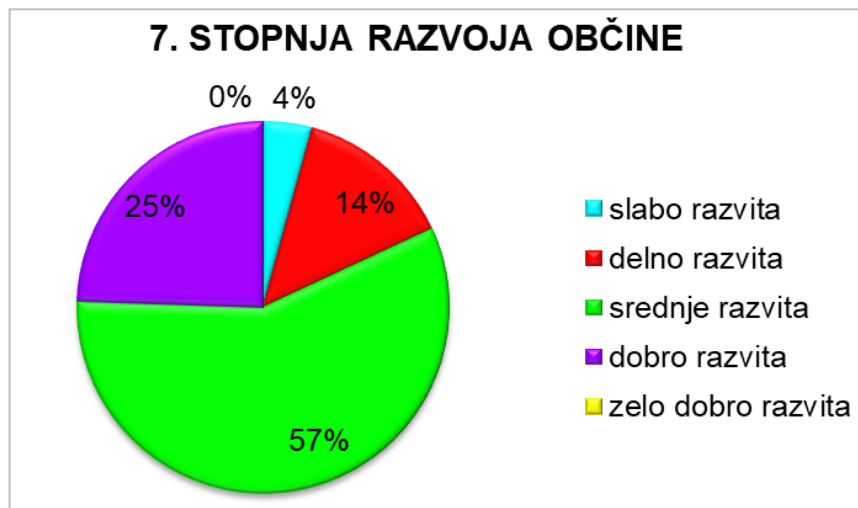
Na vprašanje »Kako ocenjujete raven razvitosti prometne, okoljske in komunalne infrastrukture v občini?« je bila najbolje ocenjena kategorija **sprehajalnih in pohodniških poti** (ocena 3,6), najslabše razvita pa so po mnenju anketirancev **avtobusna postajališča** (ocena 2,9).

7. Stopnja razvoja občine: Kako ocenjujete dosedanje stopnjo razvoja občine?

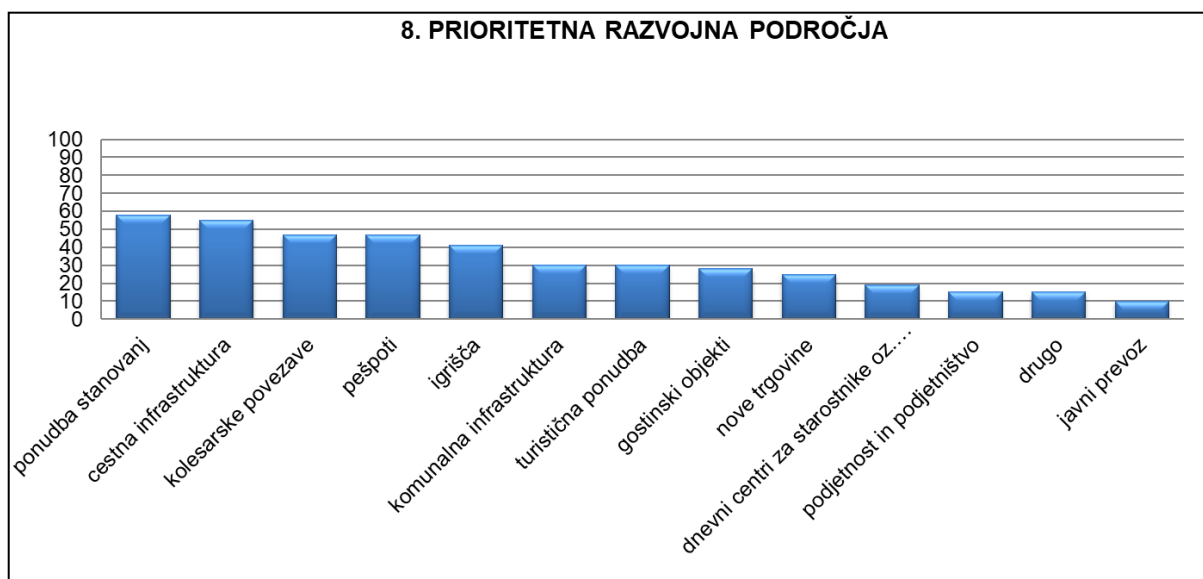
Povprečna dosedanja stopnja razvoja občine je po mnenju anketirancev **3,0**. Več kot polovica anketirancev je ocenila stopnjo razvoja občine kot srednje razvito (ocena 3), četrtna anketirancev pa kot dobro razvito (ocena 4).

Koeficient razvitosti Občine Kanal ob Soči je po podatkih Ministrstva za finance za leti 2022 in 2023 **1,08²¹**, za leti 2020 in 2021 pa je bil 1,05²². Iz podatkov je razvidno, da se je koeficient razvitosti občine povečal za 3 indeksne točke, kar je spodbudna informacija za nadaljni razvoj občine.

8. Prioritetna razvojna področja: Katera področja bi morala občina še posebej izpostaviti v okviru priprave razvojne strategije?

Prioritetna razvojna področja, v največji meri izpostavljena s strani anketirancev, so: **ponudba stanovanj, cestna infrastruktura, kolesarske povezave, pešpoti in igrišča**.

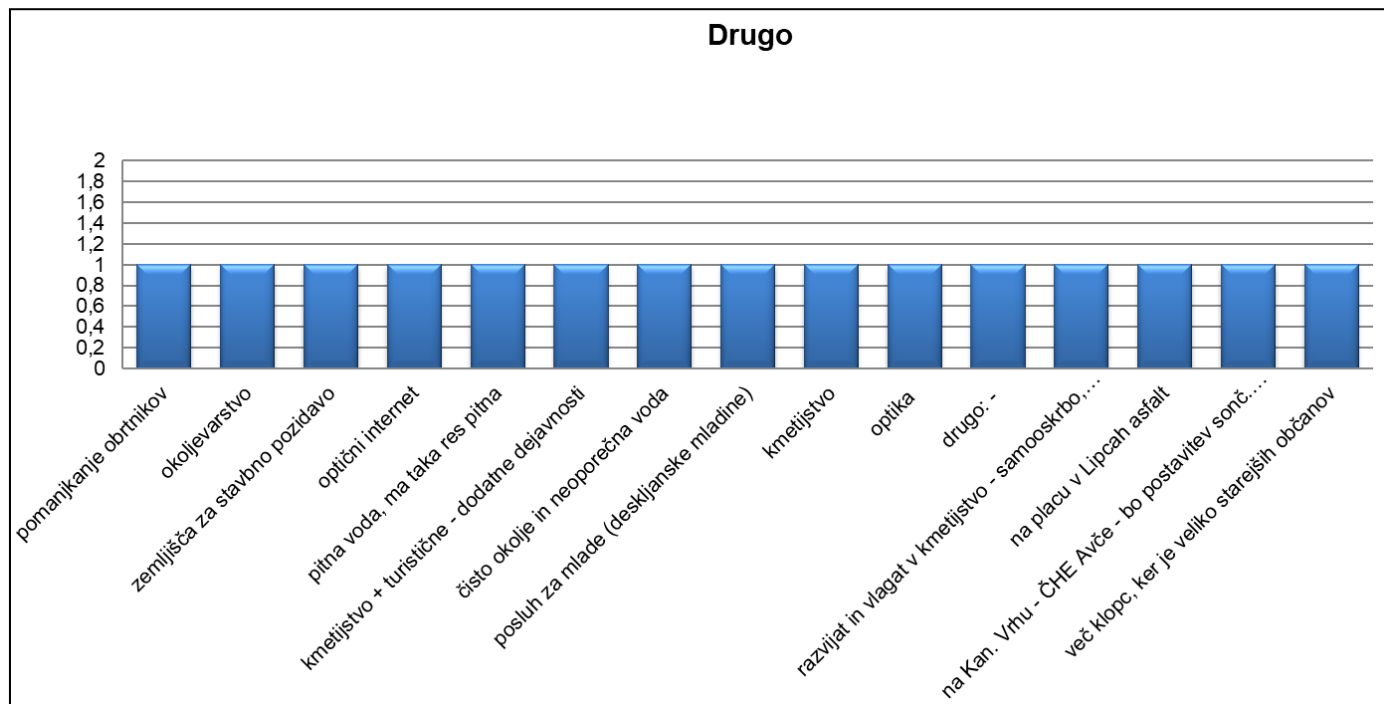
²¹ Vir: Ministrstvo za finance, maj 2022:

http://www.zdruzenjeobcin.si/fileadmin/datoteke/2022/POJASNILA_MINISTRSTEV/Koeficienti_razvitosti_obcin_in_odstorek_sof_inanciranja_22-23_tabela.pdf

²² Vir: Ministrstvo za finance, maj 2022: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKGP/JAVNI-RAZPISI/2020/M8-6-mehanizacija/Koef_razv_obcin-Priloga_2.pdf

9. Drugo

Druga področja, ki bi jih bilo potrebno izpostaviti v strategiji, so pomanjkanje obrtnikov, okoljevarstvo, zemljišča za stavbno povezavo, optični internet, oskrba s pitno vodo, kmetijstvo in turistične dejavnosti in druge.

5 POVZETEK DELAVNIC Z VKLJUČEVANJEM OBČANOV IN OBČANK

5.1 Povzetek delavnic, organiziranih v okviru krajevnih skupnosti in drugih ciljnih skupin

V novembru in decembru 2021 je bilo organiziranih 11 delavnic, in sicer 8 delavnic v okviru krajevnih skupnosti, 1 delavnica s predstavniki mladih, 1 delavnica s predstavniki gospodarstva in 1 delavnica z ravnateljicama osnovnih šol. V prvem delu delavnic je bil predstavljen kratek povzetek analize stanja občine s časovnim okvirom priprave strategije razvoja. V nadaljevanju so prisotni na delavnicah sodelovali pri identifikaciji prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti občine, nakar so predlagali razvojne pobude, ki bi jih bilo moč uresničiti v obdobju do leta 2030. Povzetki predlogov delavnic s kraji krajevnih skupnosti so dosegljivi v Prilogi 3.

5.2 Povzetek predlogov na delavnici s predstavniki gospodarstva

Delavnica se je odvijala v sejni sobi Občine Kanal ob Soči, dne 26.11.2021 ob 14.00 uri. Izražene so bile sledeče pobude, predvsem s področja gospodarstva:

- Razvijati je potrebno družinam prijazna podjetja.
- Smiselno je povezovanje velikih gospodarskih družb s študenti in mladimi, predvsem z vidika spodbujanja podjetništva.
- Informacijsko komunikacijske tehnologije omogočajo nove oblike dela in nove oblike podjetništva, kar je potrebno izkoristiti.
- Uvajanje zelenih delovnih mest.
- Občina ima naravne potenciale za razvoj lesarskih dejavnosti.
- Pričakuje se postopno prestrukturiranje industrije v smeri zelenega prehoda.
- Velika pričakovanja so v Zavodu za zeleni razvoj Soške doline, predvsem z vidika razvoja zelene občine – obnovljivi viri energije, pametne vasi, vodikove tehnologije, spodbujanje podjetnosti pri mladih,...

5.3 Povzetek predlogov na delavnici z ravnateljicama osnovnih šol

Delavnica se je odvijala v sejni sobi Občine Kanal ob Soči, dne 29.3.2022 ob 10.00 uri. Izražene so bile sledeče pobude, predvsem z vidika potreb osnovnih šol:

- Razvoj podjetnosti v zadnji triadi osnovnih šol – podjetniški krožki, vendar z udeležbo zunanjih sodelavcev.
- Razvoj dodatnih vsebin (krožkov), vezanih na spoznavanje obrti in poklicev: strojni krožki, tehnični krožki.
- Promocija varnih peš poti za šolarje in vključevanje prostovoljcev.
- Izpostavljen je bil velik interes za sodelovanje v projektih trajnostne mobilnosti, ki se nanašajo na ciljno skupino učencev in vrtčevskih otrok.
- Možnosti zagotavljanja poletnega varstva za nižje triade osnovne šole ter iskanje primerne ponudnika te storitve, ki bi se lahko izvajala v prostorih šole.

6 ANALIZA PREDNOSTI, SLABOSTI, PRILOŽNOSTI IN NEVARNOSTI

6.1 Analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti na ravni Občine Kanal ob Soči

PREDNOSTI	SLABOSTI
• Ugodna geografska lega in naravne danosti • Povečanje rodnosti v nekaterih predelih občine • Postopno izboljševanje izobrazbene strukture zaposlenih • Trend povečevanja privlačnosti življenja na podeželju v primerjavi z življenjem v mestih • Zagotovljena vrtčevska, šolska in prostočasna infrastruktura za najmlajše • Delujoča štipendijska shema na regionalni ravni • Prostovoljstvu prijazna občina • Podporne storitve za staro prebivalstvo • Ustrezna opremljenost vseh krajevnih skupnosti z objekti za kulturno in družbeno življenje • Razvita športna infrastruktura • Številna aktivna društva in druge nevladne organizacije • Nizke cene zemljišč na podeželju v primerjavi z urbani centri • Močna podjetniška in industrijska tradicija • Bogata naravna in kulturna dediščina • Sodelovanje z Zavodom Dolina Soče pri razvoju daljinskih poti »Juliana Trail« / pohodniške etape in »Juliana Bike« / kolesarske etape • Prepoznavnost integralnega turističnega produkta Pot miru in vključenost občine v aktivnosti • Številni prepoznavni dogodki in prireditve • Vključenost v Zeleno shemo slovenskega turizma • Znana imena - povod za razvoj novih turističnih produktov na področju kulture (Valentin Stanič,...) • Povezanost čebelarjev in izdelki iz medu (in ostale ponudbe) • Dobra oskrba z zdravstvenimi institucijami in storitvami • Gosto omrežje lokalnih in gozdnih cest • Povezovanje kolesarskega omrežja, pešpoti in drugih tematskih poti (zgodovinske, kulturne,...) • Postopno zagotavljanje oskrbe s pitno vodo za vse občane • Gradnja odprtih širokopasovnih povezav • Zeleni prehod	• Upadanje števila prebivalstva • Negativni naravni prirast • Nepovezanost turističnih ponudnikov • Premajhna zainteresiranost mladih za medgeneracijsko in drugo sodelovanje • Ukinjanje osnovnih storitvenih dejavnosti (pošta, banka) • Prazna stanovanja in hiše, njihovo propadanje • Upadanje števila delovnih mest, večina jih je v sekundarnem sektorju • Velika dnevna migracija v delovna okolja izven občine • Nizka stopnja podjetnosti • Nizka stopnja diverzifikacije gospodarstva • Prostorske omejitve za nove poslovne cone • Nizek delež nepozidanih zemljišč za proizvodne dejavnosti • Degradirana območja • Skromna ponudba na področju gostinstva in trgovinske dejavnosti • Pomanjkanje nastanitvenih kapacitet • Premalo izkoriščena kulturna dediščina kot potencial za razvoj turizma • Ne dovolj razvita turistična infrastruktura in ponudba • Nizka raven samooskrbe s hrano • Zaraščanje kmetijskih zemljišč • Povečevanje števila divjadi, ki povzroča škodo • Ni interakcije kmetijstva s turizmom • Obstoje poklicnih bolezni pri velikem številu prebivalcev kot posledica azbestne industrije iz preteklosti • Slabša dostopnost do oddaljenih krajev • Pomanjkanje parkirnih mest • Visoka raven odvisnosti od osebnega prevoza • Slabo izkoriščen javni potniški promet • Počasna obnova komunalne infrastrukture v nekaterih naseljih • Problematika oskrbe z vodo v nekaterih naseljih • Neurejenost ekoloških otokov • Nizka osveščenost prebivalcev o ravnanju z odpadki • Nezadostna pokritost z internetom in mobilnim signalom • Klasično ogrevanje gospodinjstev • Energetsko potratni objekti v lasti občine

PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
- Bližina večjih centrov in povezanost z njimi z relativno dobro infrastrukturo, ki omogoča dnevno migracijo prebivalstva - Promocija krajev v občini za bivanje zaradi geografske lege - Obogatena ponudba dodatnih dejavnosti v osnovnih šolah - Spodbujanje vseživljenjskega učenja in medgeneracijskega sodelovanja - Ureditev varovanih stanovanj - Nadgradnja vsebin za družabno življenje krajanov - Aktivacija obstoječega stanovanjskega fonda za poselitev obstoječih praznih stanovanjskih objektov (v prvi fazi popis lastništva praznih stanovanjskih objektov, v drugi fazi subvencije) - Ureditev površin za stanovanjsko gradnjo - Obnova Samskega doma v Desklah za namen stanovanj za družine - Nova delovna mesta zaradi uvajanja zelenega prehoda, novih tehnologij v lokalnih podjetjih - Sredstva v okviru EU programov, namenjena usposabljanju zaposlenih za nova delovna mesta - Udejanjanje novih tehnologij – vodikove in druge zelene tehnologije - Inovativni gospodarski programi - Razvoj določenih območij po principu pametnih vasi - Družini prijazna podjetja - Povezovanje velikih gospodarskih družb s študenti in mladimi z vidika spodbujanja podjetništva - Urejanje degradiranih območij v smeri razvoja podjetniških in turističnih dejavnosti – ocena možnosti prenove degradiranih območij - Izkoriščanje možnosti sredstev v okviru Programa za obmejna problemska območja in drugih javnih razpisov (občinski, Javni sklad za razvoj MG Goriške), predvsem za mala in srednja podjetja - Izgradnja optičnega omrežja po celotni občini oziroma druge komunikacijske tehnologije, ki omogočajo nove oblike dela in nove oblike podjetništva (delo od doma) - Naravni potenciali za razvoj lesarskih dejavnosti - Spodbujanje podjetništva z uporabo različnih pristopov - Aktivno vključevanje v razvoj blagovne znamke Dolina Soče – izkazan interes turističnih ponudnikov - Povečanje prepoznavnosti obstoječih produktov (kulturni – vključno s tehniško dediščino, športni turizem, turizem v naravi) in razvoj novih produktov - Urejanje (Ureditev) postajališč za avtodome (Doblar, Lig, Ložice)	- Nadaljevanje staranja prebivalstva - Še povečano izseljevanje iz občine - Prazne vasi - Premajhna zainteresiranost prebivalstva za vključevanje v različne programe in za sodelovanje ter povezovanje - Dolgotrajen proces pridobivanja gradbenih dovoljenj, še posebej na varstveno zaščitene območjih - Nezmožnost zagotavljanja ustrezno usposobljenih kadrov, povezanih z novimi tehnologijami - Nadaljnje odseljevanje delovno aktivnega prebivalstva - Zavračanje sprememb v procesu uvajanja novih digitalnih in drugih tehnologij ter pristopov - Neprilagojenost postopkov za pridobivanje različnih dovoljenj za poslovne subjekte - Ukrepi na ravni držav, ki omejujejo turistične dejavnosti (Covid 19) - Izseljevanje in negativni naravni prirast - pomanjkanje mladih, ki bi prevzeli kmetovanje in turistične aktivnosti - Opuščanje dejavnosti kmetijstva - Počasno prilagajanje na podnebne spremembe in procese globalizacije - Neizvedene državne investicije v ključno prometno infrastrukturo - Naravne nesreče – potresi, požari, žled, poplave

• Dsezonalizacija obiska turistov: podaljševanje sezone zaradi avtentičnih turističnih produktov (kulinarika,...) • Ureditev novih nastanitvenih kapacitet v opuščeni objekti • Spodbujanje podjetniške iniciative • Digitalno trženje in oglaševanje turistične ponudbe • Povečanje izkoriščenosti javne športne infrastrukture • Vključevanje Bohinjske proge v turistično ponudbo • Razvoj športnega turizma v naravi • Poudarjanje lokalne tradicionalne kulinarike • Povečanje deleža samooskrbe • Razvoj kmečkih turizmov • Razvoj določenih območij po principu pametnih vasi • Povezovanje ponudnikov • Prilagoditev občinskega kmetijskega razpisa potrebam lokalnega okolja • Izgradnja lokalnih in regionalnih prečnih povezav z Dolino Soče • Izgradnja obvoznice v Kanalu • Izvajanje ukrepov trajnostne mobilnosti in uvajanje novih oblik mobilnosti, predvsem v oddaljenih naseljih – car sharing, uporaba šolskih avtobusov za krajane, Prostofer za različne ciljne skupine • Obnovljivi viri energije – podjetja, Občina Kanal ob Soči – ZzRSD, zasebniki • Izboljšanje kakovosti okolja • Uporaba čistih tehnologij na vseh družbenih in gospodarskih področjih • Uvajanje in uporaba vodikovih tehnologij – Čezmejna vodikova dolina • Razvoj določenih območij po principu pametnih vasi / energetske skupnosti / vodikove skupnosti (z raziskovanjem drugačnih konceptov se posledično pridobivajo nove kompetence in dviga podjetniška miselnost) • Uveljavljanje OVE – vzpostavljanje sončnih elektrarn na strehah javnih zgradb	
--	--

7 VIZIJA

7.1 Vizija

V nadaljevanju je predstavljena vizija občine Kanal ob Soči:

»Reka Soča, obmejna lega in neokrnjeno podeželje – naš potencial za zeleni razvoj. Občina, ki povezuje!«

Slika 12: Kanal ob Soči

Vir: https://www.tic-kanal.si/kulturna-dediscina/2015102614581067/kanalski_most/, maj 2022

7.2 Razlaga vizije

Občina Kanal ob Soči identificira reka Soča, njena obmejna lega ter neokrnjeno podeželje. Usmerjenost občine je v zeleni razvoj, tako na področju turizma, kot tudi kmetijstva in gospodarstva. Vizija se mora usmerjati predvsem v povezovanje občanov, s čimer bodo doseženi singergijski razvojni učinki in spodbudili potencial predvsem na področju »zelenega« malega podjetništva in turizma, kjer ima občina največ neizkoriščenih potencialov.

8 STRATEŠKI RAZVOJNI CILJI

Identificirani so bili sledeči strateški razvojni cilji:

1. Izboljšati kakovost bivanja občanov;
2. Krepiti podjetnost in konkurenčnost lokalnega gospodarstva in turizma;
3. Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo;
4. Urejati javno infrastrukturo s poudarkom na spodbujanju trajnostne mobilnosti.

Strateški razvojni cilj 1: Izboljšati kakovost bivanja občanov

Cilj se bo udeležal z:

- dvigom kakovosti življenja vseh občanov;
- povečanjem vitalnosti občine s poudarkom na preprečevanju odhajanja mladih iz občine;
- doseganjem večje socialne vključenosti vseh skupin prebivalcev;
- ohranjanjem poseljenosti ter razvojem urbanih naselij in podeželja;
- okrepljenim čezmejnem sodelovanjem na temelju skupnih interesov.

Strateški razvojni cilj 2: Krepiti podjetnost in konkurenčnost lokalnega gospodarstva in turizma

Cilj se bo udeležal z:

- gospodarskim razvojem, temelječim na zelenih tehnologijah in izkoriščanju obstoječih potencialov in priložnosti;
- usmerjenostjo v trajnostna / zelena delovna mesta z višjo dodano vrednostjo;
- usmerjenostjo v trajnostni turizem.

Strateški razvojni cilj 3: Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo

Cilj se bo udeležal s:

- pridobivanjem energije iz obnovljivih virov;
- s krepitvijo aktivnosti čezmejne vodikove regije;
- z usmerjenostjo v razvoj pametnih vasi;
- z usmerjenostjo v ekološko kmetijstvo.

Strateški razvojni cilj 4: Urejati javno infrastrukturo s poudarkom na spodbujanju trajnostne mobilnosti

Cilj se bo udeležal z / s:

- usmerjenostjo v varstvo okolja in trajnostno upravljanje z viri za sedanje in prihodnje generacije;
- trajnostnim upravljanjem s prostorom;
- usmerjenostjo v ukrepe trajnostne mobilnosti.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Koeficient razvitosti občine	1,08	1,11	Republika Slovenija, Ministrstvo za finance

9 STRATEGIJA

9.1 Opis prioritet (P) in ukrepov z aktivnostmi (U)

Skladno z opredeljenimi strateškimi cilji so bile oblikovane štiri ključne prioritete in v okviru le-teh pripadajoči ukrepi z aktivnostmi.

Tabela 13: Povezanost strateških ciljev in prioritet

Strateški cilji	Prioritete
1. Izboljšati kakovost bivanja občanov	1. Občina za ljudi
2. Krepiti podjetnost in konkurenčnost lokalnega gospodarstva in turizma	2. Pametna in podjetna občina
3. Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo	3. Zelena občina
4. Urejati javno infrastrukturo s poudarkom na spodbujanju trajnostne mobilnosti	4. Povezana občina

Predlog razvojnih prioritet vključno s cilji je sledeč:

1. **Občina za ljudi** s ciljem zagotavljati kakovost življenja vsem občanom.

Prioriteta se nanaša na spodbude za mlade in družine, na razvoj storitev za starejšo populacijo, na vlaganja v zdravje in izobraževanje občanov, na spodbujanje priložnosti dejavnosti, na dostopnost stanovanj in hiš vključno z urejanjem naselij ter na urejanje infrastrukture na področju družbenih dejavnosti. Prioriteta se nanaša na strateški razvojni cilj 1: Izboljšati kakovost bivanja občanov.

Pregled ukrepov z aktivnostmi

1.1. Spodbude za mlade in za družine
Povezovanje mladih in spodbujanje podjetnosti
Spodbude za družine
1.2. Storitve za starejšo populacijo - zdravo staranje
Zagotavljanje storitev za starejše
Prilagoditev infrastrukture za starejše
1.3. Vlaganje v zdravje
Program aktivnosti skladno z rezultati meritev
Različni programi za promocijo zdravja v podjetjih in lokalni skupnosti
1.4. Vlaganje v izobraževanje občanov s poudarkom na digitalnem opismenjevanju
Izvajanje programov izobraževanja odraslih
1.5. Spodbujanje priložnosti dejavnosti
Izvajanje turističnih, kulturnih, športnih in drugih društvenih prireditev
1.6. Dostopnost stanovanj in hiš
Vzpostavljanje pogojev za povečanje dostopnosti do stanovanjskih objektov
Promocija spodbud za večjo dostopnost do stanovanjskih objektov
Izgradnja / prenova stanovanjskih objektov
1.7. Urejanje naselij
Urejanje starih vaških jeder

1.8. Urejanje infrastrukture na področju družbenih dejavnosti

Vlaganja v infrastrukturo za mlade
Vlaganja v infrastrukturo za starejše
Vlaganja v zdravstveno infrastrukturo
Vlaganja v izobraževalno infrastrukturo
Vlaganja v športno infrastrukturo
Vlaganja v kulturno infrastrukturo

Ukrep 1.1.: Spodbude za mlade in za družine

Ukrep se nanaša tako na povezovanje mladih (sodelovanje mladih z gospodarstvom, interaktivne delavnice H2STUDENT, podjetniški krožki, občinske štipendije za študente), kot tudi na spodbude za družine (subvencioniranje dijaških vozovnic, enkratna denarna pomoč ob rojstvu otroka, subvencioniranje vrtcev).

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2021)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število spodbud za mlade	1	3	Občina Kanal ob Soči
Število spodbud za družine	3	3	Občina Kanal ob Soči

Ukrep 1.2.: Spodbude za starejšo populacijo

Ukrep se nanaša na zagotavljanje storitev za starejše (prostovoljni šofer PROSTOFER, skupine za samopomoč, medgeneracijski center, pomoč na domu) in na prilagoditev infrastrukture starejšim in drugim ranljivim skupinam (dostopnost poti).

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Delež uporabnikov pomoči na domu med osebami, starimi nad 65 let	3,70 %	4,20 %	NIJZ

Ukrep 1.3.: Vlaganje v zdravje

Ukrep se nanaša na pripravo programa aktivnosti skladno z izvedenimi meritvami (odstranjevanje azbestnih kritin, brezplačen odvoz azbestnih odpadkov in druge aktivnosti).

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število – glej akt		5-10	
Število programov aktivnosti	0	1	NIJZ

Ukrep 1.4.: Vlaganje v izobraževanje občanov s poudarkom na digitalnem opismenjevanju

Ukrep se nanaša na izvajanje izobraževanj in usposabljanja za občane. Poseben poudarek bo na izvajanju usposabljanj na temo digitalnega opismenjevanja.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število izvedenih novih usposabljanj / izobraževanj	0	50	Ponudniki usposabljanj in izobraževanj

Ukrep 1.5.: Spodbujanje prostočasnih dejavnosti

Ukrep se nanaša na izvajanje različnih dogodkov, ki bodo popestrili družbeno življenje na ravni občine, od turističnih, kulturnih, športnih in drugih društvenih prireditev.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število izvedenih dogodkov	0	28	Organizatorji dogodkov

Ukrep 1.6.: Dostopnost stanovanj in hiš

Ukrep se nanaša na pripravo popisa praznih hiš in stanovanj vključno z lastništvom, na promocijo spodbud za večjo dostopnost do stanovanjskih objektov ter na sam proces izgradnje oziroma prenove stanovanjskih objektov. Ukrep se nanaša tudi na spodbude za obnovo oziroma nakup stanovanj in stanovanjskih hiš.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število prenovljenih / izgrajenih stanovanjskih objektov	0	5	Občina Kanal ob Soči

Ukrep 1.7.: Urejanje naselij

Ukrep se nanaša na urejanje starih vaških jeter.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število urejenih vaških jeter	0	2	Občina Kanal ob Soči

Ukrep 1.8.: Urejanje infrastrukture na področju družbenih dejavnosti

Ukrep se nanaša na vlaganja v infrastrukturo za mlade (otroška igrala, igrišča), za starejše (varovana stanovanja, dnevni centri za starejše), v zdravstveno infrastrukturo (obnova zdravstvenih domov in drugih objektov), v izobraževalno infrastrukturo (obnova oziroma širitev vrtcev, ureditev centra šolskih in obšolskih dejavnosti), v športno infrastrukturo (ureditev adrenalinskih parkov, plezališč, teniških igrišč) in v kulturno infrastrukturo (nepremična kulturna dediščina, sanacija vodnih korit).

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število urejenih infrastrukturnih objektov	0	10	Občina Kanal ob Soči

2. Pametna in podjetna občina s ciljem zagotavljati kakovostna delovna mesta, spodbujati podjetnost in industrijsko preobrazbo ter razvijati turizem.

Prioriteta se nanaša na urejanje poslovne infrastrukture, na uvajanje novih zelenih tehnologij in industrijsko preobrazbo, na spodbujanje podjetnosti, na razvoj in nadgradnjo turistične infrastrukture ter na razvoj razlikovalnih turističnih produktov. Prioriteta se nanaša na strateški razvojni cilj 2: Krepiti podjetnost in konkurenčnost lokalnega gospodarstva in turizma.

Pregled ukrepov z aktivnostmi

2.1. Urejanje poslovne infrastrukture
Urejanje / prestrukturiranje poslovnih con
2.2. Uvajanje novih zelenih tehnologij in industrijska preobrazba
Aktivnosti čezmejne vodikove regije
Izvajanje investicij v zeleni prehod gospodarstva
2.3. Spodbujanje podjetnosti

Spodbude za mala in srednja podjetja
2.4. Razvoj in nadgradnja turistične infrastrukture
Urejanje turistične signalizacije
Razvoj turističnih nastanitev
Urejanje turističnih znamenitosti
Urejanje obrobni turističnih vasi
2.5. Razvoj razlikovalnih turističnih produktov
Digitalizacija turističnih produktov
Razvoj turističnih produktov, vezanih na kulturno-zgodovinsko dediščino
Razvoj turističnih produktov, vezanih na športne aktivnosti
Razvoj enogastronomskih turističnih produktov

Ukrep 2.1.: Urejanje poslovne infrastrukture

Ukrep se nanaša na prestrukturiranje poslovnih con – Obrtno-industrijska cona Anhovo, uvajanje novih zdravih aktivnosti v obstoječe poslovne cone. V prvi fazi bo potrebno proučiti možnosti ureditve manjših poslovnih con na ravni občine.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Zasedenost poslovnih con	80 %	90 %	Občina Kanal ob Soči

Ukrep 2.2.: Uvajanje novih zelenih tehnologij in industrijska preobrazba

Ukrep se nanaša na izvajanje aktivnosti čezmejne vodikove regije, v okviru katere so se države Slovenija, Hrvaška in Italija (dežela Furlanija-Juljska krajina) zavzele za okrepitev meddržavnega sodelovanja na področju uvajanja vodikovih tehnologij. Gre za združevanje različnih zasebnih in javnih partnerstev za razvoj vodikovih projektov, ustvarjanje zagona za pospeševanje prehoda na čisto, obnovljivo energijo, privabljanje vodikove industrije in investorjev v čezmejno regijo ter ustvarjanje številnih novih visokotehnoloških delovnih mest. Prva vodikova polnilnica je bila postavljena prav v Anhovem. Vodikove tehnologije in zeleni vodik imajo ogromen potencial za industrijski razvoj in ustvarjanje novih delovnih mest. Ena od investicij v zeleni prehod gospodarstva je tudi vzpostavitev vodikovega centra Salonit z mrežo vodikovih resortov HYCUBES & iNOMAD na podeželju.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število investicij v zeleni prehod gospodarstva	0	1	Občina Kanal ob Soči

Ukrep 2.3.: Spodbujanje podjetnosti

Ukrep se nanaša na organizacijo podjetniških delavnic in podporo pri pridobivanju virov predvsem s ciljem povečati stopnjo podjetnosti na ravni občine (mala in srednje velika podjetja).

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število podjetniških dogodkov	0	16	Občina Kanal ob Soči

Ukrep 2.4.: Razvoj in nadgradnja turistične infrastrukture

Ukrep se nanaša na urejanje turistične signalizacije, na intenzivnejši razvoj turističnih nastanitev, na urejanje turističnih znamenitosti ter obrobni turističnih vasi.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število urejenih objektov v podporo turizmu	0	10	Občina Kanal ob Soči

Ukrep 2.5.: Razvoj razlikovalnih turističnih produktov

Ukrep se nanaša na digitalizacijo turističnih produktov, na razvoj turističnih produktov, vezanih na kulturno-zgodovinsko dediščino, na razvoj turističnih produktov, vezanih na športne aktivnosti ter na razvoj enogastronomskih turističnih produktov.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število novih turističnih produktov	0	3	Občina Kanal ob Soči

3. Zelena občina s ciljem večje usmerjenosti v obnovljive vire energije in učinkovito rabo energije ter v enakomerni razvoj podeželja.

Prioriteta se nanaša na spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije, na spodbujanje razvoja podeželja, krožnega gospodarstva in pospeševanja samooskrbe in na urejanje komunalne infrastrukture. Prioriteta se nanaša na strateški razvojni cilj 3: Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo.

Pregled ukrepov z aktivnostmi

3.1. Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije
Priprava izhodišč uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije
Izvajanje investicij uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije
3.2. Spodbujanje razvoja podeželja
Razvoj in izvajanje koncepta Pametnih vasi
Razvoj in promocija kmetijskih dejavnosti
3.3. Spodbujanje krožnega gospodarstva in pospeševanje samooskrbe
Spodbujanje ponovne uporabe
Urejanje ekoloških otokov
Vzpostavljanje in promocija ekoloških območij
3.4. Urejanje komunalne infrastrukture
Urejanje vodovodnih sistemov
Urejanje kanalizacijskih sistemov

Ukrep 3.1.: Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije

Ukrep se nanaša na pripravo izhodišč uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije (študija energetske izrabe - vzpostavitev energetskih skupnosti) ter na izvajanje investicij uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije tako v javnem kot tudi v zasebnem sektorju.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število objektov v lasti občine, ki bodo uporabljali električno energijo iz sončnih elektrarn:	0	20	Občina Kanal ob Soči

Število energetskih skupnosti	0	10	Občina Kanal ob Soči
Število sončnih elektrarn v gospodarstvu	0	4	SENG, Salonit Anhovo d.d.

Ukrep 3.2.: Spodbujanje razvoja podeželja

Ukrep se nanaša na razvoj in izvajanje koncepta pametnih vasi skladno s Strategijo Pametne vasi na območju KS Anhovo-Deskle za obdobje 2023-2030 ter na razvoj in promocijo kmetijskih dejavnosti vključno z zgradnjo podpirne infrastrukture v podporo razvoju kmetijskih dejavnosti.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Izvedeni projekti skladno s Strategijo Pametne vasi na območju KS Anhovo-Deskle za obdobje 2023-2030	0	5	Zavod za zeleni razvoj Soške doline

Ukrep 3.3.: Spodbujanje krožnega gospodarstva in pospeševanje samooskrbe

Ukrep se nanaša na spodbujanje ponovne uporabe, na urejanje ekoloških otokov ter na vzpostavljanje in promocijo ekoloških območij.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število vzpostavljenih ekoloških območij	0	3	Občina Kanal ob Soči

Ukrep 3.4.: Urejanje komunalne infrastrukture

Ukrep se nanaša na urejanje vodovodnih in kanalizacijskih sistemov.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število investicij v vodovodne sisteme	0	7	Občina Kanal ob Soči
Število investicij v kanalizacijske sisteme	0	3	Občina Kanal ob Soči

4. Povezana občina s ciljem urejati prometno infrastrukturo s poudarkom na razvoju trajnostne mobilnosti in digitalizacije.

Prioriteta se nanaša na urejanje prometne infrastrukture, na spodbujanje trajnostne mobilnosti in na zagotavljanje pokritosti z optičnim omrežjem za vse občane, vključno z digitalizacijo storitev.

Pregled ukrepov z aktivnostmi

4.1. Urejanje prometne infrastrukture
Modernizacija odsekov občinskih cest
Izboljšanje cestne infrastrukture
Urejanje obcestnih počivališč
Zagotavljanje učinkovitega mirujočega prometa
4.2. Spodbujanje trajnostne mobilnosti
Urejanje kolesarskih povezav
Urejanje pešpoti in pohodniških poti
Urejanje avtobusnih postajališč
Urejanje Bohinjske proge
Spodbujanje aktivnosti trajnostne mobilnosti

4.3. Pokritost z optičnim omrežjem in digitalizacija

Postavitev odprtega širokopasovnega omrežja

Digitalizacija javnih institucij

Ukrep 4.1.: Urejanje prometne infrastrukture

Ukrep se nanaša na modernizacijo odsekov občinskih in regionalnih cest, na urejanje obcestnih počivališč ter na zagotavljanje učinkovitega mirujočega prometa.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število investicij v prometno infrastrukturo	0	15	Občina Kanal ob Soči

Ukrep 4.2.: Spodbujanje trajnostne mobilnosti

Ukrep se nanaša na urejanje kolesarskih povezav, pešpoti in pohodniških poti, avtobusnih postajališč ter Bohinjske proge.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Število izvedenih ukrepov trajnostne mobilnosti	0	16	Občina Kanal ob Soči

Ukrep 4.3.: Pokritost z optičnim omrežjem in digitalizacija

Ukrep se nanaša na postavitev odprtega širokopasovnega omrežja za vse občane ter na proces digitalizacije javnih institucij.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost (2022)	Ciljna vrednost (2030)	Vir za spremljanje
Delež pokritosti z odprtim širokopasovnim omrežjem	20 %	95 %	Občina Kanal ob Soči

Vse štiri zastavljene prioritete so usklajene s trenutnimi smernicami na lokalni, regionalni in državni ravni ter na ravni Evropske unije. Prioritete so med seboj povezane v celoto, predvsem z vidika zagotavljanja trajnostnega razvoja na lokalni ravni in vplivov na širšo regionalno, državno in mednarodno okolico

10 URESNIČEVANJE STRATEGIJE

10.1 Sprejem strategije

Razvojno strategijo Občine Kanal ob Soči za obdobje 2022-2030 sprejme občinski svet Občine Kanal ob Soči, predvidoma v juniju 2022.

Razvojna strategija predstavlja zavezo oziroma temeljni strateški dokument za dolgoročni trajnostni razvoj celotnega območja občine z namenom kakovostnega življenja vseh njenih prebivalcev.

10.2 Izvajanje strategije

Pobudnik za pripravo razvojne strategije je bila Občina Kanal ob Soči. Za doseganje ciljev razvojne strategije so predvideni ukrepi z aktivnostmi. Za obdobje 2022-2025 je pripravljen akcijski načrt, v okviru katerega so identificirani prioritetni razvojni projekti. Vsak projekt mora doprinesiti h kazalnikom in k uresničevanju zastavljenih ciljev.

Poleg občinskih virov bodo v programskem obdobju 2021-2027 na voljo državni in evropski viri, še posebej na sledečih področjih: pametnejša Evropa (inovativno in pametno gospodarsko preoblikovanje); bolj zelena, nizkoogljična Evropa (vključno z energetske prehodom, krožnim gospodarstvom, prilagajanjem podnebnim spremembam in obvladovanjem tveganj); bolj povezana Evropa (mobilnost in povezanost IKT); bolj socialna Evropa (evropski steber socialnih pravic in podpora za zdravstveno varstvo); Evropa bližje državljanom (trajnostni razvoj mestnih, podeželskih in obalnih območij ter lokalne pobude).

Izvajalci razvojne strategije so poleg občine posamezni deležniki, ki delujejo na območju Občine Kanal ob Soči oziroma izvajajo na njenem območju posamezne funkcije.

10.3 Spremljanje strategije

Za spremljanje izvajanja razvojne strategije je zadolžen direktor občinske uprave Občine Kanal ob Soči. Spremljanje izvajanja strategije se bo izvajalo s spremljanjem kazalnikov, ki so opredeljeni v okviru posameznega ukrepa. Kazalnike se bo spremljalo vsake štiri leta, z začetkom spremljanja v letu 2022.

11 AKCIJSKI NAČRT ZA OBDOBJE 2022-2025

V nadaljevanju so podani projektni predlogi, ki se bodo izvajali v obdobju 2022-2025.

Prioriteta 1: Občina za ljudi

Ukrep 1.6.: Dostopnost stanovanj in hiš

Naziv projekta	Popis praznih stanovanjskih objektov	
Strateški cilj	Izboljšati kakovost bivanja občanov	
Ključna prioriteta	Občina za ljudi	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Dostopnost stanovanj in hiš: vzpostavljanje pogojev za povečanje dostopnosti do stanovanjskih objektov	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Regija za ljudi Ukrep: Razpoložljiva, dostopna in primerna stanovanja	
Opis projekta	V Občini Kanal ob Soči se soočamo s pomanjkanjem stanovanj, hkrati pa je na tem območju veliko praznih in propadajočih hiš. Potrebno je identificirati vse te stanovanjske objekte, v katerih nihče ne živi oz. so zapuščani, vključno z lastništvom in s tem omogočiti lažji dostop do stanovanj in hiš. V nadaljevanju je predvidena vzpostavitev stika z lastniki teh praznih nepremičnin ter predstavitev potreb občanov in možnosti uporabe praznih nepremičnin lastnikom (npr. oddajanje nepremičnine v najem preko Stanovanjskega sklada RS kot nosilca Jasne najemne službe, prodaja nepremičnin).	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Mladi, ki se želijo osamosvojiti ter potencialni občani	
Cilji projekta	Cilj projekta je popisati vse prazne stanovanjske objekte vključno z lastništvom in omogočiti lažjo dostopnost do stanovanj. S tem bi omogočili stanovanjske pogoje mladim v občini, ki se želijo osamosvojiti, poleg tega pa bi omogočili mladim, da se vrnejo nazaj v občino in ostalim potencialnim občanom bivanje v naši občini.	
Kazalniki za spremljanje projekta	Vzpostavljena evidenca praznih stanovanjskih objektov	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	1	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	/	
Trajanje projekta	2022-2023	
Predvideni stroški projekta	Aktivnost občinske uprave-ni predvidenih dodatnih stroškov	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 0,00 € Nacionalna sredstva: 0,00 € Lastna sredstva: 0,00 €	Deleži: 0,0% 0,0% 0,0%

Prioriteta 1: Občina za ljudi
Ukrep 1.7.: Urejanje naselij

Naziv projekta	OŽIVITEV TRGA KONTRADA – STAREGA MESTNEGA JEDRA	
Strateški cilj	Izboljšati kakovost bivanja občanov	
Ključna prioriteta	Občina za ljudi	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Urejanje naselij: urejanje starih vaških jeder	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Regija za ljudi Ukrep: Pestra ponudba prostočasnih aktivnosti (kultura, šport in druge prostočasne dejavnosti)	
Opis projekta	Trg Kontrada je edinstven trg, ki je del zaščitene kulturne dediščine, del trškega jedra Kanala, ki ima status spomenika prve kategorije. Trg objema kompleks, ki sestavlja kulturne objekte: Gotsko hišo z večnamensko dvorano, Gotsko kletjo, Kolarjevo hišo, ki je delno preurejena v razstavni prostor ter galerijo in spominsko sobo, poimenovani po domačinu, Riku Debenjaku. Občina Kanal je v letu 2017 prenovila trg (kanalizacija, vodovod, elektrika, telekomunikacijsko omrežje, tlakovanje trga in nov sistem osvetljevanja trga) ter nabavila opremo za izvedbo prireditev (oder, stoli, informativna tabla) in v letu 2019 s Trgom Kontrada osvojila prvo mesto v tekmovanju Moja dežela – lepa in gostoljubna, v kategoriji trška jedra. Poleg že izvedenih ureditev je potrebna oživitev dogajanja na samem trgu ter dokončanje ureditve. Večje investicije obsegajo ureditev javnih sanitarij, dvorane v Gotski hiši ter strehe objekta, poleg tega pa je potrebna oživitev trga z izvedbo različnih programov in njihovim trženjem, vzpostavitev gostinske ponudbe na trgu, organizacijo vodenja po kulturnih objektih na Kontradi.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Prebivalci, vsi obiskovalci, turisti	
Cilji projekta	Ureditev starega mestnega jedra Kanala – Trga Kontrada in njegova programska oživitev. Ureditev javnih sanitarij ter dvorane v Gotski hiši, vzdrževanje objektov na Kontradi – galerija, Fiščevo hiša, ter programska oživitev trga s trženjem programov in vodenjem po kulturnih objektih na Kontradi.	
Kazalniki za spremljanje projekta	Ureditev Trga Kontrada kot butične točke v občini	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	1	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	Prosvetno društvo Soča Kanal, ZTKMŠ Kanal	
Trajanje projekta	2022-2024	
Predvideni stroški projekta	300.000,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: Deleži:	
	EU sredstva in nacionalna sredstva:	255.000,00 €
	Lastna sredstva:	45.000,00 €
		85,0%
		15,0%

Prioriteta 1: Občina za ljudi

Ukrep 1.8.: Urejanje infrastrukture na področju družbenih dejavnosti

Naziv projekta	Obnova infrastrukture na področju družbenih dejavnosti	
Strateški cilj	Izboljšati kakovost bivanja občanov	
Ključna prioriteta	Občina za ljudi	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Urejanje infrastrukture na področju zdravja, izobraževanja, športa in kulture	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Regija za ljudi Ukrep: Večja dostopnost storitev splošnega pomena	
Opis projekta	Projekt zajema ureditev infrastrukture na področju zdravja, izobraževanja in kulture z namenom zagotavljanja boljših infrastrukturnih pogojev za izvajanje storitev splošnega pomena. Občina namerava obnoviti fasado na Zdravstvenem domu Kanal, z namenom vzdrževanja objekta, da bo še nadalje omogočeno nemoteno delovanje te zdravstvene ustanove ter zagotovljeno izvajanje zdravstvenih storitev. V objektu zdravstvenega doma se nahajajo dve splošni ambulanti, referenčna ambulanta, prostori za patronažo, lekarna, šolska otroška zobna ambulanta, zobna ambulanta Gorkič d.o.o. ter 3 lastniška stanovanja. Z projektom Prizidek k vrtcu Deskle bodo urejeni ustrezni prostori za dejavnost programa vrtca ter za uslužbenke vrtca. Gradnja obsega dozidavo prostorov za potrebe shrambe rekvizitov, prostor za hišnika in dodatne igralnice v Vrtcu Deskle (enoti Osnovne šole Deskle). Osnovna šola v Kanalu ima dotrajano stavbno pohoštvo zaradi česar prihaja do velikih energijskih izgub in posledično do visokih stroškov. V sklopu tega projekta se bo zamenjalo stavbno pohoštvo v naslednji fazi pa je predvidena zamenjava kurilnega olja kot energenta za ogrevanje za sistem ki izkorišča OVE. Obnova učilnice Godbeniške šole Deskle v Kulturnem domu Deskle bo zagotovila višjo kakovost učnega okolja in boljše počutje otrok, kar bo spodbujalo k vpisu novih članov in s tem prispevalo k ohranjanju godbeniške tradicije v občini.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Lokalna skupnost – občani, uporabniki prostorov v objektu zdravstvenega doma v Kanalu, uporabniki vrtca v Desklah ter uslužbenci vrtca ter uporabniki prostorov v OŠ Kanal, učitelji, učenci in drugi uporabniki prostorov Godbeniške šole v Desklah.	
Cilji projekta	Zagotoviti ustrezno vzdrževane objekte za izvajanje zdravstvenih storitev ter ustrezne prostore za izobraževalne dejavnosti.	
Kazalniki za spremljanje projekta	Število novo urejene infrastrukture na področju zdravja, izobraževanja, športa in kulture	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	4	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči, Kulturno društvo »Svoboda« Deskle	
Deležniki / partnerji projekta	Ostali lastniki objekta Zdravstvenega doma Kanal, Vrtec OŠ Deskle, OŠ Kanal	
Trajanje projekta	2022-2023	
Predvideni stroški projekta	963.076,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 0,00 € Nacionalna sredstva: 8.000,00 € Lastna sredstva: 818.748,00 € Ostali investitorji: 136.328,00 €	Deleži: 0,0% 0,8% 85,0% 14,2%

Prioriteta 2: Pametna in podjetna občina
Ukrep 2.1.: Urejanje poslovne infrastrukture

Naziv projekta	Preučitev možnosti vzpostavitve manjših poslovnih con v občini
Strateški cilj	Krepiti podjetnost in konkurenčnost lokalnega gospodarstva in turizma
Ključna prioriteta	Pametna in podjetna občina
Ukrep znotraj ključne prioritete	Urejanje poslovne infrastrukture
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj pametna regija Ukrep: Dohitevanje obmejnih regij
Opis projekta	V občini Kanal ob Soči se soočamo s pomanjkanjem prostora za razvoj gospodarskih dejavnosti. Na celotnem območju nimamo urejene poslovne cone oz. razpoložljivega zemljišča, katerega bi lahko komunalno opremili ter ga ponudili potencialnim investitorjem za izvajanje svoje dejavnosti ter s tem dosegli višji BDP na prebivalca tako občine kot tudi celotne regije. Vzpostavitev manjših poslovnih con bi imela poleg neposrednega učinka zaposlovanja tudi ostale posredne pozitivne učinke, kot je priseljevanje ter nova delovna mesta z višjo dodano vrednostjo. Zaradi dolgotrajnih zakonodajnih postopkov pri spreminjanju namembnosti zemljišč je dolgoročni rezultat projekta zagotovitev primernih prostorov za takšno gradnjo. Glede na obstoječe prostorske zmožnosti občine je zato najprej potrebno preveriti vse možnosti za umestitev manjših poslovnih con v prostor. Cilj takšne študije je vzpostavljena evidenca potencialnih zemljišč, primernih za razvoj gospodarskih dejavnosti. To bo predstavljalo osnovo za preveritev interesa z lastniki ter drugimi deležniki v fazi potrebnih sprememb namembnosti. V naslednji fazi sledi morebitna sprememba namembnosti zemljišč ter v nadaljevanju sprejem OPPN.
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Poslovni subjekti, lokalno prebivalstvo
Cilji projekta	Dolgoročni rezultat projekta je zagotoviti komunalno opremljena stavbna zemljišča za gradnjo poslovnih objektov, saj v občini ni osnovnih prostorskih pogojev za razvoj gospodarskih dejavnosti. V skladu s tem je v občini nižje zaposlovanje, posledično manjše priseljevanje oz. celo odseljevanje ter na splošno slabši kazalnik razvitosti in raznovrstnosti gospodarstva. V tej fazi je cilj preučiti lokacijske možnosti za vzpostavitev manjših poslovnih con na območju občine. Potrebno je izdelati študijo, iz katere bo razvidno kje ima občina možnosti za potencialno vzpostavitev stavbnih zemljišč ter njihovo komunalno opremljenost. V naslednji fazi se vstopi v stik z lastniki zemljišč, kjer se preveri možnosti za odkup teh zemljišč ter preveritev realne možnosti za spremembe namembnosti predvidenih zemljišč ter izdelava OPPN, da bo mogoča gradnja poslovnih objektov.
Kazalniki za spremljanje projekta	Vzpostavljena evidenca potencialnih območij za umestitev poslovnih con v občini
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	1
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči
Deležniki / partnerji projekta	/
Trajanje projekta	2023-2024
Predvideni stroški	30.000,00 EUR

projekta		
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri:	Deleži:
	EU sredstva:	0,00 €
	Nacionalna sredstva:	0,00 €
	Lastna sredstva:	30.000,00 €
		0,0%
		0,0%
		100,0%

Prioriteta 2: Pametna in podjetna občina

Ukrep 2.4.: Razvoj in nadgradnja turistične infrastrukture

Naziv projekta	Postavitev Stolpa pod Ježo	
Strateški cilj	Krepiti podjetnost in konkurenčnost lokalnega gospodarstva in turizma	
Ključna prioriteta	Pametna in podjetna občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Razvoj in nadgradnja turistične infrastrukture: urejanje turističnih znamenitosti	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj pametna regija Ukrep: Povezovanje deležnikov in skupni turistični produkti za dvig dodane vrednosti v turizmu	
Opis projekta	Projekt obsega postavitev razglednega stolpa v neposredni bližini Planinskega doma pod Ježo na Kanalskem Kolovratu. Z novim turističnim produktom, razglednim stolpom, se bo zagotovila atraktivnost in prepoznavnost tako planinskega doma in okolice kot tudi občine Kanal širše. V planinski dom ne bodo zahajali le pohodniki, kolesarji, motoristi ter raziskovalci ostalin prve svetovne vojne, ampak bo zaradi posebnega doživetja na razglednem stolpu to tudi privlačna turistična točka za dnevne turiste. Razgledni stolp bo s svojo atraktivnostjo vabil obiskovalce, s katerega si bodo s čudovitimi panoramskimi razgledi vtisnili v spomin doživetje, s katerim bo Planinski dom pod Ježo z okolico pridobil na svoji prepoznavnosti. Z dodatno turistično znamenitostjo v občini bo maksimalno izkoriščen potencial območja.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	lokalni prebivalci, turisti	
Cilji projekta	Izgradnja/postavitev razglednega stolpa pod Ježo	
Kazalniki za spremljanje projekta	Nova turistična znamenitost/doživetje v občini	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	1	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	/	
Trajanje projekta	2023	
Predvideni stroški projekta	140.320,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri:	Deleži:
	EU sredstva:	0,00 €
	Nacionalna sredstva:	0,00 €
	Lastna sredstva:	140.320,00 €
		0,0%
		0,0%
		100,0%

Prioriteta 3: Zelena občina

Ukrep 3.1.: Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije

Naziv projekta	POSTAVITEV SOČNIH ELEKTRARN NA STAVBE V LASTI OBČINE	
Strateški cilj	3. Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo	
Ključna prioriteta	Zelena občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	3.1. Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj zelena regija Ukrep: Izgradnja in rekonstrukcija infrastrukture za proizvodnjo obnovljivih virov energije	
Opis projekta	Občina Kanal ob Soči bo na večino streh stavb v svoji lasti postavila sončne elektrarne oz. za večino stavb zagotovila električno energijo iz sončnih elektrarn, postavljenih na teh stavbah.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Uporabniki objektov v lasti Občine Občani, ki se bodo vključili v energetske skupnosti oziroma zadruga	
Cilji projekta	Cilji projekta so: - zmanjšati stroške električne energije v stavbah v lasti Občine, - oblikovati energetske skupnosti; med njimi tudi take, v katere se bodo lahko vključila gospodinjstva (ki bodo na ta način tudi plačevala nižje stroške električne energije) in - z obnovljivimi viri energije prispevati k zmanjšanju emisij CO₂.	
Kazalniki za spremljanje projekta	- število objektov v lasti Občine, ki bodo uporabljali električno energijo iz sončnih elektrarn, - število energetskih skupnosti, - število gospodinjstev, vključenih v energetske skupnosti	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	- število objektov v lasti Občine, ki bodo uporabljali električno energijo iz sončnih elektrarn: 0 - število energetskih skupnosti: 0 - število gospodinjstev, vključenih v energetske skupnosti: 0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	- število objektov v lasti Občine, ki bodo uporabljali električno energijo iz sončnih elektrarn: 20 - število energetskih skupnosti: 10 - število gospodinjstev, vključenih v energetske skupnosti: 50	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Zavod za zeleni razvoj Soške doline	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	Zavod za zeleni razvoj Soške doline, GOLEA	
Trajanje projekta	2022 - 2024	
Predvideni stroški projekta	1 mio EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 0,00 € Nacionalna sredstva: 0,00 € Lastna sredstva: 0,00 € Sredstva investitorjev: 1.000.000,00 €	Deleži: 0,0% 0,0% 0,0% 100,0%

Prioriteta 3: Zelena občina

Ukrep 3.1.: Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije

Naziv projekta	IZGRADNJA SONČNIH ELEKTRARN NA OBMOČJU OBČINE KANAL OB SOČI - GOSPODARSTVO
Strateški cilj	3. Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo
Ključna prioriteta	Zelena občina
Ukrep znotraj ključne prioritete	3.1. Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj zelena regija Ukrep: Izgradnja in rekonstrukcija infrastrukture za proizvodnjo obnovljivih virov energije
Opis projekta	Evropska komisija (EK) je že leta 2018 ob sprejemu predloga večletnega finančnega okvira za obdobje 2021 – 2027, kot enega od glavnih ciljev za to obdobje, opredelila »bolj zeleno, nizkoogljično Evropo s spodbujanjem prehoda na čisto in pravično energijo, zelene in modre naložbe, krožno gospodarstvo, prilagajanje podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje tveganj«¹. Decembra 2019 je EK predstavila Evropski zeleni dogovor (angl. Green Deal) za vzpostavitev trajnostnega in podnebno nevtralnega gospodarstva EU. Cilj je doseči podnebno nevtralnost do leta 2050. Zeleni prehod zajema praktično vsa področja dela in življenja ljudi. Spremembe in prilagoditve bodo potrebne v vseh sektorjih (od prometa, energetike, industrije, kmetijstva,...) in na vseh nivojih (od državne, občinske ravni do gospodinjstev in vsakega posameznika). Ker je učinkovita raba energije ob nadomeščanju fosilnih goriv pomemben dejavnik na poti doseganja zelene tranzicije, se v občini Kanal ob Soči daje vse večji poudarek večanju deleža obnovljivih virov energije (OVE). V tej luči pomembno vlogo igrajo sončne elektrarne, kjer gre za proizvodnjo električne energije na trajnosten način iz obnovljivih virov energije. S tem neposredno pripomoremo k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov in k uresničevanju ciljev trajnostnega energetskega prehoda oziroma prehoda v nizkoogljično družbo. Do leta 2020 zastavljen cilj Slovenije, to je doseganje 25% deleža OVE, država ni dosegla. Za leto 2030 si je postavila vsaj 27% delež (medtem ko si EU postavlja cilj 30%). Projekt večanja deleža OVE iz sončne energije v Občini Kanal ob Soči zajema predvsem: 1. postavitve sončne elektrarne SENG ob črpalni HE Avče (ČHE), 2. postavitve več sončnih elektrarn na območju Salonita Anhovo, 3. postavitve sončnih elektrarn na stavbah v občinski lasti. Ob tem pa sončne elektrarne na svoje strehe postavljajo tudi posamezna gospodinjstva. 1. Sončna elektrarna na lokaciji ČHE Avče (Kanalski vrh): Soške elektrarne Nova Gorica (SENG) nameravajo na stavbna zemljišča ob ČHE Avče (Kanalski vrh) postaviti sončno elektrarno v dveh fazah in sicer: - v prvi fazi z močjo cca 2500 kW predvidoma do leta 2024; - v drugi fazi z močjo cca 5000 kW predvidoma do leta 2025, ko bo izveden priključek za celotno inštalirano moč SE. SENG proučuje tudi možnosti postavitve sončnih elektrarn na nekaterih drugih lokacijah v občini. 2. Sončne elektrarne na stavbah in lokacijah Salonita Anhovo d.d.: Salonit Anhovo namerava postaviti tako na strehah objektov kot na drugih površinah več sončnih elektrarn, predvsem za svoje potrebe, in sicer: - prva z močjo 2100 kW bo pričela delovati maja 2022, - druga z močjo 1500 KW bo z delovanjem pričela jeseni 2022,

	- dodatne sončne elektrarne na območju stare cementarne in tudi v kamnolomu, tako bo do leta 2024 vse sončne elektrarne skupaj dajale več kot 5000 kW moči.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Lokalna in širša skupnost Posamezna podjetja	
Cilji projekta	Cilji projekta so: - z obnovljivimi viri energije prispevati k zmanjšanju emisij CO2.	
Kazalniki za spremljanje projekta	- število postavljenih sončnih elektrarn nad močjo 1.000 kW	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	- število postavljenih sončnih elektrarn nad močjo 1.000 kW: 0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	- število postavljenih sončnih elektrarn nad močjo 1.000 kW: 4	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Investitorji v sodelovanju z Zavodom za zeleni razvoj Soške doline	
Nosilec projekta	SENG, Salonit Anhovo d.d.	
Deležniki / partnerji projekta	Zavod za zeleni razvoj Soške doline, GOLEA	
Trajanje projekta	2022 - 2024	
Predvideni stroški projekta	13 mio EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 0,00 € Nacionalna sredstva: 0,00 € Lastna sredstva: 0,00 € Sredstva investitorjev: 13.000.000,00 €	Deleži: 0,0% 0,0% 0,0% 100,0%

Prioriteta 3: Zelena občina

Ukrep 3.1.: Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije

Naziv projekta	POSTAVITEV ELEKTRIČNIH POLNILNIC	
Strateški cilj	3. Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo	
Ključna prioriteta	Zelena občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	3.1. Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj zelena regija Ukrep: Izgradnja in rekonstrukcija infrastrukture za proizvodnjo OVE	
Opis projekta	Glede na to, da se število električnih vozil v prometu postopno povečuje, se večja tudi potreba po polnilnih mestih in sicer tako tistih za avtomobile kot tistih za kolesa. Skladno s tem bo Občina nadaljevala s postavljanjem polnilnic na različnih lokacijah, primernih za avtomobile in za kolesa. Po občini Kanal ob Soči potekajo številne kolesarske poti, med katerimi je najpomembnejša daljinska državna kolesarska povezava, katera povezuje občino Kanal z Novo Gorico in Tolminom. Z naraščanjem števila kolesarjev, trendom povečevanja uporabe električnih koles in stremenu k trajnostni mobilnosti je nujno potrebno zagotoviti tudi primerno infrastrukturo ob teh poteh. Ostale daljinske poti, ki potekajo po naši občini (Pot miru, Juliana Bike in Juliana Trail), opažamo, da so tudi dobro obiskane s strani kolesarjev in manjka osnovna infrastruktura ob teh poteh. V sklopu projekta sodelovanja LAS je prijavljen projekt Od meje do poti, v sklopu katerega je predvidena postavitve tudi dveh električnih polnilnic za kolesa in sicer ena v centru Kanala, kjer je že omogočena tudi izposoja e-koles in ena ob Planinskem domu pod Ježo na Kanalskem Kolovratu. Ena od polnilnic je predvidena tudi v športnem parku Ložice, katerega nadgradnja je predvidena v sklopu strategije pametne vasi KS Anhovo – Deskle.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Občani Obiskovalci / turisti	
Cilji projekta	Cilji projekta so: - prispevati k povečanju trajnostne mobilnosti - obogatiti turistično ponudbo - zagotoviti primerno infrastrukturo ob kolesarskih poteh	
Kazalniki za spremljanje projekta	- Število električnih polnilnic	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	- Število električnih polnilnic: 4	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	- Število električnih polnilnic: 10	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	Las Dolina Soče	
Trajanje projekta	2022 - 2025	
Predvideni stroški projekta	18.000 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 7.200,00 € Nacionalna sredstva: 0,00 € Lastna sredstva: 8.100,00 € Zasebni viri: 2.700,00 €	Deleži: 40,0% 0,0% 45,0% 15,0%

Prioriteta 3: Zelena občina

Ukrep 3.1.: Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije

Naziv projekta	VZPOSTAVITEV VODIKOVEGA CENTRA SALONIT Z MREŽO VODIKOVIH RESORTOV HYCUBES & INOMAD V RURALNEM OKOLJU POSOČJA
Strateški cilj	3. Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo
Ključna prioritet	Zelena občina
Ukrep znotraj ključne prioritete	3.1. Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj zelena regija Ukrep: Izgradnja in rekonstrukcija infrastrukture za proizvodnjo obnovljivih virov energije
Opis projekta	V podporo energetske tranziciji Soške doline bodo znotraj tega projekta potekale naslednje aktivnosti: • postavitve vodikovega centra Salonit Anhovo • podporo lokalni skupnosti Posočja pri razvoju samooskrbnih energetskih skupnosti, vzpostavitev mreže vodikovih centrov v ruralnem okolju Posočja, vzpostavitev infrastrukture za nov razvojni zagon ter oblikovanje novega turističnega produkta - postavitve Resortov HYCUBES & INOMAD. Salonit Anhovo vzpostavlja ogljično nevtralno proizvodnjo cementa, brez emisijskega transporta ter poslovanje po principu krožnega gospodarjenja. Uporabljene bodo tehnologije za prestržanje in shranjevanje za ponovno uporabo CO₂. Pri energetske tranziciji družbe Salonit bo ključno vlogo odigral vodik in vodikove tehnologije. Potrebno je sočasno vzpostaviti proizvodnjo iz obnovljivih virov ter uporabo teh v proizvodnem procesu s pomočjo vodika. Salonit načrtuje razvoj projekta, kjer se bo uporabljal prestrženi CO₂ v kombinaciji z vodikom za izdelavo t.i. zelenih ogljikovodikov. Spremembe proizvodnega procesa so možne prek pilotnih projektov, s katerimi se lahko potrdi upravičenost naložbe. Pilotni projekt omogoča povezovanje tudi z lokalnim okoljem, ki se razvija v ogljično nevtralno okolje. Sočasno z razvojem pilotnega projekta se bo v Anhovem, za demonstracijske potrebe, vzpostavil demonstracijsko izobraževalni center vodikovih tehnologij, ki bo služil kot demonstracijsko izobraževalna infrastruktura za podporo razvoju kompetenc družbe ter širše v regiji kot vzorčen primer za potrebe razvoja vodikovih infrastruktur. Center vodikovih tehnologij bo tudi kot poligon za testiranje razvojno raziskovalnih rezultatov, ki jih bodo izvajale raziskovalne organizacije in Univerze iz širše regije – Slovenije, Italije, Hrvaške in Avstrije. Investicijo družbe Salonit se bo povezovalo s t.i. vodikovimi grozdi HYCUBES & INOMAD, ki jih bo v sklopu projekta Koridor Brezemisijske mobilnosti Slovenije v Posočju postavljala družba ECUBES & partnerji. Vodikov Center Salonit bo predstavljal priložnost za razvoj sodelovanja med družbo, lokalno skupnostjo, logističnimi sistemi, projektom Koridor brezemisijske mobilnosti Slovenije, krepilo se bo sodelovanje v sklopu transnacionalnega projekta treh držav Vodikove doline severnega Jadrana. Vodikov grozd Salonit Anhovo bo ponujal priložnost za sodelovanje z lokalnim okoljem, Univerzami idr. za nadaljnji razvoj kompetenc, ki jih industrija potrebuje. V začetni fazi bodo na lokaciji družbe Salonit za potrebe pilota postavljeni: elektrolizer za proizvodnjo vodika iz obnovljivih virov energije, hranilnik vodika, večji baterijski hmailnik, polnilnica vodika (večja) ter flota tovornjakov, sončne elektrarne, naprava za soproizvodnjo elektrike in toplote iz plina/vodika ter demonstracijsko izobraževalni center. Center se bo v virtualnem pametnem omrežju povezovalo z gradniki energetskega sistema v lokalnem okolju s poudarkom na podpori razvoju

	samooskrbnih energetske skupnosti, kjer se bo zgradilo komplementarne vodikove centre HYCUBES & INOMAD. *Resort HYCUBES & iNomad - Resort ki omogoča zagon samooskrbnih energetske skupnosti: Resort bo postavljen v ruralno okolje in bo z energetske infrastrukturo vodikovih tehnologij v simbiozi s centrom vodikovih tehnologij družbe Salonit ter drugih pospeševalec razvoja samooskrbnih skupnosti. Tehnološki koncept resorta temelji na konceptu družbe ECUBES, vsebinski koncept pa na iNOMAD.WORLD, ki se združujeta. - Resort destinacija za digitalne nomade: Z razvojem vodikove infrastrukture v regiji ter atraktivnih bivalnih kapacitet želimo ponuditi novo destinacijo t.i. digitalnim nomadom iz celega sveta, ki bodo v naše ruralno okolje prinesli nov zagon ter podprli razvoj nove industrije, vezane na razvoj vodikovih tehnologij ter tako dodatno podprli razvoj Čezmejne Vodikove doline Severnega Jadrana. Predstavlja rešitev vse v enem za življenje, delo, raziskovanje in dobro počutje. Je resort za posameznike in poslovneže, kjer se združujejo, živijo, delajo, se učijo, raziskujejo delijo znanje in izkušnje in so aktivni v prizadevanjih za ključen izziv sodobnega sveta – klimatske spremembe. - Resort kot pospeševalnik razvoja: Resort ponuja edinstven prostor za sobivanje, sodelovanje in laboratorij za različne znanstvene raziskave. Podpiral bo tudi mlade posameznike ali skupine z njihovimi start-up koncepti. - Resort kot destinacija za razvoj kompetenc za sonaravni razvoj: Resort, postavljen v ruralno okolje neokrnjene narave, ponuja zatočišče za prilagojene seminarje za podjetja in organizacije, programe učenja in izobraževanja za posameznike ali ekipe, ki želijo med potovanjem po svetu obogatiti svoje veščine in poklicni razvoj. Podjetjem bo ponudil destinacijo za druženje zaposlenih, kjer bodo doživeli izkušnjo, ki bo podjetjem dala velik zagon timskega duha. Resort bo omogočal nomadski življenjski slog ter nudil podporo razvoju kariere, vse na enem specializiranem mestu. - Resort HYCUBES & iNOMAD kot destinacija polnilnic za vozila na vodik: Družba ECUBES ima na lokaciji družbe Salonit že postavljeno prvo polnilnico na vodik z velikim zalogovnikom za vodik.
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Lokalna skupnost in celotno Posočje
Cilji projekta	Cilj projekta je podpora energetske tranziciji na poti do brez emisijske družbe, kar se kaže skozi: - razvoj energetske učinkovitih rešitev – podpira razvoj samooskrbnih krajev, podpira razvoj ogljično nevtralnega podjetništva, - razvoj brezemijske mobilnosti, - energetske samooskrbo, - razvoj ogljično nevtralnega kmetijstva, - razvoj turizma, - razvoj kompetenc in se vklaplja v razvoj Čezmejne vodikove doline severnega Jadrana.
Kazalniki za spremljanje projekta	- vzpostavljena 1. faza vodikovega centra - vzpostavljeni resorti
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	- vzpostavljena 1. faza vodikovega centra: 0 - vzpostavljeni resorti: 0
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	- vzpostavljena 1. faza vodikovega centra: 1 - vzpostavljeni resorti: min 5
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Nosilca projektov
Nosilec projekta	Nosilca projektov: - Salonit Anhovo d.d. - ECUBES d.o.o. Nova Gorica

Deležniki / partnerji projekta	Občina Kanal ob Soči, Zavod za zeleni razvoj Soške doline, ECUBES d.o.o., Institut Jožef Stefan, Fakulteta za strojništvo Univerze v Ljubljani, Fakulteta za strojništvo Univerze v Mariboru, Severno Primorska gospodarska zbornica Nova Gorica	
Trajanje projekta	1. faza: 2022 – 2027 2. faza: po letu 2027	
Predvideni stroški projekta	45 mio EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 11,25 mio EUR Nacionalna sredstva: / Lastna sredstva nosilcev: 33,75 mio EUR	Deleži: 25,0% 0,0% 75,0% 100,0%

Prioriteta 3: Zelena občina

Ukrep 3.1.: Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije

Naziv projekta	REKONSTRUKCIJA RAZSVETLJAVE ŠPORTNIH OBJEKTOV	
Strateški cilj	Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo	
Ključna prioriteta	Zelena občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj zelena regija Ukrep: Bolj trajnostno upravljanje naravnih virov in zagotavljanje javnih dobrin	
Opis projekta	Zamenjava obstoječe zunanje razsvetljave javnih površin kot so igrišča in šolska igrišča ter notranje razsvetljave v javnih objektih kot so športna dvorana, šolske telovadnice ter ostali javni objekti.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Lokalna skupnost	
Cilji projekta	Zmanjšanje porabe energije z zamenjavo javne razsvetljave šolskega igrišča v Kanalu in Desklah ter notranje javne razsvetljave športne dvorane v Kanalu ter šolske telovadnice v Desklah.	
Kazalniki za spremljanje projekta	Število objektov, v katerih se izvede rekonstrukcija javne razsvetljave	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	4	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	Krajevne skupnosti in javne ustanove v občini	
Trajanje projekta	2023-2024	
Predvideni stroški projekta	200.000,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva in Nacionalna sredstva: 170.000,00 € Lastna sredstva: 30.000,00 €	Deleži: 85,0% 15,0%

Prioriteta 3: Zelena občina

Ukrep: 3.2. Spodbujanje razvoja podeželja

Naziv projekta	UREDITEV SANITARIJ NA TRŽNICI KANAL	
Strateški cilj	Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo	
Ključna prioriteta	Zelena občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Spodbujanje razvoja podeželja	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj zelena regija Ukrep: Spodbujanje uporabe obnovljivih energije in učinkovite rabe energije	
Opis projekta	Projekt predvideva zagotovitev sanitarne infrastrukture na tržnici v Kanalu z namenom nemotenega delovanja tržnice in razpoložljivo infrastrukturo za turistične obiskovalce kraja. Urejeno stranišče bo v največji meri uporabno pri tržnih dnevih kjer se na tržnici zadržujejo tako prodajalci izdelkov kot tudi njeni obiskovalci. Poleg tega bo stranišče primerno za uporabo pri različnih dogodkih, ki so v občini organizirani v neposredni bližini ter turistom pri ogledu znamenitosti kraja.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Lokalna skupnost, obiskovalci tržnice in ponudniki na tržnici, turisti	
Cilji projekta	Cilj projekta je zagotoviti sanitarno infrastrukturo za nemoteno delovanje tržnice in turistične obiske.	
Kazalniki za spremljanje projekta	Število javnih sanitarij v Kanalu	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	1	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	Krajevna skupnost Kanal in javne ustanove v občini	
Trajanje projekta	2022	
Predvideni stroški projekta	86.850,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri:	Deleži:
	EU sredstva	
	Nacionalna sredstva: 0,00 €	0,0 %
	Lastna sredstva: 86.850,00 €	100,0 %

Prioriteta 3: Zelena občina
Ukrep 3.2.: Spodbujanje razvoja podeželja

	UREDITEV POKRITE TRŽNICE V DESKLAH	
Strateški cilj	Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo	
Ključna prioriteta	Zelena občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Spodbujanje razvoja podeželja	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj zelena regija Ukrep: Spodbujanje uporabe obnovljivih energije in učinkovite rabe energije	
Opis projekta	V občini je urejen prostor za prodajo izdelkov le v Kanalu. Z izvedbo investicije in postavitvijo nadstreška ob glavni cesti v neposredni bližini avtobusne postaje v Desklah, ki bo služil tako tržnici kot avtobusni postaji, bo naselje Deskle dobilo primeren prostor za tržnico z javnimi sanitarijami. Z izvedbo investicije bo tako lokalnim pridelovalcem kot prebivalcem omogočena ustrezna ponudba v naselju Deskle. Ponudba izdelkov tako ne bo odvisna od vremenskih razmer, poleg tega bo kraj dobil tudi primerno urejeno avtobusno postajo. Z ureditvijo javnih sanitarij bodo lokalnim pridelovalcem zagotovljeni ustrezni delovni pogoji. Pod nadstreškom je poleg javnih sanitarij predvideno skladišče za potrebe tržnice, v bližini pa so predvideni pitnik, koš za smeti in stojala za kolesa.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Lokalna skupnost, obiskovalci tržnice ter ponudniki na tržnici, turisti, uporabniki avtobusnega postajališča.	
Cilji projekta	Cilj je zgraditi primeren prostor za tržnico z javnimi sanitarijami za naselje Deskle	
Kazalniki za spremljanje projekta	Število urejenih tržnic v občini	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	1	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	2	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	Krajevna skupnost Anhovo-Deskle	
Trajanje projekta	2022-2023	
Predvideni stroški projekta	113.900,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva Nacionalna sredstva: 0,00 € Lastna sredstva: 113.900,00 €	Deleži: 0,0% 100,0%

Prioriteta 3: Zelena občina

Ukrep 3.3.: Spodbujanje krožnega gospodarstva in pospeševanje samooskrbe

Naziv projekta	VZPOSTAVITEV PILOTNEGA EKO OBMOČJA	
Strateški cilj	Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo	
Ključna prioriteta	Zelena občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Spodbujanje krožnega gospodarstva in pospeševanje samooskrbe	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj zelena regija Ukrep: Bolj trajnostno upravljanje naravnih virov in zagotavljanje javnih dobrin	
Opis projekta	Vzpostavitev pilotnega eko območja z izdelavo akcijskega načrta z namenom povezovanja turizma in kmetijstva ter mrežja.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Turistične kmetije, pridelovalci/kmetje, turistični ponudniki	
Cilji projekta	Cilj projekta je pospeševanje prehoda na ekološko kmetovanje, povezati kmetijstvo in turizem, sodelovanje s tujimi EKO območji, krepitev lokalnih prehranskih verig na EKO območju, pospeševanje pridelave in prodaje,	
Kazalniki za spremljanje projekta	Izdelan akcijski načrt za vzpostavitev EKO območja	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	1	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	LAS	
Nosilec projekta	LAS Dolina Soče	
Deležniki / partnerji projekta	LAS Gorenjska Košarica	
Trajanje projekta	2022-2024	
Predvideni stroški projekta	24.400,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva in Nacionalna sredstva: 20.740,00 € Lastna sredstva: 3.660,00 €	Deleži: 85 % 15 %

Prioriteta 3: Zelena občina
Ukrep 3.4.: Urejanje komunalne infrastrukture

Naziv projekta	UREDITEV VODOVODNIH SISTEMOV PO NASELJIH	
Strateški cilj	Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo	
Ključna prioriteta	Zelena občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Urejanje komunalne infrastrukture: urejanje vodovodnih sistemov	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj zelena regija Ukrep: Bolj trajnostno upravljanje naravnih virov in zagotavljanje javnih dobrin	
Opis projekta	Projekt ureditve vodovodnih sistemov po naseljih obsega izgradnjo vodovodnega sistema Ilovica-Zabrdo, vodovoda Močila-Deskle, vodovodnega sistema Koprivišče, povezave na vodovod Mrzlek, vodovoda Plave I. faza, vodovoda Grad-Trg Kanal in vodovoda Testeni-Mešnjak. Z investicijami v vodovodne sisteme bodo zgrajeni novi odseki vodovodov (Ilovica-Zabrdo, Koprivišče, Testeni-Mešnjak), ki bodo omogočili prebivalcem oskrbovanje s pitno vodo, saj jim le-ta še vedno ni omogočena in se oskrbujejo s kapnico. Z investicijo v vodovod Grad-trg Kanal bo dokončan drugi del rekonstrukcije tega odseka vodovoda v Kanalu. Investicija v vodovod Plave I. faza obsega izgradnjo vodovoda dolžine 1600 m. Obstoječi vodovod je v slabem stanju z velikimi vodnimi izgubami. Nov vodovod bo omogočil zmanjšanje izgub do dopustne ravni in omogočil gospodarnejšo rabo vode. Z izgradnjo novega vodovoda Močila-Deskle, ki obsega obvod vodovoda Močila-Anhovo-Deskle, se bomo izognili poteku trase po industrijski coni. S povezavo na vodovod Mrzlek pa bo zagotovljena navezava vodovodnega sistema Deskle-Anhovo-Močila na vodovodni sistem Mrzlek.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Prebivalci območij občine, ki niso še opremljeni z javnim vodovodom oz. se oskrbujejo iz vodovodov, ki so v slabem stanju, uporabniki pitne vode iz vodovodnega sistema Deskle-Anhovo-Močila.	
Cilji projekta	Omogočiti oskrbo s pitno vodo prebivalcem na območjih, kjer nimajo še te možnosti ter ureditev ustrezne oskrbe s pitno vodo na posameznih območjih občine.	
Kazalniki za spremljanje projekta	Število novih investicij v vodovode	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	7	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Zaključni račun proračuna občine Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	Krajevne skupnosti	
Trajanje projekta	2022-2024	
Predvideni stroški projekta	4.661.290,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 210.227,00 € Nacionalna sredstva: 2.800.000,00 € Lastna sredstva: 1.651.063,00 €	Deleži: 4,5% 60,1% 35,4%

Prioriteta 3: Zelena občina
Ukrep 3.4.: Urejanje komunalne infrastrukture

Naziv projekta	UREJANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE V NASELJIH	
Strateški cilj	Spodbujati zeleni prehod vključno s krožnim gospodarstvom in samooskrbo	
Ključna prioriteta	Zelena občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Urejanje komunalne infrastrukture: urejanje kanalizacijskih sistemov	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj zelena regija Ukrep: Bolj trajnostno upravljanje naravnih virov in zagotavljanje javnih dobrin	
Opis projekta	Projekt urejanja komunalne infrastrukture v naseljih obsega izgradnjo kanalizacije in ČN v Plavah I. faza, kanalizacije in ČN Lig ter posodobitev delovanja ČN Kanal. Izgradnja kanalizacije in čistilne naprave v Plavah obsega izgradnjo fekalne kanalizacije v naselju Plave I. faza. Ureditev zajema izgradnjo kanalizacije dolžine 1.566 m ter izgradnjo čistilne naprave velikosti 300 PE. Z izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave v Ligu, bo vsem prebivalcem naselja zagotovljeno ustrezno odvajanje in čiščenje odpadne vode.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Prebivalci območij občine, ki še niso priključeni na javni kanalizacijski sistem.	
Cilji projekta	Ustrezna komunalna ureditev območij občine, kjer to še ni urejeno in s tem zagotovitev ustreznega odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. S posodobitvijo čistilne naprave Kanal bo zagotovljeno ustrezno čiščenje odpadne vode.	
Kazalniki za spremljanje projekta	Število novih investicij v kanalizacijske sisteme	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	3	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Zaključni račun proračuna občine Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	Krajevne skupnosti	
Trajanje projekta	2022-2024	
Predvideni stroški projekta	3.142.976,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 472.881,00 € Nacionalna sredstva: 0,00 € Lastna sredstva: 2.670.095,00 €	Deleži: 15,0% 0,0% 85,0%

Prioriteta 4: Povezana občina
Ukrep 4.1.: Urejanje prometne infrastrukture

Naziv projekta	UREJANJE ODSEKOV OBČINSKIH CEST	
Strateški cilj	Urejati javno infrastrukturo s poudarkom na spodbujanju trajnostne mobilnosti	
Ključna prioriteta	Povezana občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Urejanje prometne infrastrukture: modernizacija odsekov občinskih cest	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj povezana regija Ukrep: Izboljšanje cestne, železniške ter komunikacijske infrastrukture	
Opis projekta	Projekt obsega izvedbo sanacije plazu na cesti Nabrdo-Levpa, izvedbo dela zidov v Rčišču v Ročinju ter razširitev ceste ter izvedba zidu v Avčah.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Vsi uporabniki lokalnih cest	
Cilji projekta	Cilj projekta modernizirati lokalne ceste, da bo zagotovljena varnost vseh udeležencev v prometu.	
Kazalniki za spremljanje projekta	Število izvedenih rekonstrukcij na lokalnih cestah	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	3	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	/	
Trajanje projekta	2022	
Predvideni stroški projekta	170.000,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 0,00 € Nacionalna sredstva: 0,00 € Lastna sredstva: 170.000,00 €	Deleži: 0,0% 0,0% 100,0%

Prioriteta 4: Povezana občina
Ukrep 4.1.: Urejanje prometne infrastrukture

Naziv projekta	OBVOZNICA KANAL	
Strateški cilj	Urejati javno infrastrukturo s poudarkom na spodbujanje trajnostne mobilnosti	
Ključna prioriteta	Povezana občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Urejanje prometne infrastrukture	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj povezana regija Ukrep: Izboljšanje cestne, železniške in druge infrastrukture	
Opis projekta	Z izgradnjo obvoznice Kanal bo umaknjen promet iz strnjenega mestnega jedra Kanala.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Prebivalci Kanala, vsi občani, turisti, vsi uporabniki cest	
Cilji projekta	Cilj projekta je izgradnja obvoznice v Kanalu, s katero bo promet umaknjen iz strnjenega mestnega jedra v Kanalu. Projekt izgradnje obvoznice v Kanalu je razdeljen na dve fazi. Prva faza projekta predvideva rušitev objekta na Kidričevi 7, druga faza projekta pa izgradnjo novega mostu čez Sočo.	
Kazalniki za spremljanje projekta	Preusmerjen promet s središča Kanala	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	1	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	DRSI	
Nosilec projekta	DRSI	
Deležniki / partnerji projekta	DRSI, Občina Kanal ob Soči	
Trajanje projekta	2022-2025	
Predvideni stroški projekta	6.000.000,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 0,00 € Nacionalna sredstva: 5.800.000,00 € Lastna sredstva: 200.000,00 €	Deleži: 0,0% 96,67% 3,33%

Prioriteta 4: Povezana občina
Ukrep 4.1.: Urejanje prometne infrastrukture

Naziv projekta	Ukrepi za umirjanje prometa in ureditev dodatnih parkirnih mest	
Strateški cilj	Urejati javno infrastrukturo s poudarkom na spodbujanju trajnostne mobilnosti	
Ključna prioriteta	Povezana občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Urejanje prometne infrastrukture: modernizacija odsekov občinskih cest	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj povezana regija Ukrep: Dostopnost do storitev JPP	
Opis projekta	Ureditev hitrostnih ovir v Plavah ter ureditev parkirišča v Desklah	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Lokalni prebivalci, turisti	
Cilji projekta	Cilj projekta je zagotavljanje učinkovitega mirujočega prometa v občini	
Kazalniki za spremljanje projekta	Število izvedenih ukrepov	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	2	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	/	
Trajanje projekta	2022-2023	
Predvideni stroški projekta	105.000 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 0,00 € Nacionalna sredstva: 00,00 € Lastna sredstva: 55.000,00 €	Deleži: 0,0% 0,0% 100 %

Prioriteta 4: Povezana občina
Ukrep 4.2.: Spodbujanje trajnostne mobilnosti

Naziv projekta	REGIONALNO KOLESARSKO OMREŽJE GORIŠKE RAZVOJNE REGIJE: IZGRADNJA PREMOSTITVE ČEZ POTOK VOGRŠČEK	
Strateški cilj	Urejati javno infrastrukturo s poudarkom na spodbujanju trajnostne mobilnosti	
Ključna prioriteta	Povezana občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Spodbujanje trajnostne mobilnosti	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj povezana regija Ukrep: Uvajanje novih storitev, povezanega načrtovanja in upravljanja prometa ter krepitve trajnostne mobilnosti	
Opis projekta	Skozi občino Kanal ob Soči poteka državna kolesarska povezava iz smeri Solkana do Prilesja, Deskel, Kanala in Avč. V nadaljevanju je trasa do meje z občino Tolmin v slabšem stanju. S sredstvi iz Dogovora za razvoj regij za vlaganja v kolesarsko infrastrukturo nameravamo v prihodnjih letih urediti del trase s premostitvenim objektom, za ureditev preostanka te strateške kolesarske povezave pa upamo na pomoč iz državnih virov. Občina je z namenom zagotavljanja prometne varnosti za kolesarjev že sama financirala presojo prometne varnosti za traso Nova Gorica-Kanal ter izdelala projektno dokumentacijo. Ureditev najbolj kritičnega odseka na daljinski kolesarski povezavi iz Nove Gorice do Tolmina obsega izgradnjo mostu čez potok Vogršček na meji z občino Tolmin. V nadaljevanju pa je predvidena ureditev kolesarske povezave iz Prilesja do Kanala.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Lokalni prebivalci, turisti	
Cilji projekta	Cilj projekta je z izgradnjo manjkajočega odseka kolesarske povezave zagotoviti varno kolesarsko povezavo.	
Kazalniki za spremljanje projekta	Izgradnja manjkajoče infrastrukture	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	1	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči in Občina Tolmin	
Deležniki / partnerji projekta	Občina Tolmin	
Trajanje projekta	2023-2024	
Predvideni stroški projekta	2.000.000,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 2.000.000,00 € Nacionalna sredstva: 0,00 € Lastna sredstva: 0,00 €	Deleži: 100,00% 0,0% 0,0%

Prioriteta 4: Povezana občina
Ukrep 4.2.: Spodbujanje trajnostne mobilnosti

Naziv projekta	UREJANJE AVTOBUSNIH POSTAJALIŠČ	
Strateški cilj	Urejati javno infrastrukturo s poudarkom na spodbujanju trajnostne mobilnosti	
Ključna prioriteta	Povezana občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Urejanje prometne infrastrukture: modernizacija odsekov občinskih cest	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj povezana regija Ukrep: Dostopnost do storitev JPP	
Opis projekta	Predvidena je ureditev avtobusnega postajališča v Ajbi in v Ligu	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Prebivalci vasi Ajba ter naselja Lig	
Cilji projekta	Cilj projekta je urediti varno avtobusno postajališče za vas Ajba in Lig	
Kazalniki za spremljanje projekta	Število novo urejenih avtobusnih postajališč	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	2	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Direkcija RS za ceste	
Nosilec projekta	Direkcija RS za ceste	
Deležniki / partnerji projekta	/	
Trajanje projekta	2022-2024	
Predvideni stroški projekta	340.000,00 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 0,00 € Nacionalna sredstva: 170.000,00 € Lastna sredstva: 170.000,00 €	Deleži: 0,0 % 50,0 % 50,0 %

Prioriteta 4: Povezana občina
Ukrep 4.2.: Spodbujanje trajnostne mobilnosti

Naziv projekta	EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI 2022	
Strateški cilj	Urejati javno infrastrukturo s poudarkom na spodbujanju trajnostne mobilnosti	
Ključna prioriteta	Povezana občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Spodbujanje trajnostne mobilnosti	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj povezana regija Ukrep: Uvajanje novih storitev, povezanega načrtovanja in upravljanja prometa ter krepitve trajnostne mobilnosti	
Opis projekta	Predvidene so aktivnosti promocije trajnostne mobilnosti, in sicer: Dan odprtih vrat vključno z brezplačno delavnico Življenjski slog/Zdravo živim. Dogodek bo potekal dne 22. 9. 2022 ob 16. uri v večnamenski dvorani OŠ Kanal. Nabavljena bo tudi polnilnica za električna kolesa, ki bo ob dnevu odprtih vrat postavljena pred sedežem Občine Kanal ob Soči. Poučna predstava z interaktivno delavnico o kolesu se bo odvijala na Osnovni šoli Deskle dne 16. 9. 2022. Udeležili se jo bodo predšolski otroci ter otroci do 2. razreda. Dne 22. 9. 2022 se bo predstava odvijala tudi v večnamenski dvorani na OŠ Kanal, in sicer za vrtec in 1. razred ob 9.00 uri ter za 2. in 3. razred ob 10.30 uri. Interaktivna delavnica H2STUDENT: Učenci se bodo skozi igro poučili o negativnih vplivih motorjev na izgorevanje na kakovost zraka in pomenu trajnostne mobilnosti in okoljske trajnosti. Delavnica se bo odvijala na OŠ Deskle dne 20. 9. 2022 za učence 8. razreda in dne 21. 9. 2022 na OŠ Kanal za učence 7. razreda.	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	Starejši Otroci Učenci Občani	
Cilji projekta	Cilj projekta je osveščati o ukrepih trajnostne mobilnosti .	
Kazalniki za spremljanje projekta	Število izvedenih aktivnosti	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	0	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	6	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	Občina Kanal ob Soči	
Nosilec projekta	Občina Kanal ob Soči	
Deležniki / partnerji projekta	/	
Trajanje projekta	2022	
Predvideni stroški projekta	9.382,35 EUR	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 0,00 € Nacionalna sredstva: 7.500,00 € Lastna sredstva: 1.882,35 €	Deleži: 0,0 % 80,0 % 20,0 %

Prioriteta 4: Povezana občina

Ukrep 4.3.: Pokritost z optičnim omrežjem in digitalizacija

Naziv projekta	RUNE – ŠIROKOPASOVNI DOSTOP DO INTERNETA ZA VSE OBČANE	
Strateški cilj	Urediti javno infrastrukturo s poudarkom na spodbujanju trajnostne mobilnosti	
Ključna prioriteta	Povezana občina	
Ukrep znotraj ključne prioritete	Pokritost z optičnim omrežjem in digitalizacija: postavitve odprtega širokopasovnega omrežja	
Usklajenost z RRP severne Primorske (Goriške razvojne regije)	Prioriteta: Bolj povezana regija Ukrep: Uvajanje novih storitev in izboljšanje trajnostne mobilnosti	
Opis projekta	Projekti RUNE v Sloveniji izvaja podjetje RUNE Enia d.o.o., v delih Hrvaške pa podjetje RUNE Crow d.o.o. je načrtovan s ciljem zagotavljanje ultrahitro širokopasovno optično infrastrukturo vsem uporabnikom na podeželskih območjih Slovenije in delih Hrvaške. Optični priključek bo omogočil hitro, zanesljivo in kakovostno delovanje pametnih storitev, kot so internet, nalaganje vsebin, igranje iger, gledanje televizije ali poslušanje glasbe...	
Ciljne skupine, ki jih projekt naslavlja	vsi lastniki poseljenih nepremičnin v občini	
Cilji projekta	Zagotoviti ultrahitro širokopasovno optično infrastrukturo vsem uporabnikom na podeželskih območjih Slovenije oziroma vsem občanom.	
Kazalniki za spremljanje projekta	/	
Izhodiščna vrednost kazalnika (leto 2022)	/	
Ciljna vrednost kazalnika (leto 2030)	/	
Viri podatkov za spremljanje kazalnikov	/	
Nosilec projekta	RUNE Enia d.o.o.	
Deležniki / partnerji projekta	Občina Kanal ob Soči	
Trajanje projekta	2022-2025	
Predvideni stroški projekta	/	
Predvideni viri financiranja projekta	Skupaj viri: EU sredstva: 0,00 € Nacionalna sredstva: 0,00 € Lastna sredstva: 0,00 € Zasebna sredstva investitorja	Deleži: 0,0% 0,0% 0,0% 100%

12 PREDLOGI NEKATERIH PROJEKTOV V OBDOBJU 2026-2030

PROJEKTI IZ STRATEGIJE PAMETNE VASI OBČINE KANAL OB SOČI:

1. OBNOVA ZAPUŠČENEGA STANOVANJSKEGA OBJEKTA SAMSKI DOM V DESKLAH – ZA VAROVANA STANOVANJA IN STANOVANSKE OBJEKTE
2. DIGITALNO OPISMENJEVANJE STAREJŠEGA PREBIVASTVA
3. IZGRADNJA SODOBNEGA PARKIRIŠČA ZA AVTODOME Z UREJENIM PROSTOROM ZA OSKRBO IN SANITARNIM OBJEKTOM V ŠPORTNEM PARKU LOŽICE
4. UREDITEV DOWNHILL STEZE LOŽICE ZA JAVNO UPORABO
5. TURISTIČNA CONA LADIŠČE VKLJUČNO S PROTIPOPLAVNO ŠTUDIJO IN PROTIPOPLAVNIMI UKREPI
6. OBNOVA / NOVOGRADNJA UČNE ENERGETSKO UČINKOVITE HIŠE NA LOKACIJI KS ANHOVO-DESKLE
7. TRGOVINA Z IZDELKI LOKALNIH PRIDELOVALCEV IN PROMOCIJA PONUDNIKOV LOKALNIH IZDELKOV

1. PRIORITETA: OBČINA ZA LJUDI

- a. SPODBUDE ZA MLADE IN DRUGE CILJNE SKUPINE ZA POTREBE OBNOVE STARIH HIŠ
- b. MOŽNOSTI SPODBUD ZA OBNOVO FASAD
- c. PREVERITEV MOŽNOSTI OBLIKOVANJA STANOVANJSKE ZADRUGE
- d. PRENOVA NASELJA ROČINJ
- e. STANOVANJSKA IZGRADNJA V NASELJU MORSKO SKLADNO Z IZDELANIM OPPN

2. PRIORITETA: PAMETNA IN PODJETNA OBČINA

- a. OBRTNO INDUSTRIJSKA CONA ANHOVO
- b. SPODBUDE ZA NOVA PODJETJA IN RAZVOJ PODJETNOSTI
- c. PODJETNIŠKI INKUBATOR
- d. PODJETNIŠKI KROŽKI V OSNOVNIH ŠOLAH
- e. VZPOSTAVLJANJE AKTIVNIH POVEZAV MLADIH IN PODJETNIKOV
- f. IZOBRAŽEVANJA ZA ZELENİ PREHOD
- g. NADALJEVANJE IZGRADNJE KOLESARSKIH POTI
- h. UREDITEV SMUČIŠČA V KALU NAD KANALOM (UMETNO ZASNEŽEVANJE IN DRUGA PODPORNÁ INFRASTRUKTURA)
- i. DIGITALIZACIJA TURISTIČNIH PRODUKTOV

3. PRIORITETA: ZELENA OBČINA

- a. IZVAJANJE PROGRAMA AKTIVNOSTI OB UPOŠTEVANJU REZULTATOV MERITEV
- b. VZPOSTAVITEV ENERGETSKIH SKUPNOSTI

4. PRIORITETA: POVEZANA OBČINA

- a. ŠIROKOPASOVNI DOSTOP DO INTERNETA ZA VSE OBČANE
- b. NADALJEVANJE UREJANJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE
- c. NADALJEVANJE UREJANJA VODOVODNIH SISTEMOV

13 ZAKLJUČEK

Razvojna strategija Občine Kanal ob Soči je strateški dokument dolgoročnega razvoja občine za obdobje 2022-2030. Strategija predstavlja osnovo za pripravo konkretnjših akcijskih načrtov.

V prvih poglavjih je pripravljena analiza stanja po področjih, s katero so bile ugotovljene prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti na ravni občine s ciljem, kako se občina lahko bolje in učinkoviteje razvija in dosega sinergije v širšem prostoru.

V nadaljevanju je bilo izvedeno anketiranje občanov o zadovoljstvu in ravni razvitosti občine. Iz analize vprašalnikov je bilo razvidno, na katerih področjih ima občina primerjalne prednosti in na katerih področjih mora postati učinkovitejša.

Nato je bila opredeljena vizija ter štiri glavne prioritete. Vizija opisuje želeno idealno stanje, ki ga želi občina doseči do leta 2030. Vsaka od prioritete ima zastavljene cilje z ukrepi in merljivimi kazalniki. Na koncu je predstavljen akcijski načrt za obdobje 2022-2025, ki pa se bo po potrebi dopolnjeval oziroma ažuriral.